O adunare francmasonică de zece mii de persoane

O fanfară asurzitoare a precedat, zilele trecute, la Londra, intrarea solemnă a marilor ofiţeri ai francmasoneriei britanice, în imensa incintă a sălii Olympia. Deja, pe scaunele aşezate în amfiteatru, zece mii de «fraţi» veniţi din cele patru unghiuri ale ţării şi ale imperiului, aşteaptă, în tăcere, împlinirea ritualului.

Imbrăcaţi cu insignele proprii rangului şi lojei lor, cu şorţuri mici pe cari domină albastrul lojilor engleze, ei formează un spectacol într'adevăr impresionant. Este prima oară, de-altfel, când atâţia fraţi masonici s'au adunat într'un centru european: ei au venit la Londra ca să asiste la punerea primei pietre a spitalului francmasonic din Ravenscourt Park, care va costa peste 300.000 lire sterline şi va cuprinde una din cele mai moderne instalaţii medicale.

Pentru a doua oară, trompetele de argint spintecă tăcerea giganticei săli. Toate privirile se îndreaptă spre intrarea principală. In loja regală, princesa Mary şi contele de Harewood, ducesa de York şi princesa de Connaught se apleacă, uşor, spre a-i vedea mai bine pe cei cari trebuie să sosească. In sunetele muzicii militare a grenadierilor, ducele de Connaught, marele maestru al lojilor britanice, îşi face intrarea însoţit de prinţul de Galles, de ducele de York, de prinţul Arthur şi de prinţul George, cari trebuie să-l asiste în timpul ceremoniei. Trebuie să precizăm că francmasoneria engleză diferă mult de aceea depe continentul european: ea este o adevărată instituţie naţională.

Un frate, purtând Marea Sabie deschide procesiunea, în timp ce doi port-drapel, închid marşul. La celălalt capăt al sălii, un model al pietrei care trebuie să fie depusă la Ravenscourt Park, e suspendată de-asupra unei estrade. Un sistem de fire electrice, permite să se sincronizeze ceremonia dela Olympia, cu evenimentele analoage din Ravenscourt Park.

*

Totul e gata pentru îndeplinirea ritualului. Marele-maestru al Ordinului se ridică şi cu o voce clară, anunţă obiectul ceremoniei:

«Secrete teribile ne leagă unii de alţii, declară el. Dar secretele acestea nu sunt nici nedrepte, nici necinstite, ci se armonizează, perfect, cu legile Domnului şi ale oamenilor.

Ele aparţineau deja Masonilor din vremurile trecute, cari le-au conservat cu onoare, cari le-au transmis, fideli, până la noi şi pe cari vom trebui, la rândul nostru să le transmitem posterităţii, pentru vecii vecilor.

Dar, dacă idealul şi acţiunile noastre nu ar fi onorabile, oare Ordinul nostru ar fi vieţuit de atâta vreme?

Iată-ne adunaţi în această incintă pentru a consfinţi, conform ritualului, prima piatră a noului nostru spital care trebuie să fie, nu numai în slujba bolnavilor, dar şi un adevărat templu al concordiei şi dragostei frăţeşti între oameni, un templu înălţat în teama de Dumnezeu, Marele Arhitect al Universului».

Şi la un gest al Marelui Maestru, piatra fundamentală se ridică deasupra estradei: monede de argint sunt aşezate în cavitatea de dedesupt. Cu mistria în mână, ducele de Connaught pregăteşte cimentul în care va fi aşezată piatra. Incet, încet, ea e depusă pe temelie, în timp ce o lumină verde indică asistenţei că operaţia din cuprinsul sălii corespunde **aidoma** depunerii veritabile a pietrei la Ravenscourt Park.

Cu ajutorul echerului, şi a firului cu plumb, marele-maestru îşi verifică opera, exclamând: «Fie ca lucrul nostru să fie întemeiat pe temperanţă, forţă sufletească, prudenţă şi justiţie».

In momentul acela, cei patru prinţi înaintează, cu prinţul de Galles în frunte, purtând o baniţă plină cu grâu, apoi ducele de York ţinând în mână un vas de aur plin cu vin, prinţul Arthur de Connaught, cu un potir de aur conţinând untdelemn şi însfârşit prinţul George, purtând sare.

Prezentând ofrandele lor marelui-maestru, acesta le aşează pe piatra sfinţită, rugându-se Atotputernicului Arhitect al lumii să ia în seamă cu bunăvoinţă opera aceasta şi să încoroneze noul edificiu al fraţilor masoni cu tot succesul dorit. Grâul reprezentând belşugul, vinul veselia, untdelemnul caritatea şi sarea amiciţia, toţi augurii favorabili au contribuit la naşterea noului spital francmasonic, care va fi unul din cele mai mari aşezăminte medicale din Londra.

Idilă africană

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Civilizaţia a adus prin ţinuturile pustiului african, între multe lucruri detestabile şi această binefacere care este apa, ţâşnind după voie şi răcorind pe indigeni dospiţi de arşiţă. Entuziasmul micilor negri, în faţa răcoarei binefăcătoare a apei de cişmea ca pătă, în faţa imensei pustietăţi dimprejur, un caracter de nostalgică idilă.

Câinii din Constantinopol

Iarăşi se vorbeşte de ei.

Inainte de războiu, câinii deveniseră atât de numeroşi în Capitala turcă, încât lumea îi considera ca o primejdie publică şi guvernul fusese silit să ia măsuri serioase de apărare împotriva lor.

Bietele animale au reînceput să infecteze anumite cartiere din Constantinopol, cu toate echipele de hingheri cari prind sute de câini pe zi, pentru a-i jupui. Insă municipalitatea se găseşte grav stingherită, în lupta ei contra câinilor de simpatia pe care populaţiunea o manifestă pentru amicii tradiţionali ai omului. Doamne din înalta societate fac spălături căţeilor nefericiţi pe cari hingherii îi otrăvesc.

Situaţiunea se complică prin faptul că numeroşi câini rătăcitori sunt atinşi de turbare. Constantinopolul trăieşte sub teroarea câinilor.

Calcule

Ştiaţi că în cursul unei vieţi mijlocii de 70 de ani, o fiinţă omenească absoarbe aproape 255 chintale de pâine (deci un volum de 400 metri cubi). 18.000 kilograme de carne (deci un bou de... 5 metri înălţime?). Mâncând câte 2 ouă pe zi, v'aţi închipuit că înghiţiţi 43.000 ouă, în cursul unei vieţi normale? Şi dacă trebuie să muriţi pela 70 ani, ştiţi că până la această vârstă aţi înmagazinat 54.000 kilograme de hrană şi 51.000 litri de băutură.

Iar acum dacă vreţi să verificaţi exactitatea acestor cifre, luaţi un creion, o hârtie încordaţi-vă mintea şi calculaţi!

Adam şi Eva!..

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

In mijlocul arhipelagului Galapagos, pe insula Charles Island, D-rul Karl Ritter din Berlin, împreună cu soţia sa Dora Koerwin sunt singurii locuitori, în mijlocul unei vegetaţii luxuriante şi lipsiţi de orice comunicaţie cu lumea. După cum vedeţi, arată a fi destul de mulţumiţi, în postura lor de Adam şi Eva, stăpânind colţul acela de paradis tropical, de vre-o zece ani.

CE VREMURI!

— Vremurile astea nesigure îţi răpesc tot cheful de muncă. Ne-am căznit trei săptămâni să imităm iscălitura unuia pe un cec, şi tocmai când reuşisem, ticălosul a dat faliment!

Oraşul Grădină

Franzensbad

(Cehoslovacia)

Prima bae de nămol din lume.

Renumita bae pentru maladii de femei şi de inimă.

Cele mai eficace surse de sare purgativă din câte se cunosc.

Cel mai mare succes la maladiile de inimă, de femei, sterilitate, gută reumatism şi constipaţie cronică.

Informaţiuni şi prospecte prin

Kurverwaltung

Wolf's Hotel Imperial

Franzensbad

de primul rang în cea mai frumoasă poziţiune şi cu cel mai desăvârşit confort.

DE CE NU MAI JOC TENNIS

de SUZANNE LENGLEN
fostă campioană mondială

Când am fost descoperită — fiind încă aproape un copil — ca jucătoare de tennis şi numele meu fu repede cunoscut în toată lumea, natural, lucrul acesta m'a încântat şi m'a ameţit niţel... Cea mai fericită zi a vieţii mele a fost aceea când am dobândt titlul de campioană, în cursul unui match disputat la Wimbledon contra lui Lambert Chambers, dintr'o singură partidă. De îndată am devenit celebră. Sărbătorită în toate colţurile lumii, bucuria mea n'a durat însă mult. Fericirea, pe care ţi-o dă beţia celebrităţii, mă părăsi repede. Matchurile incepură să fie un adevărat chin. Sportul pe care-l îndrăgisem atâţia ani, cu înfocată pasiune, îmi apăru, deatunci înainte, un lucru metodic şi arid. Apariţiile în public mă enervau. Călătoria nu-mi mai prezenta nici un interes. Eram permanent sâcâită şi deprimată de neplăcerile şi şicanele camarazilor cari mă invidiau. Până când singura mea dorinţă deveni aceea de a renunţa la partida pentru disputarea titlului de campion. Şi mi-am împlinit-o. In ultimii ani, nu am mai atins nicio rachetă. Insfârşit! Pot să trăiesc viaţa mea proprie. Nimeni nu mă mai poate constrânge să-mi împachetez cuferele pentru Italia, când eu vreau să revăd Londra, sau să întreprind o călătorie în America, tocmai în momentul când mă gândesc cu nostalgie la soarele Spaniei. Ce plăcută e viaţa când nu trebuie să te... antrenezi, să joci pe stadioane şi să fii permanent pe drumuri, ci să poţi trăi la fel cu ceilalţi oameni, fără să primeşti porunci dela nimeni.

In timpul lungei mele cariere de campioană mondială am avut priiej să cunosc mulţi bărbaţi celebri. Insă eram întotdeauna contrariată de faptul că cunoştinţele se înoadă şi păstrează atât de superficial. Singurul lucru, pentru care trebuie într'adevăr să fiu recunoscătoare jocului de tennis, este că acum, după ce am renunţat la el, dispun de un corp sănătos şi voinic.

Pe vremea când eram campioană şi jucam în faţa publicului, eram cu totul altceva: Niciodată nu mă simţiam cu corpul şi nervii odihniţi. Şi eu nu sunt, desigur, singura jucătoare de tennis care m'am îmbolnăvit de nervi în timpul jocului, zdruncinându-mi şi sistemul nervos. Antrenamentul prea îndelungat a fost cauza îmbolnăvirii lui Lacoste şi, mai târziu, acelaş lucru s'a întâmplat şi cu Cochet. (Cel mai mare jucător al lumii. N. R.). Când, deci, bărbaţi de forţa lor fizică nu pot suporta povara matchurilor pentru menţinerea titlului, cum aşi fi putut-o eu suporta, fiind o simplă femeie slabă?

Cu un cuvânt nu regret deloc hotărârea mea de a renunţa la titlul de campioană mondială. Sunt tot atât de puţin contrariată când aud de victoriile foştilor mei adversari ori când asist la jocul lor.

Ceeace mă interesează cu intensitate este viaţa. Inainte, toată fiinţa îmi era preocupată numai de sport. Cu toate sforţările de a cunoaşte şi alte aspecte ale vieţii, de a vedea cum trăiesc ceilalţi oameni, nu reuşiam niciodată să evadez din obligaţiunile mele profesionale.

Helen Wills, cea mai bună jucătoare de tennis din lume, este continuatoarea demnă a Suzannei Lenglen

Voiam să am o carieră precisă. Tot ce e în legătură cu arta, m'a ţintuit totdeauna. Mă pricepeam foarte bine în mode şi bucuria mea a fost neţărmurită când o firmă de confecţiuni mi-a oferit conducerea secţiei sportive.

Cea mai simplă toaletă o prinde, pe orice femeie, de minune. Rochiile de tennis ar trebui să fie lucrate numai din mătase ori lână albă. Nici prea lungi, dar nici prea scurte. Jacheta nu trebue să fie prea largă. Nu sunt pentru pantaloni. Sportul e, prin însăşi natura lui, destul de bărbătesc, aşa că nu mai e nevoie să accentuăm această caracteristică.

De când am renunţat la antrenamentul de tennis, nu mai simt niciodată nevoia, oricât de curios ar putea părea acest lucru, să reiau acest sport. Apreciez toate sporturile şi recunosc utilitatea lor, atât pentru persoanele tinere, cât şi pentru cele în vârstă.

Insă, în vreme ce sporturile de întrecere fac însufleţirea celor tineri, ele sunt cauza celor mai penibile dezamăgiri, pentru persoanele înaintate în vârstă.

Un jucător de tennis e deja bătrân, la vârsta de treizeci de ani. După această vârstă, el nu mai poate face nici un progres. Mai de vreme sau mai târziu, începe declinul. Admir pe campionul care se retrage la momentul oportun. Cel mai bun jucător de tennis pe care l'am văzut în viaţa mea a fost americanul Johnston. El merita să fie considerat ca cel mai mare artist al jocului. Era un om mărunt şi slab. Insă ştia orice trebuia să se ştie asupra tennisului. El conducea jocul la înălţimea perfecţiunii, grad pe care nu l'am văzut atins de nimeni altcineva. Era jucătorul ideal de tennis. Şi totuşi, nici el nu era fericit...

Contra minciunii

Americanii au spiritul excepţional de inventiv. Adevăr care nu mai e nevoie să fie confirmat. Inchipuiţi-vă că un nepot al «unchiului Sam» a inventat un aparat care nu permite să se rostească o minciună...

Descoperirea aceasta e de natură să provoace cele mai mari catastrofe.

Nu vă vine a crede. Totuşi e adevărat. Bunul simţ popular a hotărît, într'adevăr că nu orice adevăr e bun de rostit; înţeleaptă şi justă concluzie care dăinueşte de secole şi la care s'au raliat cele mai mari spirite, alături de cele mai umile; şi dacă progresul civilizaţiei care e imens, a ajuns să realizeze această invenţie, avem motive să ne temem că ne aşteaptă o eră de grave plictiseli, de cari ne vom isbi în lumea întreagă.

Nu mai e nevoie, credem, să insistăm asupra inconvenientelor fără număr cari ar rezulta din nevoia imperioasă ca fiecare să-şi mărturisească, de azi înainte, gândurile sale cele mai secrete.

Inventatorul acestei veritabile maşini infernale, care nu permite să se pronunţe o minciună, va fi probabil condamnat să construiască, de urgenţă un aparat care să împiedice mărturisirea adevărului... Altfel, omenirea se duce de râpă.

Sfârşitul sezonului monden în Anglia

(Foto excl. Keystone)

Orice «lady» care se respectă, părăseşte Londra în perioada căldurilor de vară iar sfârşitul «sezonului de primăvară este indicat cu preciziune de marea săptămână dela Ascot, unde într'un cadru înflorit şi de cea mai rafinată eleganţă se dispută faimoasele competiţiuni hippice, între cari celebra «cupă de aur» dela Ascot. In fotografia noastră un grup de tinere debutante în societate, arborează cu distincţie ultimele modele pariziene.

ULTIMELE EV

ALE SĂPTĂ

1. Sosirea expertului financiar francez, d-l Roger Auboin, în Capitală: consilierul tehnic al Băncii Naționale se întreține, pe peronul Gării de Nord cu d-l I. Banciu, directorul contabilității generale a Statului. — 2. Regele și Voevodul Mihai, asistând Duminică la Băneasa la disputarea premiului Regal. — 3. Suveranul însoțit de Voevodul Mihai, ia parte la serbarea Escortei regale. — 4. Un instantaneu fotografic luat din loja prezidențială, la Praga, cu ocazia marilor serbări federale ale Sokolilor cehoslovaci, mândria sportivă a vrednicei populațiuni vecine. — 5. Străvechea tradiție britanică inaugurată în capitala modernă a Indiei: viceregele Indiei, Lordul Wellingdon, însoțit de Lady Wellingdon a luat parte la deschiderea oficială a Parlamentului din Delhi și a primit onoruri desăvârșit regale. — 6. Voevodul Mihai, sportman impecabil și iscusit în mai toa-

1.

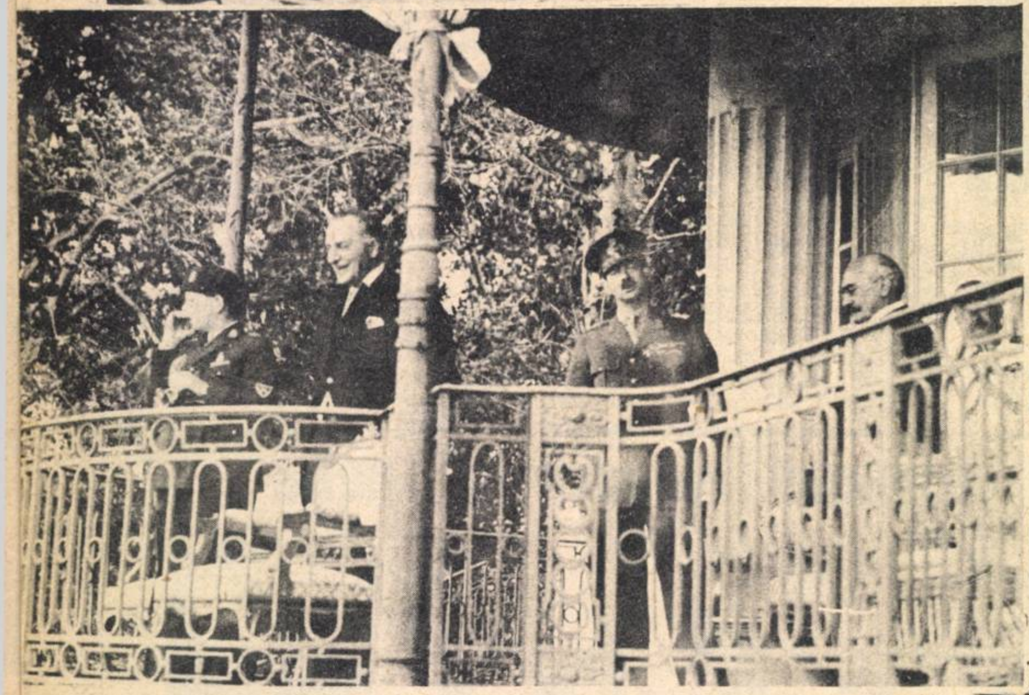

3

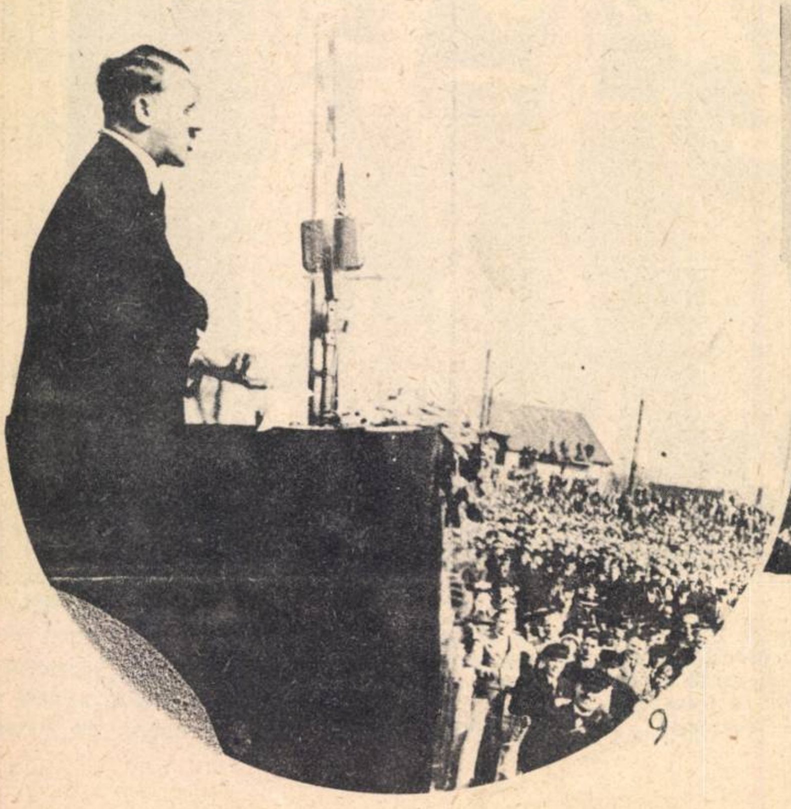
9

4

VENIMENTE
ĂMÂNII

te manifestările, învaţă, actualmente, înotul, la bazinul Lido. — 7. Marea întrunire a partidului naţional-ţărănesc în sala Eforiei: d-l Mihai Popovici, rostindu-şi discursul (de la stânga la dreapta: d-nii Iuliu Maniu, I. Mihalache, Dem. Dobrescu, Mihai Popovici şi V. Madgearu). — 8 şi 9. Două credinţe, două atitudini: săptămâna trecută au luat cuvântul la întruniri publice, în Franţa şi în Germania, doi oameni cari, prin ideile lor, sunt la cei doi poli ai gândirii politice: Léon Blum, una din figurile cele mai strălucite ale culturii franceze, şeful partidului socialist francez îşi expune programul nezdruncinat al vieţii sale de luptător şi Hitler, aventurierul politic, demagogul de succes şi pionerul revanşei germane care a reuşit să speculeze desnădejdea materială a poporului german, pe care-l mânâ, graţie unei formidabile capacităţi oratorice, înflăcărează massele la ideia «celui de al treilea imperiu».

6

7

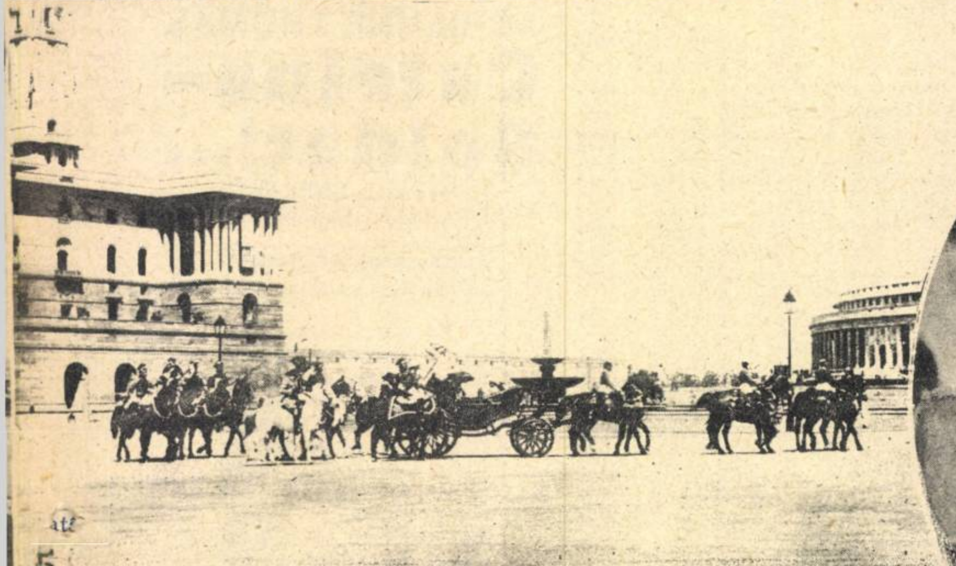
5

8

BOOTLEGGERS

nuvelă de MICHEL SERVANNE

Se ştie că prohibiţiunea alcoolului a pricinuit în America turburări numeroase şi o industrie întreagă de contrabandişti, supranumiţi «bootleggers» ai căror aşi au fost Jack Diamond, ucis deunăzi şi faimosul Al Capone, «regele gangsterilor» pe care autorităţile s'au hotărât în cele din urmă să-l închidă. Obiectul nuvelei de mai jos este aventura tragică a unei bande de acest gen.

Felinarele rare ale cheiurilor pătau noaptea cu felii de lumină, alungând umbra care învăluia conturele multiple ale mărfurilor recent debarcate şi se reflecta într'un mic cerc, în jurul ei, pe pavajul pătrat.

Un pârâiaş curgea, şerpuind, scurgându-se printr'o spărtură în mare, cu un sunet monoton de picături apropiate. Metereze, frânghii întinse în aer: ici-colo, focuri aprinse pe bordul vapoarelor; un minus de resturi marine şi de păcură proaspătă, sgomot de apă slobozită din vapoare, gemete de sirene răguşite, într'un cuvânt atmosfera specifică a docurilor.

Pe celălalt ţărm al cheiului, o centură de case aliniate, joase, murdare, suspecte, cu forme niciodată asemănătoare, ciuruite de ochii multipli ai ferestrelor lor chioare. Din când în când apar luminile mai vii ale cârciumelor cu firme decolorate.

Era noapte. O noapte fără razele molcome de lună. O noapte de întuneric gros, întărit de ceaţă. O noapte care ascunde cablurile, sârmele de telegraf, liniile de cale ferată.

Taciturn, un om străbătea în lung şi în lat o curte plină cu macarale. Umbla fără nici un scop, visând, scoţând un fum gros din pipa lui rebelă. Paşii lui răsunau pe pavajul compact, ciocănind indiferenţa lor leneşă. In cele din urmă ieşi în stradă.

A apărut:

LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE
EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

**Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura «EMINESCU»
Bucureşri I, Str. Anghel Saligny 2**

Plimbarea lui nostalgică întâlnea, în drum, maldăre de lăzi. Distrat el contempla pachetele cu o privire lipsită de curiozitate. Uneori cu piciorul respingea un obstacol minuscul.

O grămadă de baloturi aşezate în formă de piramidă îl opri. Pipăi, cu mâna dreaptă, încercând să afle marfa posibilă, însă gestul lui mut fu turburat de un murmur:

— Nimic nou, Smith?

Un glas care părea filtrat, mestecă răspunsul, pe un ton flegmatic:

— Nimic nou, şefule.

Nici o mişcare nu turbură maldărul de pachete disparate; nimic nu trădă prezenţa unui individ ascuns în acest morman. Insuşi Smith, citind etichetele, nu părea decât că satisface curiozitatea unui trecător. Incă două vorbe fură şoptite:

— Continuă supravegherea.

Un «all right» brutal şi necunoscutul îşi reluă marşul, cu aceiaşi nehotărâre şi acelaş calm.

*

Străpungând pânza de ceaţă, Smith ghici prezenţa unui alt om care, întins dealungul zidului, fuma nepăsător, cu mâinile în buzunar.

Purta o barbă de pescar şi o şapcă de pânză impermeabilă pe cap. Smith îl salută.

— Luna nu s'a arătat astă seară?

— Nu... se poate merge. Nu e nimeni, de când stau aici n'a trecut o vietate, cu care să pot sta de vorbă.

— Din prudenţă, să mergem amândoi!

Fără a trăda atitudinea lor trândavă, ei cutreierară cheiurile.

— Atunci, căpitan Tuckey nimic nou?

— Absolut nimic. Inclin a crede că nu va fi niciodată nimic şi că de data asta, flerul d-tale a dat greş. Cred că nu te va ofensa, domnule Smith.

— Nu sunt de aceiaşi părere, căpitan Tuckey şi dacă mi-am permis să vă fac să petreceţi o noapte albă, pe d-ta şi pe oamenii d-tale, este fiindcă am convingerea fermă că mă aflu pe o pistă foarte interesantă... Da, da, de când l'am descoperit pe Blan-Merry care-mi dă toate informaţiile şi îl utilizez ca indicator, am făcut câteva capturi preţioase.

— De unde poţi şti, cu atâta siguranţă că vasul a venit tocmai aici la Plymary, un port de a doua mână, când îndreptându-se spre New-York, avea mai multe şanse să treacă neobservat de noi? Căci, domnule Smith, dacă vasul se află aci ori într'alt port, a trebuit să treacă supraveghiat prin minuţioasa vizită a agenţilor prohibiţiunii. Ce indicii te fac să crezi că a scăpat teafăr?

— Mirosul meu, căpitan Tuckey, mirosul lui Jim Smith.

O privire fulgerătoare care-l ţinti drept în faţă pe Smith îi dovedi neîncrederea celui care se numia căpitan Tuckey.

Cu siguranţă că trebuie să fi avut şi alte informaţii, mult mai precise, dacă era atât de sigur de sine.

Smith însă nu era dispus să adaoge precizări, cu atât mai mult cu cât interlocutorul său nu insistă.

Smith îşi reluă marşul, în tăcere, însoţit de falşul pescar.

Un surâs care nu se putea defini îi lumina chipul. Presimţind susceptibilitatea rănită a tovarăşului său şi dându-şi seama cât de important era să-şi asigure concursul acestuia, el socoti necesar să flecărească:

— Ştiu, căpitan Tuckey, travestirea d-tale e perfectă! Silueta de pescar pe care ţi-ai aranjat-o e în stare să înşele şi privirile cele mai agere!

Profitând de buna dispoziţie a colegului său căpitanul reluă discuţia şi, oprindu-se locului spuse cu un glas plin de curiozitate:

— Vasă zică după d-ta, vaporul se află aci?

— Aci.

— In docuri?

— In docuri.

— Şi crezi morţiş că, cu toată vizita agenţilor prohibiţiunii el a putut trece neturburat cu...

— Cu transportul lui de alcool? Da, cred morţiş!

— Dacă nu te-aşi cunoaşte, Jim, aşi crede că eşti un mizerabil cetăţean american, că îţi baţi joc de agenţii prohibiţiunii şi că...

— Nu, nu, întrerupse Smith, protestând, afirm numai că agenţii au de data aceasta aface cu un bootlegger teribil de puternic... Insă căpitane, observ că ne-am îndepărtat de locul unde vreau să stăm chiar de veghe.

Din nou, paşii lor răsunară pe trotuarul pătrat şi inegal.

Muţi, ei înaintau ritmat, încercând să desluşească ceaţa întunecoasă, care nimba cu aureole fantastice lucirile becurilor electrice. Un trio de marinari trecu intonând o melodie asurzitoare, dar totuşi cadenţată.

Apoi, tăcere deplină.

Vântul începu să sufle, infiltrând răcoarea lui trădătoare sub hainele descheiate ale celor doi pietoni..

— Nu ţi-e teamă, Jim, ca nu cumva sgomotul continuu al paşilor noştri să atragă atenţiunea cuiva?

— Eşti prudenţa însăşi căpitane! Cum sgomotul paşilor ne poate semnala, în mod inevitabil, te las să mergi singur. Eu trebuie să fac o mică promenadă pe mare! Yachtul mă aşteaptă la ţărm, sub forma unei bărci obişnuite de pescar amator!

— Dar bine, Jim, nu ţi-e teamă să te plimbi, singur pe întuneric sub ameninţarea atâtor bootleggers? întrebă ironic Tuckey.

— Din contră, căpitane, doctorul mi-a recomandat să fac canotaj... mai cu seamă noaptea.

*

Căpitanul se hotărî, înainte de a porni în altă direcţie să pună însfârşit întrebarea care-i ardea limba de atâta vreme. Crezuse că nu o va exprima, ezitând să mărturisească toată lăcomia unei curiozităţi agitate.

Brutal îl întrebă:

— Insfârşit, Jim, despre ce vapor e vorba... pe cine pândim noi aicea.

Lărgind surâsul, care desvălui două rânduri de dinţi arşi de nicotină, Jim rămase câteva clipe cu gura căscată, mereu vesel de a fi asistat atâta vreme la legitima curiozitate nemărturisită a colaboratorului său.

— Cine ai vrea să fie?... răspunse el într'un târziu... Cine crezi că e atât de viclean, încât să înşele vigilenţa activă a inspectorilor căpitanului Tuckey şi să merite să-l deranjeze pe un băiat de ispravă ca Jim Smith, inspectorul principal al districtului central mobil?

Râsul isbucni sonor, săltăreţ. El turbură, cu ecourile sale multiplicate, tăcerea morocănoasă a cheiurilor aţipite.

Enervat de indiferenţa dispreţuitoare cu care o etala familiarul său coleg, Tuckey îşi muşcă buzele.

Furios, el voi să întrerupă veselia exuberantă a tovarăşului său, însă acesta se opri subit. Chipul lui căpătă, o clipă, o expresie de energie înspăimântătoare, fără, însă, a pierde aspectul ironic. Smith zise:

— Nu e, nici mai mult nici mai puţin, decât Peters Dane.

Peters Dane. Numele acesta risipi imediat mânia căpitanului Tuckey. El uită dintr'odată râsul enervat al lui Smith. Rămase visător.

Inspectorul îşi aprinse bricheta, o aplecă pentru a menţine flacăra, mai lesne şi apoi o înfipse în gura cu tutun a pipei. Intregul chip i se ilumină.

Partenerul său profită pentru a-l privi mai bine.

Rămase uimit de atâta calm. Peters Dane... chiar el era... faimosul bootlegger care se intitulase «Insezizabilul»... acesta care nu ezitase niciodată să-şi încarce conştiinţa cu omoruri respingătoare, când socotia că sunt necesare, pentru a se desbăra de un complice prea curios, de un inspector prea bine informat!

(Urmarea in No. viitor)

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE
DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura „Eminescu". Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

O LUNA LA HOLLYWOOD

5),

Interviewuri, amintiri, anecdote, indiscreții

ADEVĂRATA GRETA GARBO

III. Amintirile „Femeii Divine“ 1)

— Se zice că aveți intențiunea de a părăsi cinematograful, spre a vă întoarce în patrie. E oare cu putință?

— Oh! se spun atâtea lucruri pe seama mea! Dar vă repet: nu mă interesează ceiace spune lumea... Bună ziua, domnule!...

Era de prisos să mai stărui, Greta Garbo nu mai avea nimic de spus. Se îndepărtă cu pas încet; apoi dispăru...

Recurg la bunăvoința d-lui Polowski ca să-mi sfârșesc interviewul.

...După câteva zile de ședere neîntreruptă la New-York, Greta plecă la Hollywood unde, aproape imediat, începu să turneze.

Hollywood-ul făcu o bună impresie în sufletul artistei suedeze. Dar nu întârziă să aibă și neplăceri cu *Metro-Goldwin-Mayer* în privința contractului. Nu era mulțumită. Salariul ei era, după cum însăși ne-a spus, de 400 dolari pe săptămână, pe când Gloria Swanson primea 19.000.

Și numai cine a fost la Hollywood știe ce înseamnă 400 de dolari pe săptămână, în orașul acela, și pentru o artistă!

De altfel, fu dezamăgită și în privința modului de a lucra și a directivelor în uz la *Studio-urile* americane.

Greta Garbo începu să pretindă să i se dea *subiectul* întreg spre a putea citi și studia cu atențiune rolul încredințat; să lucreze fără sugestiile și observațiunile regisorilor. Cererea aceasta păru absurdă și direcțiunea lui *Metro-Goldwin-Mayer* refuză s'o satisfacă.

Dar Greta era prea statornică în hotărârea ei. Incepu să facă obstrucțiune. Se prefăcu bolnavă și lăsă lucrul timp de câteva săptămâni.

Alteori, abia executată o scenă, zicea deodată:

— Sunt obosită; plec!

Și pleca, pe când directorii și patronii se luau cu mâinile de păr, protestând în zadar. Nu folosiau la nimic sfaturile, mustrările, amenințările. Greta răspundea invariabil:

— Mă întorc acasă!

Metro-Goldwin-Mayer trebui să-i îndure toate capriciile și e de crezut că conducătorii de acolo au rămas mulțumiți, în cele din urmă.

Greta Garbo a fost o adevărată falā pentru această firmă americană. Nu e actriță la Hollywood care s'o poată întrece în recordurile triumfului. O demonstrare minunată a fenomenalei celebrități de care s'a bucurat această «Femee divină» am avut-o eu însumi în desele-mi peregrinări prin lume. Pretutindeni am întâlnit-o pe Greta. O multiplicare misterioasă. In orice oraș, pe orice stradă, în orice cafenea, regăsesc sprâncenile «à la Garbo», părul «à la Garbo», ochii «à la Garbo»... totul «à la Garbo»...

E moda și triumful sgomotos, mondial, cu Greta Garbo!...

IV. Cântărețul voios

Hollywood a dat la iveală doi celebri cântăreți cinematografici: Al Jolson, *cântărețul nebun* care, dacă avu norocul să fie nașul... fono-filmului, a fost însă sufocat — caz într'adevăr paradoxal — de triumful uriașei lui popularități; și Maurice Chevalier, *cântărețul voios*, care amenință să devie o instituție... mondială. Zâmbetul fostului partener al dansatoarei Mistinguett, a umflat într'adevăr, cum se spune aci, pânzele corabiei condusă de casa *Paramount*. E un mănunchiu bogat de artiști aci, dar dacă nu se va ști să se cultive planta, — adio cinematograf! Producătorii americani sunt de altminteri, mai mult decât convinși de această axiomă adevărată!

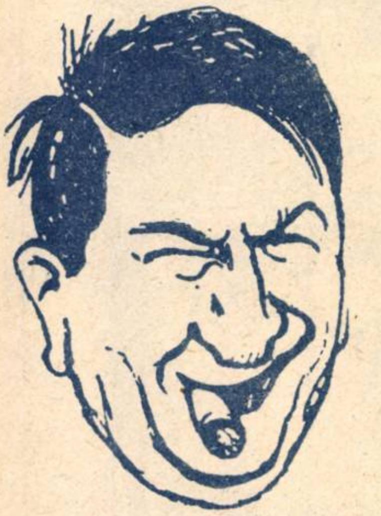

Ernst Lubitsch, «regele regisorilor».

Nu-i așa de lesne să te apropii de Chevalier. L-am prins, totuși, la reprezentația particulară a noului șlagăr «*Cafeneaua cea mică*». D. Zuckor, magnatul dela Paramount, a pregătit cursa.

— Eu am să stau pe scaunul vecin cu al lui. Când am să mă ridic d-ta să ocupi numai decât locul meu. După aceia...

— După aceia... e treaba mea, d-le Zuckor. Mulțumesc...

Trucul a reușit de minune.

Iată-mă, așa dar, cot la cot cu prea simpaticul cântăreț voios, absorbit cu totul de filmul ce se proecta.

Firește, el crede că-l are de vecin tot pe d-l Zuckor. Ii zic, aproape în șoaptă:

— E cea mai fericită creație a d-tale...

— Crezi?

— Tocmai fiindcă subiectul e tipic franțuzesc... Ești în mediul d-tale...

— Foarte gentil d-le Zuckor!...

Urmează o pauză. Artistul e cucerit cu totul de reprezentație.

— D-ta ești satisfăcut?

— Nu sunt satisfăcut niciodată de munca mea. Pururea mă simt nemulțumit. Asist bucuros la proecțiunea filmelor mele ca să observ defectele și să mă corectez...

— Dar publicul te admiră și cu defectele acestea imaginare...

— Publicul mă iubește, arătându-mi foarte multă indulgență.

— E o plăcere deosebită să aud vorbind astfel pe un artist renumit ca d-ta...

— Uite, d-le Zuckor, tabloul acela trebue tăiat și refăcut.

— Vom încerca... deși mie mi se pare foarte amuzant.

— Reamintește o anumită manieră, de mult răposată... și eu sunt vinovatul...

— Și despre partenerii d-tale ce părere ai?

— Foarte bună. Ei înșiși sunt mult mai buni decât mine!...

Răspunsurile lui sunt totuși reci. Nu îndrăsnește să spue... d-lui Zuckor că ar dori să fie lăsat în pace, cel puțin când i se proectează filmul lui. Dar eu trebue să profit de echivoc și de întunericul din sală, ca să continui convorbirea. Când se va aprinde lumina... se pot ivi complicațiuni!

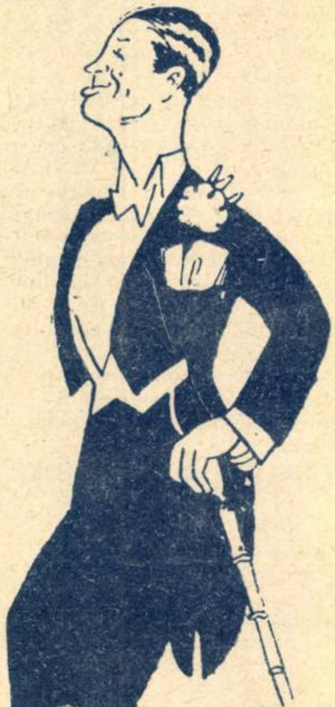

«Irezistibilul» Maurice Chevalier

— Crezi că spectatorii regulați ai cinematografului vor face comparații între «Cafeneaua cea mică» a lui Max Linder și a d-tale?

— Ar fi nepotrivite. Bietul Max era un comic mut, iar eu sunt un comic cântăreț. N'aș fi cutezat să interpretez o altă versiune mută... Max era fără pereche în acest film!

— Să mă erți, dar aci suntem în fața unei realizări făcută într'adins în modul cel mai deosebit. Nu ești de aceiași părere?

— Ai perfectă dreptate.

— Pe care regisor îl preferi dintre acei cari au avut direcțiunea artistică a filmelor d-tale?

Jeanette Macdonald partenera favorită a lui Maurice

— Lubitsch! fiindcă directorul acesta isbutește să scoată de la interpreții lui maximum de eforturi. El își plimbă ochii ageri nu numai asupra figurilor centrale, ci chiar și asupra acelora de mică importanță, punându-le, la timp, în adevărata lumină. Lubitsch a fost cel dintâi care a înțeles că numai *totul* — un tot alcătuit din mii de detalii studiate cu sârguință — poate forma un film excelent...

In clipa aceia se sfârși actul întâiu. In sală se făcu lumină, Chevalier se întoarse spre mine.

— Dar dvs. cine sunteți?

— Fred Marcus, redactor la *World*, la ordinele dvs...

Un hohot de râs sgomotos al d-lui Zuckor... Chevalier se uită la el, apoi la mine, înțelese... și-mi întinse mâna.

— Oh! ziariștii!... Nu mai aveți nimic de întrebat?

— Nimic! Sunt fericit că v'am făcut cunoștința și prea satisfăcut că această cunoștință mi-a fost oferită ca un dar neprețuit al amabilității dvs.!...

V. La masă, între aștrii

Intre un interview și altul, pofta de mâncare a venit să-și reclame drepturile. Mă duc să iau masa la Ritz. Studio-urile sunt pustii, luminile stinse, aparatele sonore închise. Mii de persoane s'au revărsat afară, prin numeroasele uși ale teatrelor în cari se filmează, la adevărata lumină a soarelui. Artiștii cei mai cunoscuți au luat direcțiunea spre Ritz. Pare că se grăbesc cu toții ca să ajungă cu o clipă mai de vreme. Unii, împinși de foame, alții de dorința de a se odihni, de a vedea prieteni, de a schimba un cuvânt-două.

Ritz geme de lume și de sgomot. Voci felurite, dela șoapte până la strigăte, râsete, tonuri de toate genurile... Babilonie în miniatură. Aci sunt reprezintate toate rasele și toate culorile. O confuziune de limbi: Engleza, sau mai bine zis americana, e în fruntea tuturor celorlalte.

Germania și-a asigurat locul ei în micul univers dela Ritz. La dreapta, cum intri, stă Marlene Dietrich cu astronomul ei, vreau să spun Joseph von Sternberg, care a ridicat-o până la celebritate.

(Va urma)

---

1) Vezi «O. L.» No 23, 24, 25 și 26.

Dumnezeu e American?

Intre religie şi prosperitate

Pentru a face să triumfe învăţăturile lor, preoţii americani utilizează de cele mai multe ori, aceleaşi metode caşi comercianţii cari caută să-şi plaseze marfa. Ei organizează o propagandă foarte dibace, răspândesc cuvinte de ordine senzaţionale şi mânuiesc, în mod savant, bluffful şi noutatea. Numeroase sunt bisericile cari combină slujba de Duminică cu o şedinţă de «jazz» a cărui muzică sincopată «pipărează» de minune atmosfera religioasă. Pastori foarte energici şi întreprinzători organizează campanii de presă. Un ziar ne anunţa, deunăzi, că pastorul Untel se angajează să înghită, în văzul fidelilor, pălăria lui cea nouă de paie, cumpărată la cel mai bun negustor de pălării din oraş, în cazul când nu reuşeşte să le demonstreze, odată pentru totdeauna, origina divină a Bibliei.

O PUNERE IN SCENA RAFINATĂ...

Pentru a face liturghia şi mai «atrăgătoare» se utilizează deopotrivă, toate rafinamentele, toate sforile punerii în scenă moderne. Biserica e ţinută într'o semi-obscuritate artificială altarul şi preotul sunt expuşi luminii violente a proiectoarelor, care schimbă culorile dela albul cel mai strălucitor la roşul cel mai sugestiv şi însfârşit se combină aceste efecte de lumină cu o sonorizare savantă. Spiritul sportiv nu e uitat nici el.

«Şampionatele Bibliei» sunt organizate, în mod frecvent cu un succes care nu se desminte niciodată. Presa publică dări de seamă abundente asupra acestor evenimente. De pildă:

«Concetăţenii noştri, în număr de o sută cinci au demonstrat, din nou, calităţile lor religioase şi atletice excepţionale, citind «Vechiul Testament dela un capăt până la celălalt, în optsprezece ore. D-na George Washington a stabilit un nou record, totalizând 16 ore şi 50 minute de prezenţă efectivă în serviciul religios. Ea a' bătut, cu o foarte mică diferenţă pe d-na Thomas Jefferson Miller, care a luat locul al doilea, cu 16 ore şi 42 minute. Aceasta din urmă se bizuie pe zelul său pios, pentru a lua în curând o revanşă strălucitoare».

«OMUL PE CARE NU-L CUNOAŞTE NIMENI»

Aceleaşi procedeie apar şi într'o carte răspândită în sute de mii de exemplare sub titlul enigmatic: «Omul pe care nu-l cunoaşte nimeni». Americanului mijlociu nu îi place să citească: succesul extraordinar al acestei cărţi dovedeşte totuşi, că autorul ei, Bruce Barton, a ştiut să facă să vibreze o coardă sensibilă a sufletului american. «Omul pe care nu-l cunoaşte nimeni» nu e altul decât Isus Christos. Barton a reuşit, incontestabil, să facă familiar tuturor cetăţenilor americani încarnaţia eternităţii în istorie...

Cartea aceasta, care este un document remarcabil, poartă pecetea faimosului spirit american, pe care metafizica îl interesează, în măsura în care e o «bună afacere». Bruce Barton proclamă, sus şi tare, întâietatea succesului. El arată că Isus a fost fondatorul organizaţiei comerciale moderne şi «un mare geniu al reclamei». Autorul îşi ilustrează teza prin exemple luate din Evanghelie şi cari fac să li se sbârlească părul, chiar celor cari nu merg la Biserică, în fiecare Duminică.

El dovedeşte, cu citate că orice bun creştin trebuie să câştige bani («to make money») şi să urmărească reuşita imediată («to make good and be a succes»). «Orice comerciant trebuie să citească această carte şi să o ofere tuturor prietenilor, funcţionari, agenţi şi reprezentanţi comerciali».

RELIGIE ŞI PUBLICITATE

Astfel, omul care a murit pe Cruce ne e înfăţişat sub trăsăturile unui Jankeu (cetăţean american) întreprinzător, mândru şi orgolios, totdeauna gata să mânuiască bluffful pentru a ajunge şi a-şi reţine «clientela». Isus posedă toate calităţile unui om de afaceri. Vine din popor, însă reuşeşte să pătrundă în cercurile cele mai mondene şi mai «şic». «Farmecul său personal» salvează nunta dela Cana Galileei, dela un eşec sigur şi opreşte ca «singurul triumf monden» al «stăpânei casei» să se transforme într'o zăpăceală generală. Isus reuşeşte, graţie «magnetismului» său, să se impună celor bogaţi şi puternici. El ştie să-şi pună la contribuţie muşchii şi, după «o statornică încăierare», îi zăpăceşte pe toţi paznicii Templului. Isus e tipul însuşi al managerului perfect care ştie să-şi aleagă oamenii şi să-i conducă. Parabolele sale reprezintă «efortul de sugestiune publicitară cel mai puternic din toate timpurile». Şi d-l Barton strigă entuziasmat: «Iată un om care e aproape de noi şi pe care îl putem considera drept un tip la modă!»

EVANGHELIILE ŞI MAŞINA DE CUSUT

Isus e, deopotrivă, inventatorul producţiunii în serie: nu a ordonat el discipolilor săi să predice Evanghelia, **la toată lumea?** Inventând maşina de cusut, Elias Howe nu s'a priceput să-şi vândă născocirea şi să tragă, de pe urma ei, un beneficiu material. Isus, dimpotrivă, «domină net mentalitatea masselor epocii sale».

Zadarnic i se pun în cale «supraproducţia religioasă» şi lipsa «oricărei cereri precise pe piaţa metafizică». Nimic nu îl descurajează ! Căci el poseda, în cel mai înalt grad, ceeace Americanii numesc un «sales-punch». Calitatea «vânzătorului prin excelenţă», care ştie să exercite asupra publicului o influenţă fascinantă şi să-l smulgă cu desăvârşire din inerţia lui .

O «ASOCIAŢIE» FRUCTUOASA

Există doi oameni în orice American: comerciantul şi moralistul. In curând, New-Yorkul va exprima, printr'un imens simbol de piatră această dualitate. Un sgârie-nori de douăzeci şi patru de etaje, Templul din Broadway se înalţă, într'adevăr, cât se poate de rapid, pe una din străzile cele mai frecventate ale oraşului. Intreprinderea e condusă de un pastor ilustru şi de un sindicat financiar. Clădirea cuprinde numeroase apartamente, biurouri, localuri comerciale, etc. precum şi un vast templu, care trebuie să fie încoronat de o imensă cruce, luminată în fiecare seară, de proiectoare puternice. Intreprinderea aceasta pioasă va deveni, în scurt timp pentru fondatorii săi o sursă importantă de câştiguri. Serviciul acţiunilor societăţii şi... serviciul religios merg alături.

Prospectele, redactate chiar de pastorul conducător, cuprind textul următor: «Organizaţiunea noastră arată putinţa unei alianţe sfinte între religie şi marea finanţă». Şi, prospectele încheie printr'un apel, pe care-l redăm, fără a-i putea adăoga nici un comentar.

«Cumpăraţi acţiunile noastre, cari vă vor procura importante beneficii şi vă vor da, pe de-asupra, satisfacţia de a-l avea, chiar pe Dumnezeu, ca asociat» !

„Aşi vrea să devin o prostituată"

Socotim interesant să reproducem scrisoarea de mai jos, adresată de o tânără servitoare vieneză ziarului «Arbeiter Zeitung». E un strigăt sfâşietor de durere, căruia simplicitatea de stil şi de suflet îi dă şi mai mult dramatism:

«Vă rog să binevoiţi să-mi daţi o informaţie. Poate că nu vi s'a pus niciodată până în prezent o astfel de întrebare. Insă hotărîrea mea e dictată de teribila desnădejde a vremii ce o trăim. Vă rog dinainte să-mi daţi un răspuns exact şi definitiv. Ar fi inutil să mă consolaţi. vorbindu-mi de timpuri mai bune, sau acordându-mi un ajutor provizoriu sau procurându-mi o slujbă care n'ar dura de altfel decât câteva zile. Căci toate acestea nu sunt decât provizorii. Hotărîrea mea e definitivă.

Deci, aşi vrea să ştiu ce trebuie să fac ca să mă înscriu la poliţie. Aşi vrea să deviu o prostituată. Insă nu o prostituată clandestină. Vreau să fiu sub controlul poliţiei.

Am douăzeci şi cinci de ani, sunt catolică şi n'am post pentru moment. Până acum două luni, am fost servitoare. Dela vârsta de patru ani, am crescut printre străini. Pot spune că m'am născut în slujba altora. De patru ani lucrez ca slujnică pentru la toate. Niciunul din locurile unde am fost nu era suportabil. Chiar dacă lucrul era uneori acceptabil, era în schimb domnul care îşi închipuia că servitoarea e făcută pentru a se culca cu dânsul.

In ultimele două case unde am fost, nu mi s'a pretins lucrul acesta, dar în schimb dormeam două ore pe noapte.

Vă rog să-mi răspundeţi repede şi cât mai amănunţit. Spuneţi-mi dacă înscrierea mea la poliţie va fi comunicată şi părinţilor mei şi dacă faptul acesta poate fi o piedică în ceeace m'am gândit să fac.

După ce voiu pune ceva bani de-o parte, vreau să plec în străinătate. Fiind prostituată, mi se va da, oare, un paşaport? Şi aceasta mi-ar putea vătăma, mai târziu, când aşi vrea să mă mărit?

Vă mulţumesc, dinainte, pentru sfaturile dv., etc.

MITZI F.»

La vânătoarea de antilope

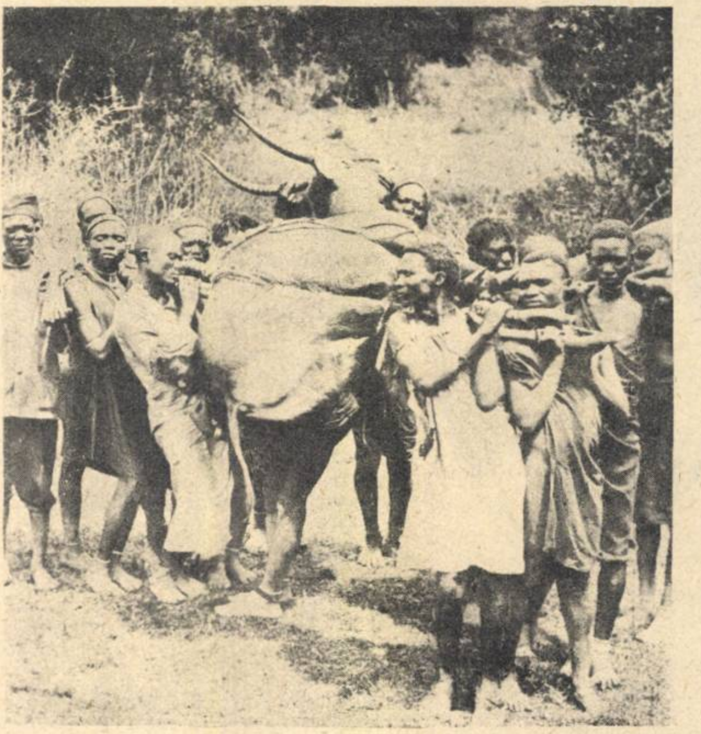

(Foto-excl. Keystone).

Ţinutul Guasco Nyira, în Africa răsăriteană, oferă un teren vast pentru aventuroasa vânătoare de antilope, din care vedeţi, în imaginea noastră, un episod: animalul care e omorât de un singur glonte de puşcă, de abia poate fi transportat cu mare greutate de o ceată de indigeni, în câmpul vânătorilor.

DE PRETUTINDENI

Cea mai mare consumațiune de forță musculară

Un savant suedez pretinde că, dintre toate animalele, păsările sunt acelea cari cheltuesc cea mai multă forță musculară. De aceea și pofta lor de mâncare este gigantică. Dat fiind greutatea corpului lor, relativ minim, o vrabie care înghite, la dejunul său de dimineață o omidă enormă, mănâncă tot atât, comparativ vorbind, cât un om care devorează la o singură masă un miel întreg. Și la fel e pentru toate speciile. Anumite păsări, mai ales cele mici, absorb într'o singură zi, o cantitate de hrană superioară greutății corpului lor.

Controlul apei potabile

Orașul Viena a adoptat un sistem foarte ingenios pentru a asigura controlul permanent și automat al transparenței apei, destinată consumațiunii. Transparența e, natural, primul caracter care se cere unei ape de băut. Ea nu putea fi apreciată, până în prezent, decât după vedere, din eșantioanele ridicate.

De-acum înainte, însă, controlul acesta va fi efectuat de o celulă foto-electrică. De îndată ce apa se turbură, celula primind mai puțină lumină, închide un circuit electric, ceeace are drept efect să facă să răsune un semnal de alarmă și să pună în mișcare o supapă care oprește circulația apei suspecte.

Justiția e asvârlită

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Incă depe timpul războiului civil (1861—65) cetățenii din Cleveland (Ohio) se obișnuise să admire statuia Justiției, situată pe una din marile piețí publice. Acum, însă, imensa statuie a fost smulsă din locul său de cinste și așezată, ca vai de lume, într'o curte mărginașă. Lumea nu mai simte nevoie să privească Dreptatea.

Nouă reguli conjugale

Federația californiană a cluburilor feminine a publicat o listă a regulelor menite să asigure unei femei fidelitatea și dragostea soțului. Iată-le.

Fii îngrijit îmbrăcată la dejunul de dimineață.

Obține dela soțul tău să iese împreună cu tine, seara, de două ori pe săptămână. Restul timpului lasă-l în pace, acasă.

Achită-ți toate cheltuelile menajului, înainte de a-ți comanda o rochie.

Nu cere niciodată soțului să te ajute în treburile gospodăriei.

Fii atentă când vorbește soțul tău, dacă-i place să se vadă ascultat.

Cere-i părerea în toate privințile.

Fii drăgăstoasă, dar niciodată prea drăgăstoasă.

Lasă-l să creadă că ești o biată creatură, în timp ce el are nouă picioare înălțime, forța leului și curajul unui Napoleon.

*

Regulile acestea nu-s lipsite de interes, căci ele au fost compuse după lungi discuții, de către un grup de femei care, fără îndoială, aveau de-aface cu tipuri de oameni foarte diferiți. Totuși ele sunt departe de a avea, toate, aceiași valoare. Prima poate fi controversată: multe femei sunt prea ocupate dimineața, pentru a se îmbrăca, cu îngrijire, dela ora opt. A doua regulă e excelentă. Celelalte trei următoare sunt chestiuni de speță. Iar în ce privește pe cele din urmă, ele nu prea par să provină dintr'o țară unde femeia este emancipată. Ar putea tot atât de bine să-și tragă obârșia dintr'un harem...

O după amiază de Strand

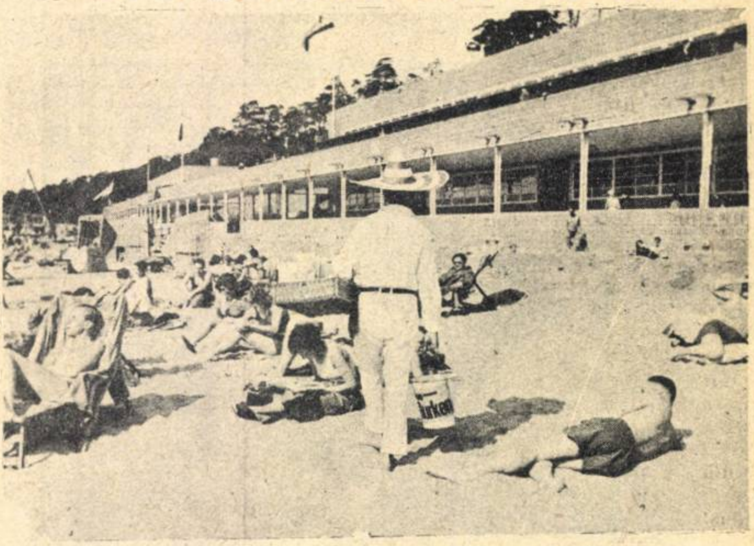

(Foto excl. Keystone)

Cu ce pot oare mai bine răsplăti obositoarele centre europene truda zilnică a locuitorilor, decât cu aceste minunate locuri de refacere fizică și morală cari sunt Strandurile și cari la Berlin, de pildă, sunt instalate aproape în fiecare cartier? Priviți ce fericiți se simt aceia cari pot gusta câteva ore odihna binefăcătoare a nisipului fierbinte

Creșterea iepurilor în Rusia sovietică

Ziarul «Isvestia» anunță că, în cursul anului 1932, creșterea iepurilor trebuie să dea populației ruse circa 150.000 chintale de carne și vre-o 2 milioane de piei pentru industrie și export. Ziarul sovietic amintește, în scop de propagandă, natural, că în Rusia, dinaintea Revoluției, nu se știa nimic despre creșterea iepurilor și că existau abia 60.000 animale, în timp ce, acum numărul lor se ridică la 980.000.

Ziarul în chestiune încearcă să demonstreze tot avantajul pe care o țară îl poate trage depe urma creșterii iepurilor. Printr'o statistică ilustrată, el arată că în primul rând, carnea de iepure conține o mai mare proporție de materii nutritive, decât celelalte animale destinate alimentației și anume: 40.4% materii nutritive față de 31.6 la sută la pui, 29.1 la sută la porc și 24.2 la sută la carnea de vacă.

Mamă și fiu!...

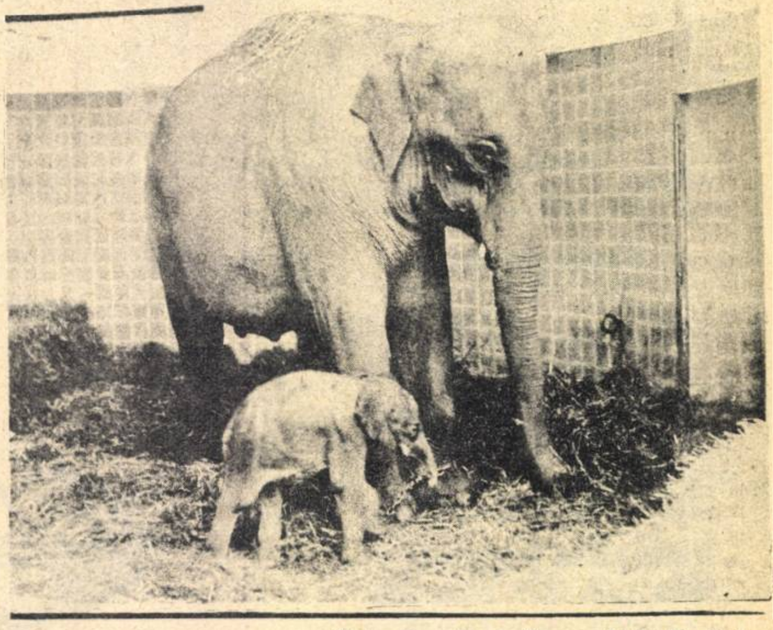

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Eveniment rareori petrecut în Europa, un elefant a văzut lumina zilei, în Grădina Zoologică din München, având, în momentul nașterii, mărimea destul de respectabilă de 81 cm. Deși se pierde față de mărimea considerabilă a mamei sale, totuși puiul de elefant se impune, deja, ca un animal serios și energic.

JOCURI

Cuvinte încrucișate

„LA PLAJĂ“

de **Bică Pisoschi** (Craiova)

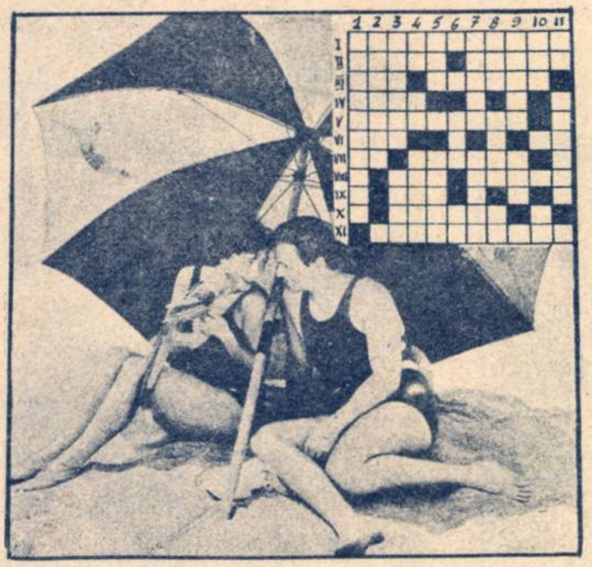

ORIZONTAL: I. Stațiune balneară, foarte căutată; II Stațiune balneară, — Aventurier Englez; III Fecior (Banat) — costum de baie; IV Râu în Franța, afluent al Ronului; V Stațiune balneară; VI Derivat al laptelui — vechiu oraș în Chaldea; VII Articol — a se scălda; VIII Lucrezi pământul — marginea mării cu fundul puțin adânc; IX Mamă (arhaic); X Stațiune balneară; XI Stațiune balneară.

VERTICAL: 1) Ce ține de călduri mari (pl.); 2) Populațiune fabuloasă de femei răsboinice în vechime, care ar fi locuit în Asia Mică (Mit-pl.); 3) Care stă ascuns, — arhiepiscop de Lens, mort în 690; 4) Pomadă — Animal, fără cap — numele fluviului la Arabi; 5) Râu la culme (Mold.) — renumită plajă în America; 6) Senin — fericit (fig.) — măsură de pământ; 7) Mare largă, ocean (Mold.), — înfocat; 8) Judecător în Infern (Mit.) — localitate în Franța — interjecție; 9) dispozițiune fericită—râu în Elveția; 10) Riglă — fluviu în Italia; 11) Sunt — ce ține de băi calde.

Joc istoric

de **Quintus**

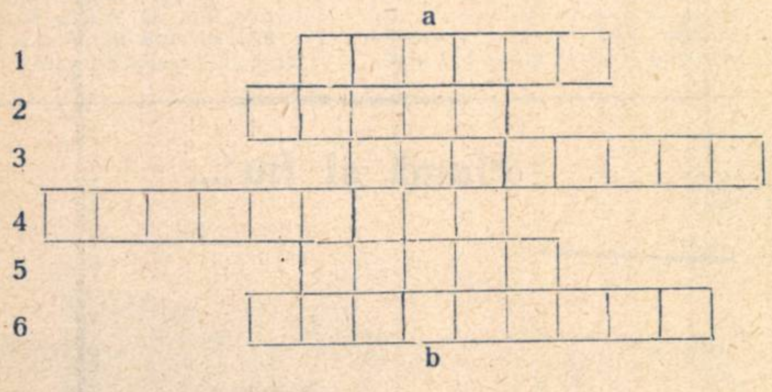

Să se complecteze patratele prin litere astfel ca orizontal să se formeze șase nume de domni ai Munteniei.

Dela a—b = **Domn al Munteniei.**

Palindrom

de **Gh. Comănescu** (Loco)

Se dau următoarele litere:

a, a, e, m, m, n, n, o, o, r, r, r, r, u, u.

Prin combinarea literelor să se formeze o propozițiune, care cetită invers, să dea aceeași propozițiune.

Soluțiile jocurilor din „O. L“ No. 25

CUVINTE INCRUCIȘATE

«GOETHE»

ORIZONTAL: 1) Weimar; 5) Mefisto; 9) Erta; 10) At; 11) Roi; 12) Teft; 14) Tir; 15) Alai; 16) Lul; 17) Et; 19) Așa; 20) Rat; 21) San; 23) Ac. 26) Uși; 27) Lia; 29) Vie; 31) Era, 34) Ion; 35) Notă; 37) Agat; 38) Isaia; 39) Poni; 40) Ut; 41) Goethe; 42) An.

VERTICAL: 1) Werther; 2) Eroi; 3) Iţiră; 4) Ma; 6) Iată; 7) Stella; 8) Ostilă; 13) Faust; 18) Tasso; 22) Tai; 24) Clavigo; 25) Wălentin; 28) Geniu; 30) Ioana; 32) Rost; 33) Ata; 36) Ain; 37) Ape.

EPENTEZA

Alma—Alama; Fota—Fonta; Alun—Alaun; Coca—Cotca; Opri—Opori; Căuș—Căluș; Apla—Apela; Sora—Sofra; Sula—Surla; Arma—Arama; Pata—Panta; Lara—Lacra; Alan—Alean = Anatole France

LIGAMENTE REGALE

Carol, Albert, Gustav, Boris.

AU DESLEGAT TOATE TREI JOCURILE

Theodor Stoicescu (Ploești), Corman și Gruzman (Bălți). Nicușor Comănescu (Tg. Ocna), Ioan Vanjenski (Focșani), Maior Popovici Pompiliu Anibal (Arad) Avram I. Avram (Ploești).

DIN CAPITALA

Fănică Nicolaescu-Balș, R. H. Simion, Ortansa Nicolau, Simona Almosnino, Gică Constantinescu, Nicușor Șonea-student, Gh. Em. Teodorescu, Ion Iordache-student. Eustațiu Mărculescu. Alex. Ștefănescu, Nicolae L. Petrescu, Roger d'Espinac, Gh. Calimachi. Nae Iliescu.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI

Marcel Tomescu (Craiova). Traian Michăilescu (Râmnicul-Sărat). Sandu Borcescu-student, Alexandru Soreanu (Galați), Mircea Dănilă (Botoșani), subl. Constantin Ionescu, Calman H. Iancovici (Chișinău), Vasile Timișoreanu (Oravița). Rotilde Weisberg (Galați), Iosif Alterovici (Tg. Sulița), Ionel Munteanu-student; P. Istudor, Aura Aronescu-studentă (Iași); Gică și Tudorică Popescu. Carola Avram (Ploești), Anton și Nina Vrăjescu (Oradia), T. Bărbulescu (Cluj), Victor Calmanovici (Timișoara), Subl. Aurel Serian (Chișinău).

DIN CAPITALA

Gicu Drăgulescu, Marcel Zuckerman. Zoica Pârvulescu, Petrică și Sandy N. Vasilescu, Paul Rosenberg, Poldi Rosenberg, I. Almosnino. Panu Victor, Vladimir Constantin, Nicu Feldman, Petre Cristea, Nae Rădulescu-student, Tică Brelea, Suzi Grigorescu, Traian Calistrat, Nicușor Chiriac.

AU DESLEGAT UN JOC

Edelstein I. Emanoil (Galați), Nicu Marcovici (Cernăuți), Simion Orenstein, Ionel Dragu (Focșani). Ghehrsen Horovitz (Odobești-Putna), Oscar Niculescu (Sibiu), Chifu T. Ionel (Iași), Gh. Ionescu (Nicorești-Putna), Iosef Feldman și Tudorică Neacșu (Iași). Herman L. Herșcovici (Roman), Henry Goldman (Cernăuți). Carth Constantinescu, Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradia), Anton Ștefănescu (Craiova). Samuel Pincu (Galați). Jean Teofil Teodorescu (Timișoara). Al. Ionescu (Alba Iulia).

DIN CAPITALA

Jean Adler, Tică Băleanu, Alecu Păunescu. Rudolf Eschenazi Pop Liviu-student și Mimi Ionescu-studentă. Rozine Marcovici, Gh. Dumitrescu-Ghedu, Ancuța Stănciulescu, Petrică și Duty Georgescu. Alex. Theodorescu-student.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «O. L.» No. 24

Tase Ceaușoglu (Călărași-Ialomița), P. Coroiu (Oradia), Nicolae L. Petrescu, Elvira și Roger Espinac (Loco), L. Corman și A. Gruzman (Bălți). Juliette Fulda și N. L. Petrescu, Lilly Popescu și Nicolae Tigru.

PRIN TRAGERE LA SORI AU CAȘTIGAT

1) L. Corman (Bălți; 2) Ortansa Nicolau (Loco); 3) Edelștein I. Emanoil (Galați).

*

N. B. — ***Expediția premiilor se face odată pe lună. Premiații din provincie sunt rugați să-și trimită adresele exacte spre a li se putea expedia premiile, iar cei din Capitală se vor prezenta personal la redacție spre a-și ridica premiile.***

POȘTA JOCURILOR

Ican Aurel Gheorghiu (Ploești): Bun, se va publica mai târziu.

Russu D. Nicolae (Loco): Se vor publica, după ce în prealabil vor fi refăcute.

Th. Stoicescu (Ploești): Publicabile.

Elena Gheorghiu (Ploești). Idem.

Fănică Nicolaescu-Balș (Loco): Se vor publica în ordine.

Tase Ceaușoglu (Călărași): Jocul de cuvinte încrucișate se va publica. restul mai târziu.

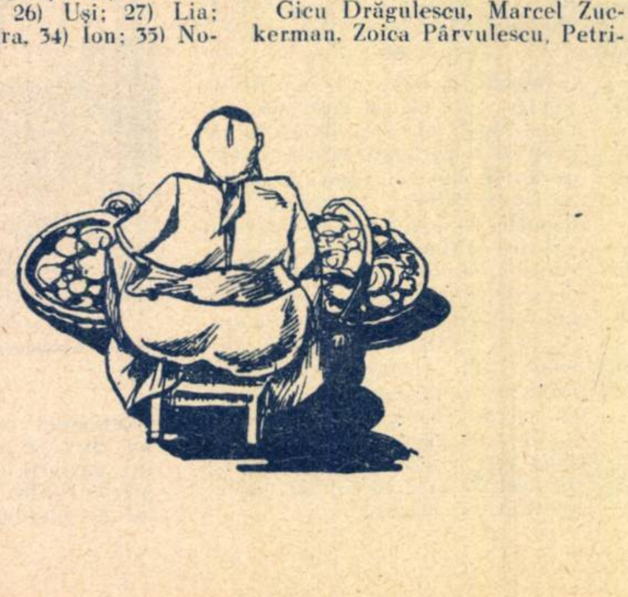

„Oglinda Lumii“ No. 27

BONUL JOCURILOR

Un orologiu care face de toate

După ce s'a interesat toată viața de fabricarea orologiilor, ca o distracție favorită, un inginer suedez, stabilit în America, a construit un ceasornic, cu totul original. Orologiul acesta seamănă cu un mare ceasornic obișnuit, însă e de un caracter extrem de schimbăcios, capabil să indice ore variate și să îndeplinească tot felul de sarcini.

David Olsson, funcționar la marea Companie de armamente din Bofors, și-a consacrat timp de patru ani, clipele de răgaz, la construirea acestui orologiu. Inainte de a porni la lucru, studiase mecanismul câtorva orologii publice frumoase.

Grație cercetărilor și invențiunilor sale personale, el construi orologiul extraordinar, minunea orologiilor, care, în momentul de față, ocupă un colț din salonul micului apartament al d-lui Olsson.

E un ceas electric, care se adaptează unei prize de curent, fixată în perete. E ceva mai înalt decât marile orologii obișnuite. Pe deasupra are o nicovală și un fierar de bronz.

Cu câteva minute înaintea orei, nicovala se aprinde cu o flacără roșie. Flacăra continuă să lucească până ce bate ora și, atunci, fierarul isbește cu ciocanul în fier. La prima lovitură, lumina se stinge și micul fierar continuă să sune ora, pe nicovală.

Majoritatea orologiilor publice, cele mai celebre, își datorează celebritatea personagiilor cari le însuflețesc, însă în orologiul d-lui Olsson, singurul personaj este fierarul. Ceeace constituie valoarea orologiului său, este în special, varietatea timpului pe care o calculează și treburile zilnice pe cari le îndeplinește.

Exact dedesubtul micului fierar, două cadrane indică ora. Unul arată ora legală, celălalt ora solară. La Bofors, diferența dintre ora legală și ora solară nu trece niciodată de treizeci de minute și, de patru ori pe an, ora legală și cea solară coincid.

Dedesubtul acestor cadrane, d. Olsson a așezat opt indicatoare, pe două coloane. In coloana din stânga, primul indicator dă ziua anului, dela 1 la 366. Al doilea indicator arată litera de Duminică, grație căreia, cu numărul de aur, pe care îl dă alt indicator, se poate găsi data Paștelui, pentru indiferent care an. Odată formula găsită, calculul e ușor de făcut, însa a înțelege modul cum se găsesc aceste numere, e ceva mai greu; de fapt, ar trebui să se recurgă mai mult la istoria Bisericei, decât la astronomie pentru a pricepe modul de a găsi aceste cifre.

Deasupra cadranului care indică litera de Duminică, se află un al treilea cadran care indică ziua săptămânii și un al patrulea care arată cantitatea lunii. In coloana din dreapta, cadranul de sus dă anul, în timp ce un altul indică și numărul care servește la calcularea fazelor lunii, pentru o zi dată și un altul care indică numele.

Intre indicatoarele din josul celor două coloane, d. Olsson a așezat un cadran larg, în centrul căruia se află o hartă turnantă a cerului, care arată cum sunt dispuse constelațiile, deasupra orizontului. Deasupra acestui cadran e un altul purtând semnele zodiacului și care poate servi și drept cadran solar. Pe acest cadran se pot înregistra pozițiile soarelui și ale lunii, precum și ora răsăritului și apusului soarelui, a răsăritului și apusului lunii. Dedesubtul celor două coloane indicatoare, d. Olsson a plasat două globuri rotative, unul pentru zi și altul pentru noapte. Pe aceste globuri se poate citi ora care este la orice moment și în orișice colț al globului.

Până acum nu am indicat decât problemele relative la timp. Insă, d. Olsson nu s'a mulțumit cu atât. El a făcut din uimitorul său orologiu, o... gospodină și o tovarășe de viață. In partea inferioară a orologiului el a instalat un aparat de T. F. F. și un haut-parleur, utilizând un sistem de deșteptător; el poate pune dinainte la punct, audițiunea programului pe care dorește să-l audă. Haut-parleur-ul va da, la ora fixată, punctual, audiția dorită.

Prin mijlocul aceluiaș mecanism, orologiul pune în funcțiune și un patefon, la indiferent care oră. El aprinde și stinge electricitatea la ora dorită.

Pe deasupra, poate face să fiarbă apă. Inginerul pune de cu seara ibricul cu cafea pe orologiu și, exact la ora șapte, cafeaua e gata preparată.

Mai trebuie omul să se însoare?...

Pyramidon
TABLETE
(contra durerilor de cap și a migrenei)
sunt originale numai în 2 ambalaje:
10 x 0,3 gr. și 20 x 0,1 gr.
Ambele ambalaje poartă crucea Bayer. Vă feriți de imitațiuni dacă cereți numai aceste ambalaje.
BAYER

A APĂRUT

al treisprezecelea volum din aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin.

SECRETUL OMULUI
INVIZIBIL

de MAURICE LEBLANC

Și la noi, ca și pretutindeni aceste aventuri senzaționale cari au făcut faima universală a lui Maurice Leblanc, au obținut un succes neîntrecut.

Cereți pretutindeni și la depozitul general, editura «Eminescu» Str. Ing. Anghel Saligny 2, aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin, cu lei 20 volumul 20 lei, precum și ultima lucrare apărută.

SECRETUL OMULUI
INVIZIBIL

ARHITECTURA

(Continuare din pag. 525)

se va răzbuna pentru tot ce s'a făcut fără concursul duratei și sunt motive de temeri că toate edificiile acestea, atât de cochete și practice, actualmente, vor avea o bătrânețe îngrozitoare.

E posibil ca oamenii, obosiți de monotonia construcțiilor șablon, în serie, să facă un pas înapoi și să revină la vechile case de piatră, largi, afectuoase, cu pereții groși, cu acoperișe mari în care odinioară era atât de bine să iubești, să lucrezi și să mori.

Ideea de a asimila casa cu un automobil sau orice alt obiect fabricat în serie va avea probabil, în viitor, detractorii săi și e posibil ca viitorii «moderni» ai Germaniei vor face o arhitectură mai rațională, realmente mai bine construită și mai... umană, adică mai conformă cu gusturile individuale. In orice caz, pe terenul artistic progresele Germaniei au depășit, în ultimii zece ani, orice prevedere.

O nouă ținută pentru jucătoarele de golf...

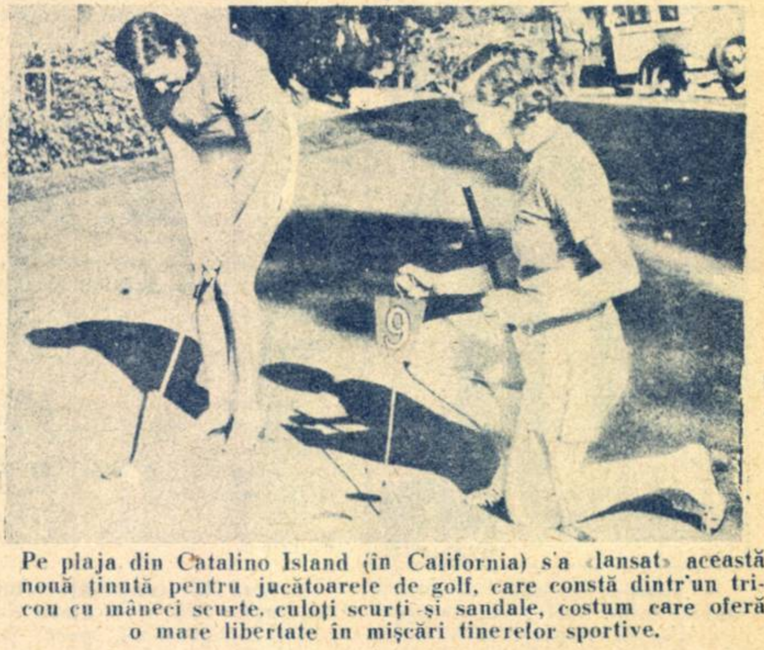

(Foto-excl. Keystone).

Pe plaja din Catalino Island (în California) s'a «lansat» această nouă ținută pentru jucătoarele de golf, care constă dintr'un tricou cu mâneci scurte, culoți scurți și sandale, costum care oferă o mare libertate în mișcări tinerelor sportive.

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Minunile secolului al XX-lea

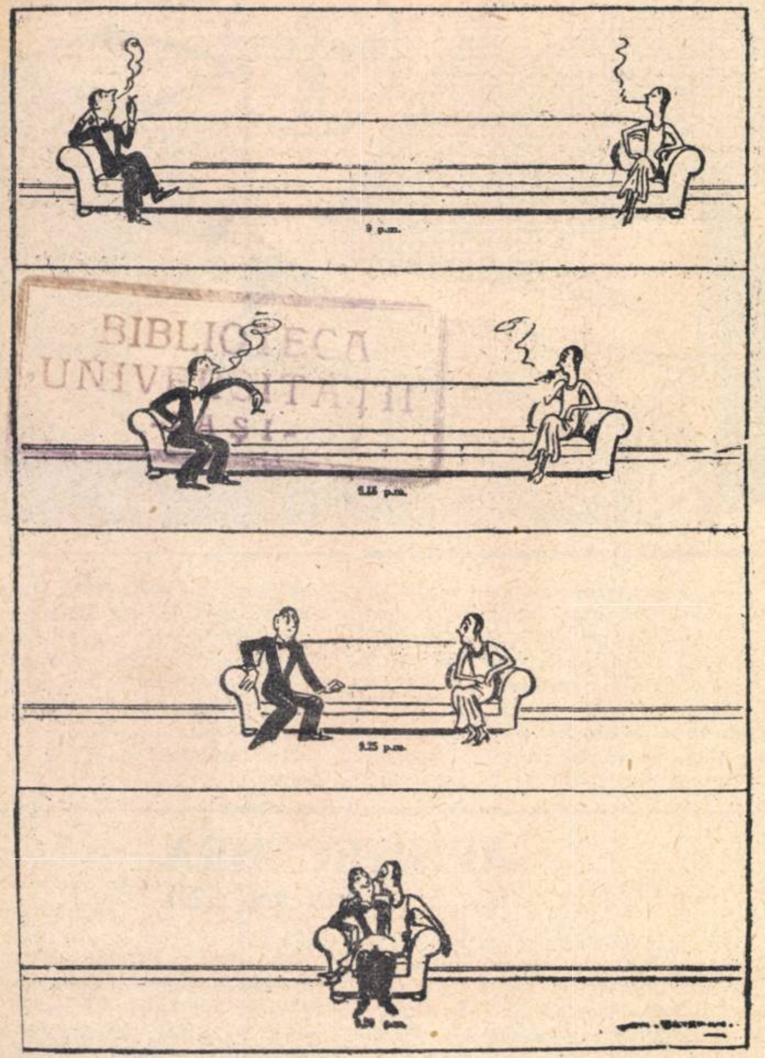
9 p.m.
9.15 p.m.
9.25 p.m.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

...sau cum se ingustează o canapea.

LOGIC ȘI DREPT

— Ce zici de surpriza dela curse? Strașnică lovitură a dat «Echinoxus».

— Zic că merită o decorație.

— O decorație unui cal?

— Ce găsești așa extraordinar? Nu's destui **măgari** cari au fost decorați?

SEMNUL CEL MAI SIGUR

— Am întâlnit-o eri pe nevastă-ta.

— Și ce ți-a spus.

— Nu a avut timp să se oprească. Părea grăbită.

— Nu se poate, nu era nevastă-mea!

TOTUL E RELATIV

Călătorul, ce cântărește 200 kg. (către șeful de tren): Spune, șefule, mai e loc în tren?

Șeful de tren: Loc mai e pentru patru, dar dacă te urci d-ta, nu mai rămâne nimic.

MEDIC PREVAZATOR

Doctorul: Mi-e cam teamă că o să aveți în curând insomnii.

Pacientul: Și dece, doctore? Ce simptome găsiți?

Doctorul: Iată-le, e nota mea de onorarii...

PUTEREA OBIȘNUINȚEI

Fotograful, (pregătindu-se să fotografieze o statuie veche, într'un muzeu). — Atențiune, nu mai mișcați.

La teatru...

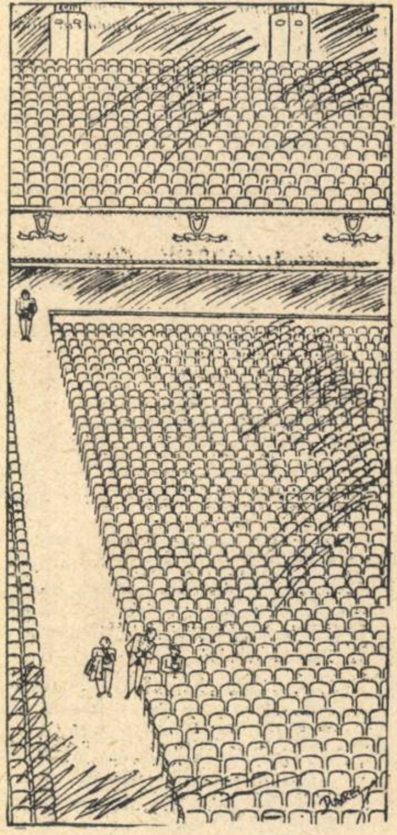

— Scuzați, vă rog, dar ați ocupat locul domnului...

SEMN AL VREMII

— Adolf, miroși a tutun! Ai fost cu o femeie.

LA APERITIV

— Plătește tu un rând și pe urmă plătesc eu, al doilea.

— Ce-ar fi să începem cu al doilea?

Logodnic modern

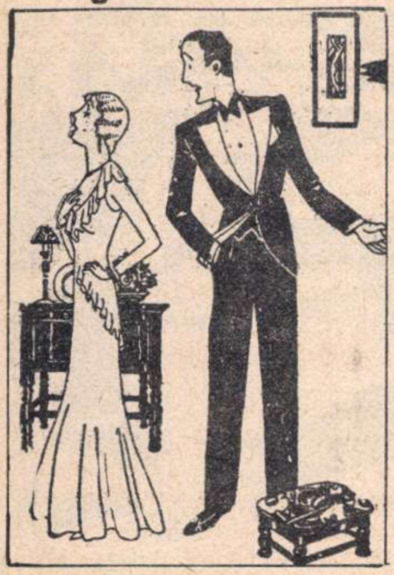

— Frumos logodnic! In loc să stai cu mine, joci bridge cu papa.

— Ce vrei, scumpa mea. Acum ști bine, că trebuie să-mi câștig existența.

CATAPLASMA LA ȚARA

Medicul de plasă (în vizită): Ei, îi merge mai bine bărbatului d-tale?

Țăranca: Nu prea, de unde se plângea de junghiu, acum se plânge și de stomac.

Medicul: A mâncat ceva mai greu?

Țăranca: Nu. I-am dat numai cataplasma pe care mi-ați lăsat eri să i-o fac!...

CAP ȘI BUZUNAR

— Știi, am o memorie formidabilă: odată ce mi-am vârât ceva în cap, nu mai uit niciodată.

— Așa, bravo! Iți mai amintești de cei cinci sutari pe cari ți i-am împrumutat?

— Pardon, se schimbă chestia, banii nu i-am vârât în cap, ci în buzunar...

UN CHELNER SPIRITUAL

— Chelner, am scos până acum patru muște din supă și mai sunt...

— Așteptați o clipă, vă aduc o strecurătoare...

LOGICA

La una din conferințele internaționale: Atât e de mare, d-lor, iubirea noastră de pace, încât vom ști s'o apărăm chiar cu armele.

Cum câștigă femeile...

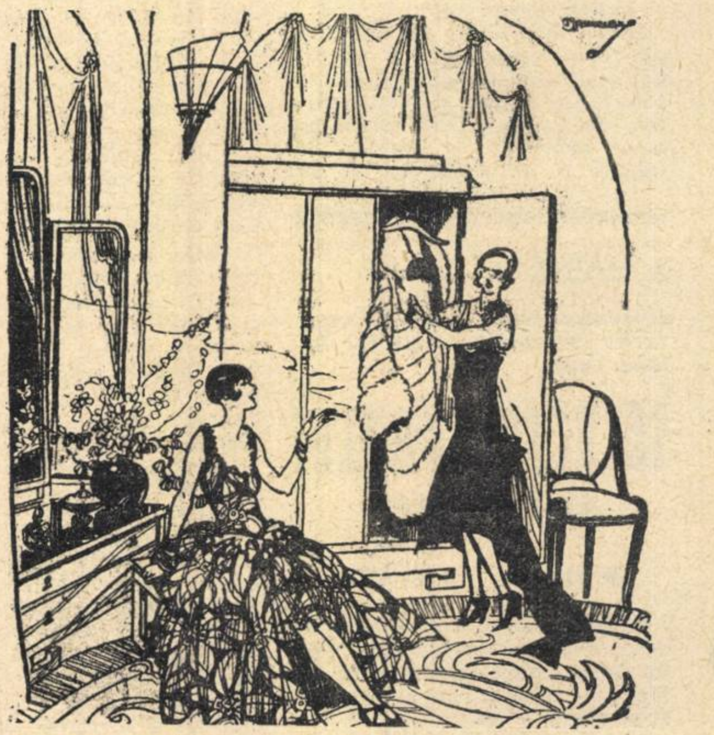

— Cum ai căpatat mantoul ăsta nou?

— L'am câștigat într'o cursă de înot, străbătând golful în trei ore și jumătate.

— Oh! mie mi-a fost de-ajuns să plâng trei minute, pentruca soțul meu să-mi cumpere o blană la fel.

IN FOCUL CUVANTARII

— Și așa, cum v'am explicat timp de două ore, nu mai e momentul pentru discursuri lungi.

MIJLOACE MARI

— Afacerile nu merg de loc... n'am un ban...

— Inființează o Bancă!...

Piccard îşi transportă gondola...

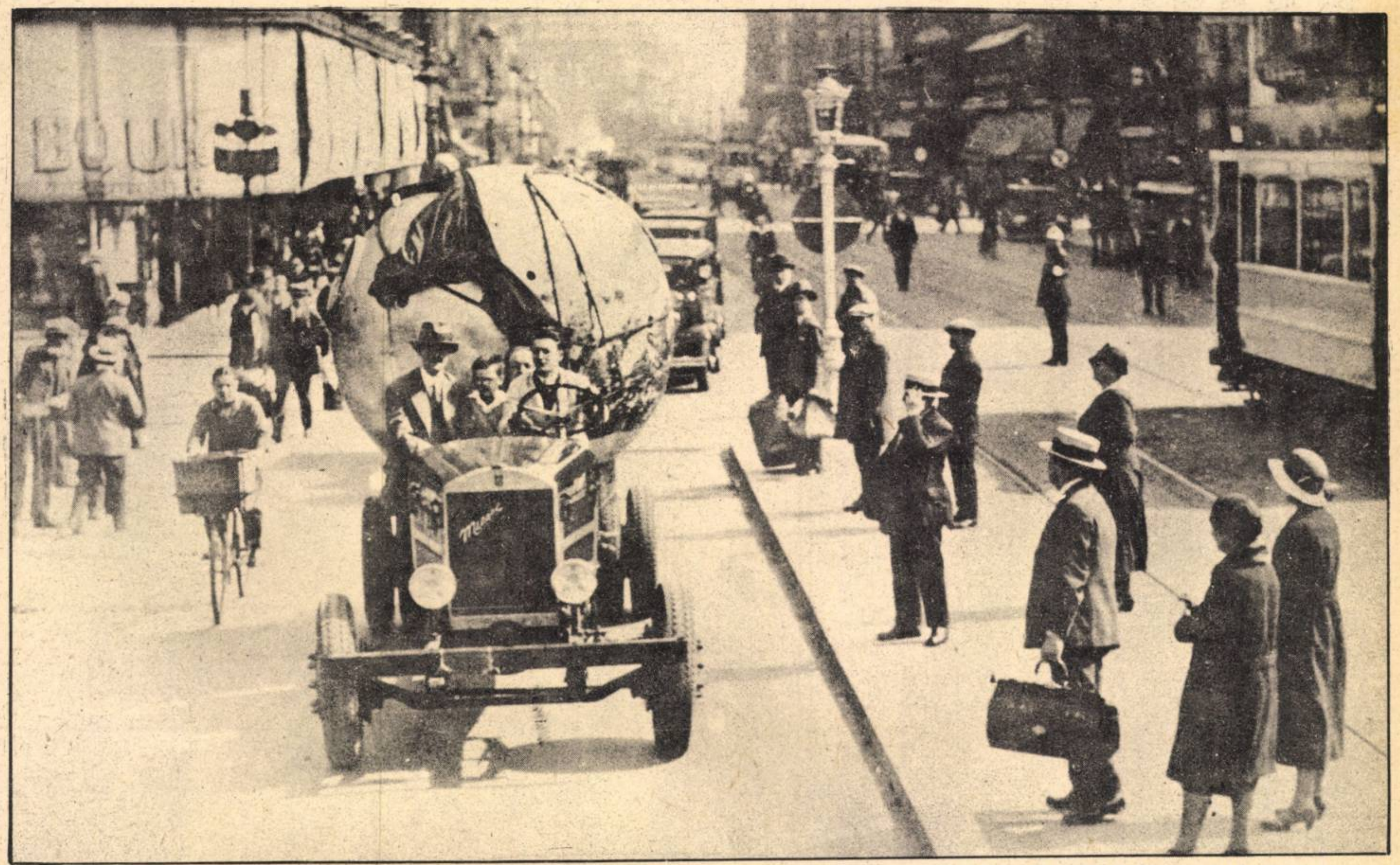

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Nu o gondolă romantică, pentru o plimbare legănată pe un lac liniştit, ci nacela metalică în care ilustrul fizician belgian profesorul Piccard, se va urca pentru a doua oară, în stratosferă, la o înălţime de peste 16.000 metri. Iată-l pe eroicul savant (în stânga şoferului, alături de băieţaşul lui) transportând gondola pe străzile Bruxelles-ului în spre hangarul unde o va monta la restul balonului.

Ed. E

Nouile Preţuri Reduse
ale cărţilor din EDITURA «EMINESCU» S. A.
Bucureşti I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — Bucureşti I

Cereţi gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunţii
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiaţii vieţii
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curţii germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptăţile răsboiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolităţi . . . .
Cady: Mica cerşetoare. . . .
P. B. Haşdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Puşkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant. Nuvele . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuţă om sucit .
Dr. Frumuşanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . . .
Lia Hârsu: Impărăţia de zăpadă .

Cărţi noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !... LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro? „ 60
Panait Istrati: Ţaţa Minca . . „ 60
Panait Istrati: Nerantsula . „ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii . . . . „ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou . . . . „ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924 „ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanţuri . . . . „ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber . . . . . „100
Emil Ludwig: Napoleon . . „240
V. Margueritte: Vitele umane „ 40
V. Margueritte: Corpul tău îţi aparţine . . . . „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II „ 40
Mihail Eminescu: Poezii . . „ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei „ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări şi tot atâtea răspunsuri „ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit . . . . „ 40

AVENTURILE DETECTIVULUII
ROB. PARKER
55 volume. Fiecare volum LEI 5

BIBLIOTECA „ORIZONTUL"
25 volume Fiecare volum . Lei 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopţi Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispăşirea, roman . .
George Ohnet: Prinţul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachiţa, roman
C. Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viaţa amoroasă a Caterinei celei Mari . . . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN
NOTE POLITICE
5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC 20 LEI
Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN

Arsène Lupin, Gentleman-Apaş LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes . . . . „ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . . „ 20
Arsène Lupin, 813 . . . . . . „ 20
Cele trei crime . . . . . „ 20
Dopul de cristal . . . . „ 20
Confidenţele lui Arsène Lupin LEI 20
Triunghiul de aur . . . . „ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . . „ 20
Insula cu treizeci de sicrie . . „ 20
Piatra Miraculoasă . . . . . „ 20
Colţii Tigrului . . . . „ 20
Secretul omului invizibil . . . „ 20

Tăiaţi şi păstraţi acest anunţ

OGLINDA LUMII

2 IULIE 1932

ANUL XI.

No. 27

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII -IAŞI-

Femeia în pyjama

20 PAGINI
LEI 5

OGLINDA LUMII

9 IULIE 1932

ANUL XI.

No. 28

IAȘI

2214

20 PAGINI
LEI 5

„Enigmatica" Myrna Loy

Natura e rea?...

...Sau vicleană?... sau pur şi simplu indiferentă faţă de creaţiile ei? Iată o întrebare, care a stârnit discuţiile şi controversele cele mai mari şi interminabile, pentru că era în joc toată valoarea, uneori atât de contestată, a ştiinţei. Pe de o parte poeţii cântau şi cântă mereu, deşi sub alte forme — « alte guri, aceeaş gamă» — frumuseţea şi bunătatea naturii, iar cei decepţionaţi de viaţă, ca Eminescu de-o pildă, dispreţuiau şi blestemau natura cea vicleană şi amăgitoare, pe când de cealaltă parte.. a baricadei oamenii de ştiinţă protestează energic contra personificării unei naturi, care, oricât de grandioasă ni s'ar părea, rămâne tot un efect de minimă importanţă a unor fenomene... naturale (deşi ni se par supranaturale).

Că natura e rea ori ba, n'o să schimbe nimic din starea lucrurilor, aşa că e mai bine să lăsăm această chestiune pe seama celor cărora nu le mai arde de nimic altceva, adică pe seama specialiştilor. Totuşi, pentru o clarificare a părerii pe care o poate avea oricine şi oricum vrea despre natură, vom spune şi noi câteva cuvinte.

Credinţa că natura sau ce-i tot una, firea, «se răzbună», deşi cuprinde mult adevăr, nu-i atât de potrivită ca «fiinţa se răzbună».

Intr'adevăr, fiinţele, mai ales animalele superioare şi oamenii, se folosesc de orice nouă piedecă a naturii ca s'o întoarcă spre binele lor, bineînţeles fără să-şi dea seama, adică în mod inconştient.

Din momentul când omenirea se foloseşte de minunata invenţie a avionului, s'a răspândit credinţa că acest vehicul e încă extrem de periculos. De altfel aşa a fost şi cu locomotiva lui Stephenson, cu primele automobile, etc., dar lumea s'a obişnuit cu ele văzând cât de folositoare sunt. E adevărat că un avion sau dirijabil are mai multe şanse, mai bine zis neşanse, să fie expus unor primejdii, cari adesea provoacă nenorociri. Rezervat ca totdeauna, omul consideră o călătorie în avion ca o faptă vitejească şi pe bună dreptate, căci piloţii aeroplanelor au cele mai multe prilejuri să se folosească de eroismul lor. Lor se datoreşte faptul paradoxal că procentul accidentelor aviatice e, păstrând proporţiile, *mai mic*, decât al vehiculelor pământene (sau pământeşti... atunci când un tur pământ-lună va fi ceva banal). Acest paradox se explică prin aceea că, cu cât primejdia este mai aproape, cu atât atenţia e mai încordată, simţurile mai treze, toate facultăţile pilotului mai concentrate, sub tensiune. El reacţionează la orice mişcare într'un timp exprimat în sutimi de secundă, căci nu trebue uitat că la o viteză de 300 kilometri pe oră aeroplanul străbate peste 80 metri pe secundă, adică atât cât străbate omul într'un minut. De aceea mai toate accidentele se datoresc împrejurărilor în afară de puterea pilotului. Nungesser şi Coli, Beller, Oculeanu, Romeo Popescu şi atâţia alţii au pierit, în majoritatea cazurilor, din vina unor evenimente absolut independente de ei. Performanţa recentă a regretatului Ionel Ghica ne demonstrează până la evidenţă că orice piedică din afară creează o nouă forţă de rezistenţă în acela asupra căruia lucrează, dacă nu intervine un fapt *prea din cale afară de excepţional*.

Dar în orice domeniu putem constata că se produce această reacţiune, care întrece cauza şi măreşte putinţa individului respectiv. Un om într'o situaţie cu răspundere, de orice fel, se fereşte de greşeli mai mult decât alţii fără răspundere. Popoarele cu condiţii de trai mai puţin favorabile s'au dezvoltat mai mult, tocmai pentru a preveni asprimea naturii înconjurătoare. Cultura şi civilizaţia nu sunt opera Negrilor dela ecuator, ci produsul popoarelor mai puţin avantajate — *aparent* — de natură, dar cărora natura le-a dat un avantaj cu *mult mai mare:* nevoia şi putinţa de a o învinge.

Când un om e bolnav, se produc în corpul său, tocmai din cauza bacteriilor patogene, substanţe cari neutralizează toxinele secretate de microbi, şi pe lângă faptul că vindecă (să sperăm că vindecă totdeauna) boala actuală, dar feresc, în cele mai multe cazuri de aceeaş boală şi în viitor. Când generalul Sarrail a venit cu armata de culoare (aşa se spune în Occident, negrilor) să sprijine dela Salonic operaţiunile armatei române, în mai puţin de o jumătate de an au murit toţi soldaţii negri de tuberculoză galopantă, deoarece corpul lor nu fusese obişnuit, ca cel al Europenilor, cu prezenţa permanentă, în aer, în apa de băut, în tot ceeace te înconjura, a baccililor lui Koch, cari imunizau de cele mai multe ori pe Europeni şi nu atacau decât pe cei cu constituţia predispusă. Deci natura crează pentru orice neajuns pe care-l provoacă şi leacul, bineînţeles numai în virtutea principiului cauzei şi efectului şi nu pentrucă e animată de sentimente pentru noi. Se adevereşte vorba: «şi în nenorocire trebue un dram de noroc»...

A. MIB.

Femeile puşcăriaşe

Astăzi, când egalitatea sexelor a fost proclamată, închisorile cuprind mai multe femei decât odinioară. Cifrele oficiale, publicate de închisorile din New-York, demonstrează că numărul femeilor criminale în închisori s'a dublat în cursul ultimilor zece ani.

In timp ce puşcăriile numărau, în 1920, 1150 deţinute, în 1929, numărul s'a urcat la 2391. Se poate pune, deci, întrebarea dacă există un raport dela cauză la efect între recenta emancipare a femeii şi apariţia tot mai frecventă a acesteia în închisorile din marile metropole?

E posibil ca participarea, din ce în ce mai mare a femeii în afacerile comerciale şi politice, ca şi tendinţa ei de a căpăta o libertate cât mai mare, să contribuie, pe de-o parte la starea de lucruri înregistrată. Pe de altă parte, poliţia joacă un rol mult mai activ care duce la arestarea unui mare număr de delicvente. Aceasta cu atât mai mult cu cât, de ani de zile, femeile repetă, cu mândrie, că nu mai vor să se bucure de privilegiile acordate sexului lor în epocile cavalerilor. Juriile se arată astăzi, mai puţin indulgente faţă de femei. Şi apoi, poliţiştii s'au emancipat considerabil, încât nu mai ezită să aresteze pe vinovaţii sexului slab.

Un nou sport în America

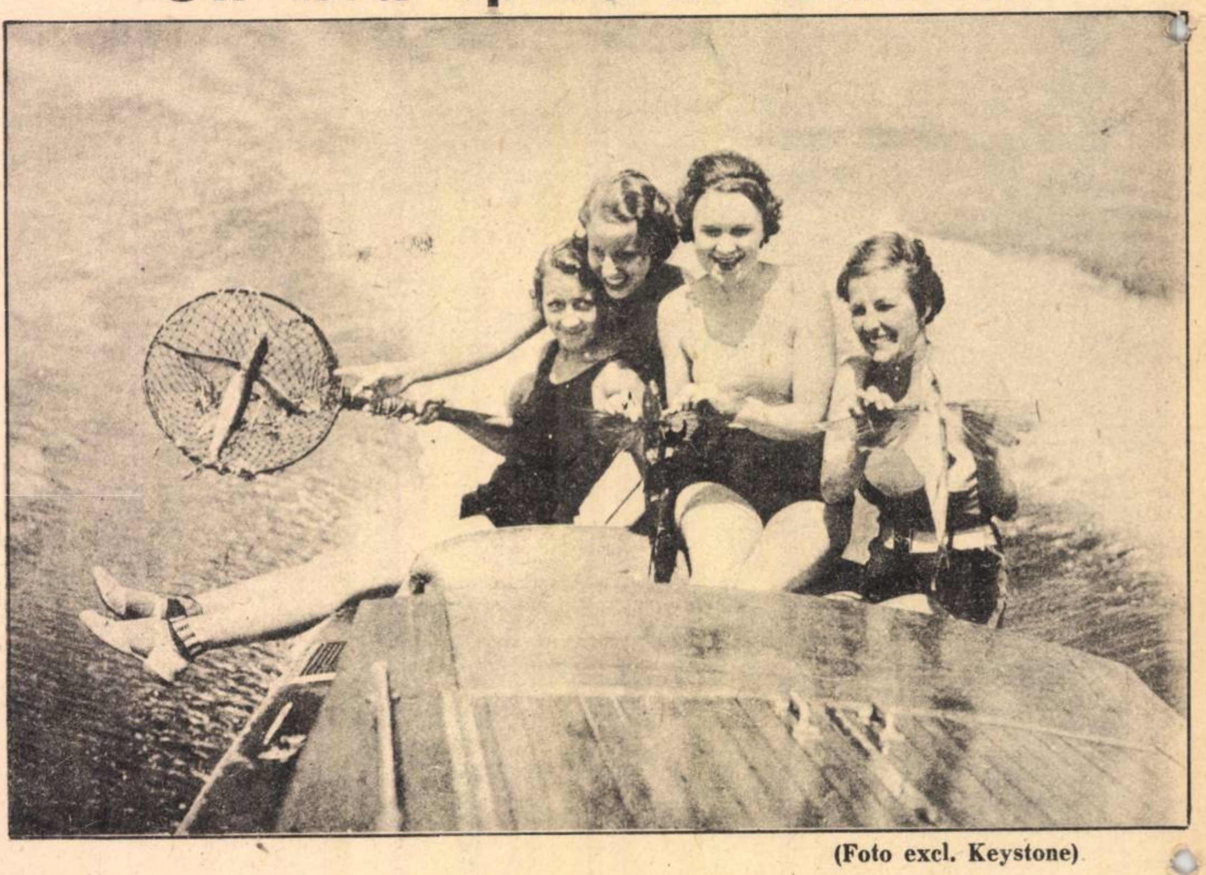

(Foto excl. Keystone)

Vilegiaturistele din Catalina Island (U. S. A.) îşi petrec vremea cu prinderea peştilor sburători. Efortul de atenţiune şi de... bună dispoziţie fac din pescuitul tinerelor Americane un sport dintre cele mai atrăgătoare.

No. 28
Anul XI
„OGLINDA LUMII"
9 Iulie
1932
Redacţia şi Administraţia Bucureşti I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
latul «EMINESCU» S. A.) Telefon 325/34 şi 325/35
Abonamente {pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei

LEGENDA JAPONEZA

de ISOKI

Era odată în Japonia, dar în vremuri atât de îndepărtate de ale noastre încât savanții abia cutezau să mai amintească de ele, un sărman spărgător de piatră, care muncià din greu de-alungul drumurilor.

Lucra de-alungul drumurilor cât era ziua de mare, pe vreme bună ca și pe vreme rea, în orice anotimp al anului, sub ploaie sau zăpadă, precum și sub arșița dogoritoare a soarelui.

Totdeauna era pe jumătate mort de osteneală și pe trei sferturi mort de foame, de aceia nu se împàca nici de cum cu soarta lui.

— Ah! cum aș binecuvânta cerul — zicea el adesea — dacă aș putea să devin într'o zi atât de bogat încât să pot dormi o zi întreagă, să mănânc după cât mi-e foame și să beau atâta cât mi-e sete!... Și când te gândești că sunt oameni fericiți de soartă cari trăesc din belșug și pururea înveseliți !... Lungit pe-o frumoasă rogojină, în fața ușei casei mele, îmbrăcat în haine scumpe de mătase, mi-aș face siesta și, la fiecare sfert de oră, un servitor ar veni să mă atingă pe umăr, spre a'mi aminti numai că n'am nimic de făcut și că-mi pot continua somnul fără nici o remușcare!...

Un înger, care trecea în zbor, aproape de pământ, aude într'o zi cuvintele acestea și surâde.

— Facă-se voia ta!... zise el.

Și deodată, pietrarul se trezi la ușa unei splendide locuințe, care era a lui, întins alene pe-o rogojină și îmbrăcat în haine moi de mătase.

Gusta de-o jumătate de oră această plăcere neasemuită până atunci necunoscută, când iată că se întâmplă ca Mikado-ul să treacă tocmai pe acolo.

Mikado-ul! Nu-i o ființă ca oricare alta. E împăratul Japoniei și, împăratul Japoniei era suveranul cel mai puternic din Orient, pe timpurile acelea!...

Suveranul se plimba, urmat de servitori cari alergau în toate părțile anunțând trecerea lui pe-acolo, înconjurat de călăreți în haine scumpe, escortat de muzici și însoțit de cele mai frumoase femei din lume cari sunau neîncetat clopoței în mână, urcate pe spinarea câte unui elefant alb. Dar Mikadoul sta întins pe perinile unei lectici de aur, încrustată cu pietre prețioase. Primul ministru avea cinstea deosebită de a purta ridicată de-asupra capului suveranului o umbrelă uriașă încercuită cu o garnitură de clopoței cari sunau în cadență, ca o muzică din povești.

Pietrarul îmbogățit, urmărea cu privirea invidioasă cortegiul imperial.

— Iaă — își zicea în sine — frumos progres am mai făcut și eu! Oare sunt mai fericit acum când pot să-mi plătesc orice plăceri cu bogățiile ce le am? Ah! dacă aș putea să fiu Mikadoul! Atunci da! aș străbate străzile într'o lectică de aur, încrustată cu pietre prețioase, în mijlocul unui alaiu de demnitari și servitori, urmat de primul meu ministru care m'ar apăra de soare, pe când un altul mi-ar răcori obrazul, legănând în fața mea un bogat evantaiu din pene de păun... Ah, cum aș vrea să fiu Mikado-ul!...

— S'a făcut! tu ești Mikado-ul! îi spuse îngerul care-l auzise și de rândul acesta.

Și de-odată, pietrarul se trezi lungit într'o lectică de aur, cu pietre prețioase, înconjurat de miniștrii lui, de războinicii lui, de femeile lui și de sclavii cari îi susurau la ureche:

— Mikado, tu ești superior soarelui, ești etern, ești de neînvins! Tot ceia ce înțelepciunea omului poate să conceapă, tu ești în stare să-l pui în fapt. Justiția însăși e surbordonată voinței tale și chiar Dumnezeu așteaptă, tremurând, sfaturile tale !...

Pietrarul își zise: Să-mi fie de bine! Iată oameni cari își dau seama cât de mult prețuesc!

Soarele, nespus de arzător, pustiise de câteva zile câmpiile, umpluse străzile de praf și lumina-i orbitoare obosise auguștii ochi ai noului Mikado. De aceia, întorcându-se spre ministrul care-i purta umbrela, acesta zise:

— Pune în vedere soarelui că mă stânjenește. Glumele lui îmi displac. Anunță-l că împăratul Japoniei îi poruncește să dispară. Gata !

Primul ministru însărcină pe un șambelan cu înalta onoare de a purta umbrela și se îndepărtă; dar se întoarse aproape numai decât, nespus de abătut:

— Mărite împărat... Suveran al zeilor și al oamenilor, eu nu mai înțeleg nimic! Soarele se preface că nu m'aude și continuă neturburat să ardă cu razele lui de foc oamenii și străzile...

— Să fie pedepsit cât se poate de strașnic! porunci Mikado-ul. Și adause: Da... Negreșit că merită o lecție... dar cum să fac să-l pedepsesc? Sunt eu sau nu egalul zeilor ?

— Fără îndoială! luminate Mikado... cel puțin egalul zeilor!...

— Tu-mi spuneai adineauri că totul îmi e cu putință. Sau ai mințit, sau execuți cu nepricepere ordinele mele. Iți dau, așa dar, cinci minute ca să stingi soarele, sau zece minute ca să-ți spinteci pântecele... Pleacă!...

Primul ministru porni și nu se mai întoarse.

Pietrarul încoronat se învinețise de mânie.

— Intr'adevăr, frumoasă meserie este aceia de împărat, dacă trebue să îndur familiaritățile, capriciile și brutalitățile unui vulgar astru vagabond!... N'am ce zice, soarele e mai puternic decât mine... Aș vrea să fiu soarele !...

— Ești!... îi șopti atunci îngerul.

Și ticălosul spărgător de piatră scânteia într'adevăr pe bolta cerească, arzând și luminând întreg universul.

Peisaj japonez: In tovărășia calmă a apei, casele pescarilor japonezi își etalează siluetele lor simple, dar grațioase. Farmecul locului este densitatea irizată a aerului, parfumul suav al peisagiului, pagoda simplă care-și profilează în zare turnulețele grațioase, dar mai cu seamă gingășia vieții, care rareori depășește formele idilice, cântate de poeți.

Ii plăcea nespus de mult să prefacă arborii în jăratec, să sece albia râurilor; îi plăcea să umple de sudoare chipul august al împăraților și, nici mai mult nici mai puțin pe acelea ale sărmanilor pietrari, colegii lui până mai ieri dimineață.

Dar un nor se ridică între pământ și soare, grăind:

— Urcă-te mai sus, dragul meu; pe-aici nu se trece!

— Auzi obrăznicie! Asta e bună, într'adevăr. Un nor, un nouraș fără nici o însemnătate și trăinicie, îmi zice: «dragul meu» și-mi împiedică drumul! Așa dar, norii sunt mai puternici decât mine!... Atunci, sau voi fi nor sau chipul meu va crăpa de ciudă !

— Nu mai crăpa de ciudă pentru atâta lucru! îi zise îngerul care nu se mișcase de lângă el... Fii nor, dacă astfel ți-e dorința!...

Și norul se așternu impunător, la rându-i, între pământ și astrul strălucitor.

Nici-odată, de când este lumea, nu se abătuse asupra pământului un potop mai mare ca acum. Pietrarul, transformat în nor, se bucură aruncând ploaia și grindina pe pământ și o făcu în așa chip încât arborii se desrădăcinară, nemai având decât noroiul în care zadarnic încercau să-și înfigă rădăcinile. Sub revărsarea aceasta nepotolită de apă, pâraele se făcură în câteva ceasuri râuri, râurile devenirà fluvii, mările se contopiră și uragane grozave se stârnirà peste tot locul, zdrobind tot ceia ce eșia la suprafața apelor.

Numai o stâncă ținea piept uraganului și în ciuda potopului nu se năruia. In flancurile ei de granit, băteau neîncetat valurile înspumate, sfărămându-se; curenții se risipeau la picioarele ei și, furia vântului îi stârnia râsul, ori de câte ori încerca s'o gâdile sub coaste!

— Ah nu mai pot! exclamă norul. Stânca asta se împotrivește legilor mele. Imi impune respect și mă face grozav de invidios!...

— Ia-i locul! zise îngerul — și vom vedea dacă de rândul acesta ai să fii mulțumit!...

Norul transformat în stâncă, nu mai putea acum de bucurie! Nemișcat și rece sub arzătoarele mângâeri ale soarelui, sub loviturile nemiloase ale fulgerului, se credea, în sfârșit, că este stăpânitorul lumii! Dar iată că la picioarele lui, un ușor, dar sec și neobosit ciocănit îi atrase atenția. Se aplecă și văzu un nenorocit în zdrențe, slăbănog și pipernicit, cum fusese și el în zilele de suferință, care ținând în mâini un târnăcop, izbia necontenit granitul ale cărui bucăți de piatră îi slujiau ca să repare drumul vecin.

— Ce înseamnă asta? urlă stânca înfuriată peste măsură. Un biet ins, nenorocit între nenorociți, îndrăsnește să mă sfârtece în bucăți, fără ca eu să mă pot apăra? Iată-mă redus acum

(Urmează în pag. 554)

cum ne privesc femeile

Femeia trădătoare: exemplar superb de creație căruia, deși îl ști periculos, nu îi poți rezista: Este tentația diavolului pe care o pune în calea noastră, insondabilul sex slab.

Ne adresăm bărbaților. Deși cele de mai jos le sunt, poate, cunoscute, vrem să li le reamintim. Cu câte-va întregiri ilustrate.

Știm cum ne privesc animalele. Copiii ne oferă o privire care, de asemeni, ne e cunoscută. De ochii creditorilor cari vin să ne pretindă achitarea unei datorii, suntem de-opotrivă sătui... Cum s'ar putea, atunci, ca tocmai femeile, cari sunt centrul universului, să nu ne privească?

Ele ne privesc toată ziua, chiar în ceasurile pe cari, bărbații cumsecade le întrebuințează pentru somn ori visare. Femeile ne privesc chiar când dorm.

Știm cu toții că femeile nu sunt considerate drept un sex tăcut...

Insă chiar când nu ar avea glas, când din mișcările dinților lor răpitori nu ar răzbi nici un cuvânt, ele totuși nu ar trebui considerate drept niște ființe tăcute deoarece se pricep să vorbească în timp ce ne privesc.

Care bărbat nu pricepe limbajul acesta al ochilor? Natura însăși ne-a înzestrat cu capacitatea de a înțelege ori a învăța acest Esperanto internațional al ochilor femeiești. Până și privirea cea mai problematică a unei femei frumoase poate fi rezolvată de bărbați.

Femeile ne privesc. Când ne iubesc, ori numai se prefac că ne iubesc. Femeia romantică ne privește și femeia modernă ne privește asișderi, cu toată independența pe care și-a cucerit-o în viața și în raporturile sale față de bărbați. Femeile iubesc cu ochii, urăsc, se roagă, pricep, iartă, mint, cedează, poruncesc, disprețuesc, se apără, se apropie, blestemă și fac fericit pe un bărbat cu ochii lor.

De cele mai multe ori, e drept, graiul ochilor e întărit de femei prin vorbe de încurajare sau de respingere, deseori aceste cuvinte urmează mult după uvertura, după introducerea ochilor. Numeroase femei nu oferă decât această uvertură a ochilor și opera propriu zisă a cuvintelor o cruță, o economisesc.

Insă asemenea uverturi sunt totuși în stare să înebunească pe un bărbat, să-l încurajeze ori să-l îndemne să comită cele mai necugetate acte; privirile acestea rămân înfipte în calea vieții sale agitate, ca niște pietre cu neputință de urnit, ca niște lupte, din cari nu a scăpat fără a fi pierdut mult sânge.

*

Există femei cari iau poziție în fața obiceiului atâtor bărbați de a veni noaptea târziu, acasă; unele își exprimă indignarea prin vorbe energice, prin gesturi violente; numeroase femei, însă se mulțumesc să se exprime numai cu ochii; ele se uită drept în ochii soțului sau amantului. Și privirea lor spune: «Ești un bărbat lipsit de orice tact, de orice delicatețä! Uite în ce hal vii acasă. Neras, cu părul vâlvoiu, cu privirea aiurită. Asta nu-i manieră să-ți lași femeia să stea singură în pat, ai înțeles?»

Sau: «Ești un înger de bărbat, un îngeraș dulce! Așa mi-ai jurat înaintea altarului»....

«Nu te necăji. Nici eu nu-s supărată... Ce-mi faci tu mie, îți fac și eu ție. Uite, acum la trei noaptea, după ce te-am așteptat atâtea ore în zadar, mă duc și eu să petrec. Noapte bună... Visuri plăcute. Găsesc eu alt bărbat. Sunt în stare atâta lucru»...

Așa ne privesc femeile. Și ce-ți folosește, acum, când vrei și tu să-ți privești soția?

Există mulți bărbați economi: poate că sunt așa, fiindcă nu prea au bani. Și tocmai bărbații aceștia sunt dăruiți cu soții ori cu prietene cari au grijă ca, la orice moment să ceară bani pentru o rochie, pentru o pălărie, pentru o brățară ori pentru alte multe necesități. După cum nu poate fi primăvară fără o rândunică, sau nu poate exista o bancă fără credit, tot astfel femeia unui bărbat econom sau sgârcit nu se poate lipsi, în orice moment, de multiple sume de bani. Și cum obțin femeile aceste sume de bani? Rugându-se

TREI FEMEI IȘI PRIVESC BARBATUL INTORS TARZIU ACASĂ.

Sus: Există femei cu spiritul de independență atât de desvoltat, încât, în momentul când soții lor vin, noaptea, târziu acasă, ele sunt gata îmbrăcate, pentru a ieși în oraș, sigure că vor găsi cu cine să se amuze...

Medalion: Sunt, natural, și femei cari consideră întârzierea soțului drept o grosolănie mondenă și expresia ochilor lor redă toată această subtilă indignare.

Jos: Altele, dimpotrivă, iubitoare și fidele, își așteaptă soții, cu surâsul pe buze, oricât de târziu s'ar întoarce aceștia, pentru a le spune o vorbă dulce...

Femeia risipitoare: privirea exprimă durerea ei prefăcută în fața soțului, sgârcit la pungă dar care totuși se va lăsa convins

Aceastălaltă se mulțumeşte pur şi simplu să aibă o căutătură mirată, convinsă, de opotrivă, de izbânda ei...

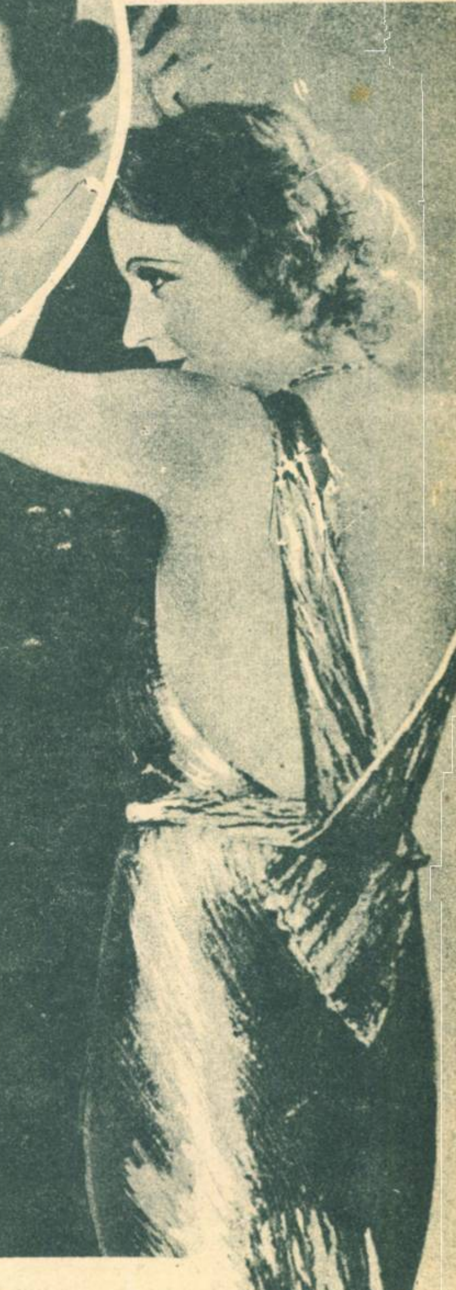

cu ochii... Şi chiar când se îndură să rostească o vorbă-două, încă ele nu încetează să facă uz de privirile tentaculare... Ochii completează fraze ca acestea: «Vai, ce dureros lucru este că trebue în general să cer bani şi că tu nu înţelegi aceasta, nu o simţi...» Sau: «Dragul meu, nu te necăji! Doar nu-ţi arunci banii în punga unui creditor. Să ai o femeie atât de frumoasă ca mine, căreia ar voi atâţia adoratori să-i sară într'ajutor? Ei, ce zici?» Sau: «Nu te apăra! Doar ştii că trebue să-mi dai bani!...»

De multe ori ne-au privit femeile în viaţă. Ochii lor erau când ai unui tigru, când ai unui câine credincios, ai unei pisice experimentate, ai unui şarpe primejdios. Am găsit de-atâtea ori în ochii femeilor privirea animalelor de pradă. Insă nimic nu poáte egala privirea unei femei care iubeşte. Ochii săi sunt plini de promisiuni cari pot să facă mai fericit pe cineva decât însăşi realizarea dorinţii.. Sunt ochi blânzi cari spun: «Priveşte! Există femei cari nu au ghiare». Sau: «Precât de profund te privim acum, pe atât de trainică şi de mare să fie fericirea care ţi-o făgăduim!»... Sau: «Haide odată bărbat prost! Crede că eşti învingătorul!...»

Insă rareori înţeleg bărbaţii asemenea priviri; ei surâd, conştienţi de izbânda lor, se socot noui Casanova, nişte Don Juani moderni şi nu sunt decât nişte sălbatici, cari lasă să le scape norocul din mână, fără să-şi dea seama că nu-l vor mai întâlni, poate, niciodată.

Femeile ne privesc... Ce ar fi ultimul film sonor, dacă nu ne-ar privi depe ecran nici o femeie? Mari şi teribile, zâmbitoare sau indiferente, femeile din filme ne urmăresc, clipă cu clipă. Dar femeile depe stradă, din autobuz, din tablouri, din reclamele revistelor? Nu ne putem sustrage privirii lor; şi nici nu vrem să ne sustragem. A devenit pentru noi o a doua natură să ne lăsăm răsfăţaţi de atâţia ochi. Până într'o bună zi din nenumăratele priviri de femei, pe cari le-am acumulat în decursul anilor, doi ochi ne opresc atenţiunea mai mult decât toţi ceilalţi şi ne fac fericiţi. Inminunaţi, exclamăm: «M'a privit o femeie!»

Privirii acesteia e cu neputinţă să-i rezişti, chiar dacă ai fi cel mai înverşunat misogin.

Şi înaintea noastră au fost bărbaţi cari şi-au închipuit că pot rezista privirii unei femei. Dar ştim bine că s'au înşelat. Un erou ca Alexandru Machedon era pretutindeni prins în mrejele unor ochi muereşti şi cu siguranţă că nu ar fi câştigat nici o luptă, dacă un general destoinic al cărui nume nici n'a fost reţinut de istorie nu s'ar fi îngrijit cu cea mai mare atenţiune ca stăpânul său, să nu cadă prada moliciunii.

Ce să ne mire, astăzi, că o Suzi, o Daisy, o Dolly, o Gretă ne poate face harcea-parcea dintr'o privire, care ne aprinde caşi cum ar fi în întregime de fosfor.

O ultimă întrebare: Femeile ne privesc, oare, numai cu ochii? Se pare că nu. Ele ne privesc şi cu rotunjimea mlădioasă a şoldurilor, cu mişcările trupului lor îngust, cu flexiunea picioarelor...

Mulţi cunoscători ai femilor ştiu şi simt când femeile îi privesc chiar în întunericul cel mai profund. De-odată îşi dau seama că femeia de lângă ei îi priveşte... Cu pasiune, cu ură, cu interes. Şi atunci o îmbrăţişează, o resping ori cad victime neputincioase în ghiarele hrăpăreţe ale tovarăşei de noapte.

Natural, există şi reversul medaliei: «Femeile **nu** te privesc! Căci privesc pe un altul!»

Insă mângâie-te, bărbat nefericit!

Se va găsi, cu siguranţă, o femeie care să te privească şi pe tine.

Nu se poate ca, în decursul unei vieţi omeneşti, ori şi ce bărbat să nu întâlnească *o* singură femeie măcar, care să reprezinte pentru dânsul idealul sexului opus, întruchiparea perfectă a tovarăşei de viaţă.

Numai că pentru aceasta se cere bun simţ, o observaţie justă şi mult suflet. Natural, mai presus de toate şi un *dram de noroc.*

Trebue să avem şansa ca, tocmai în momentul în care ne aflăm în faţa femeii care ar putea corespunde cerinţelor noastre, noi *să vedem* această putinţă, să preţuim, la justa lor valoare, calităţile acestei fiinţe ce ne-a ieşit în cale şi să ne hotărîm definitiv, a face dintr'însa, camarada existenţei noastre viitoare.

De câte ori nu se întâmplă ca, întâlnind o asemenea femeie, al cărui fizic ne convine şi al cărui suflet se armonizează cu pretenţiile ce, întotdeauna, le-am formulat, să trecem mai departe, fără a ne da seama că am pierdut *unica* ocazie de a fi fericiţi în viaţă.

Nu am fost destul de atenţi la modul cum ne-a privit cutare femeie şi apoi, rătăcim zadarnic, ani de zile, în căutarea unor ochi cari să ne înţeleagă. Dar, rareori, îi găsim.

Deci, suprema lozincă a vieţii noastre sufleteşti, cată să fie *atenţie la privirea femeii.* Intr'una din lucirile ochilor putem întâlni făgăduinţa unei vieţi ideale.

Insfârşit, femeia iubită, sigură de victoria ei, dispusă oricând să primească noui jurăminte şi declaraţii.

Femeia care iubeşte, darul minunat al vieţii noastre, pe care atât de puţini îl descoperă în calea lor agitată; atitudinea şi privirea ei oglindesc întreaga-i dragoste arzătoare.

Ştiinţa popularizată

Primul român care a făcut o călătorie pe mare acum 100 de ani

In vremurile noastre nu se mai miră nici copiii citind în ziare că o femeie, miss Amelia Earhart a trecut singură oceanul cu avionul, zburând în 20 de ore din America până în Europa.

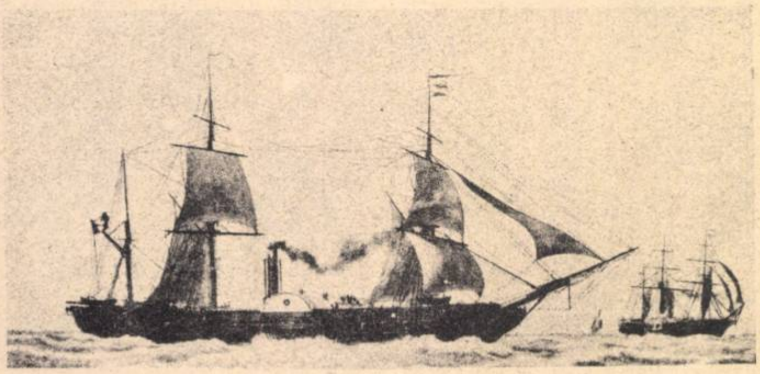

O corabie-vapor la 1832.

Acum 100 de ani era însă o ispravă extraordinară să faci o călătorie pe mare, dela Trieste până în Veneţia, cu un vapor cu roate — care pentru mai multă siguranţă era în acelaş timp şi corabie cu pânză. Pasagerii leşinau de frică, sufereau ore întregi de «mal de mer», deşi Adriatica e marea cea mai liniştită din lume. In plus, unii din ei, oameni în toată firea, plângeau ca nişte copii mici.

Printre aceşti din urmă pasageri a fost şi un român, anume Marele Logofăt al ţării de jos, **Dinicu Golescu.**

DELA «TRIEŞTI» LA VENEŢIA

Iată cum descrie corabia cu aburi şi pânză pe care a călătorit acest ilustru pasager dela «Trieşti» — adică Trieste, până la Veneţia, (cu accentul pe ţi cum am spune Bărăţia).

VAPORUL ESTE O CORABIE

«Vaporul este o corabie care merge pe mare cu un meşteşug de foc, ce este în cămara corăbii, iar afară se vede numai un coş de fier, lung ca de 4 stânjini, prin care iesă fumul şi două roate mari de fier, întocmai ca roatele dela mori ce umblă în apă, una de o parte, afară din corabie şi alta de cealaltă parte, într'o osie de fier, care este mai înaltă decât faţa apii de şease palme; roatele intră în apă o parte şi 3 părţi rămân afară. Această osie cu roatele întorcandu-se foarte iute, goneşte corabia atât de tare, încât simte trupul omului cum corabia sparge marea şi roatele lasă în urmă două coade de spumă lungi».

Ne oprim aci. Deşi suntem siguri că cititorii au râs citind cele de mai sus, trebue totuşi să cunoaştem că marele logofăt Golescu a fost un bun popularizator al ştiinţei. Acum 100 de ani limba română nu avea cuvinte tehnice şi nici boerii nu se prea pricepeau în Fizică, de altfel ca şi cei de azi. In consecinţă, teoria vaporului «o corabie care merge cu meşteşug de foc în cămară» ne pare delicioasă prin simplicitatea ei. Tare impresionat trebuia să fi fost Golescu văzând nişte coşuri de 4 stânjeni şi mai ales osia cu roate care «goneşte» corabia de simte omul cum sparge marea.

Corabia avea probabil o maşină primitivă de aburi, sistem Watt, de câţiva cai putere, dar căpitanul «vaporului» nu permitea nimănui, nici chiar unui prim-ministru al Valahiei, să viziteze «cămara cu maşina» sau sala maşinilor cum s'ar zice în limbajul modern.

Drept combustibil se întrebuinţa lemne.

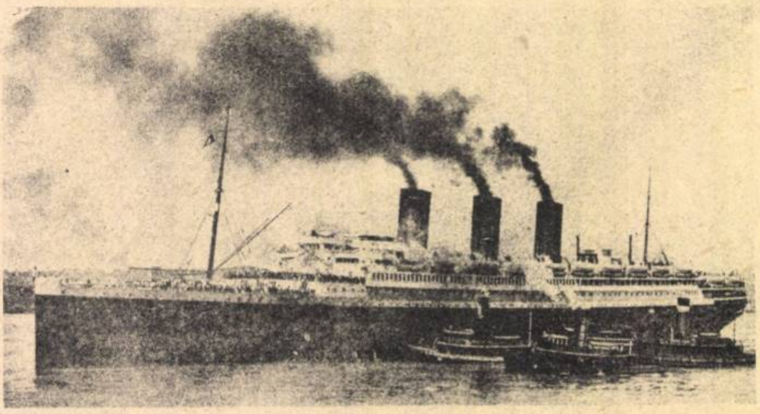

...şi oraşul flotant, transatlanticul «Paris» de 234 m. lungime, în 1932.

Iată ce ne spune Golescu:

«Şi cum or pune în cuptor un lemn mai mult, se dudue toată corabia.

Inăuntru, unde este acel meşteşug, nu lasă pe nimeni să bage seama, dar după oareşce băgare de seamă ce am putut face, este un cuptor zidit în cămara corăbiei, care are un coş de fier drept în sus, prin care iese fumul; la spatele cuptorului împotriva gurii, un alt coş de fier, care este scos din cuptor înspre mehanica ce au, prin care ese căldură cu abureală, întocmai ca la cazanul care scoate rachiul, la care la fund îl arde focul şi capacul strânge lacrima de abureală. Aşa acel abur al coşului mişcă cea dintâi roată, unde sunt poate întreite decât la un ceasornic, şi cea din urmă roată, prin dinţii ei şi prin dinţii ce sunt pe osia de fer, suceşte osia dinpreună cu roatele. Şi căci aburul este care face cea dintâi mişcare a roţii, de aceia când dau foc mai mult, prisosindu-se aburul, sileşte toate roatele şi se cutremură toată corabia.

E surprinzător cum Golescu şi-a putut da seamă de această drăcească invenţie, fără să vadă maşina de aburi. Ne descrie dar mai mult lucrurile externe, coşurile, osia, roţile dinţate. Cât priveşte de modul cum lucrează aburii, ne dă indicaţiuni prea vagi, roatele le compară cu roata morii şi toate detaliile tehnice esenţiale le concentrează într'un singur cuvânt: «*mehanica* ce au». Forţa de expanziune a vaporilor e numită «căldură cu abureală» şi pentru lămuriri e suficient să cunoaştem cazanul care scoate rachiul, deşi e o enormă diferenţă între un simplu alambic şi o maşină de aburi.

Drept *condensator* de aburi, marele logofăt explică simplu: «la fund îi arde focul şi capacul strânge lacrima de abureală».

Funcţionarea e simplă: «aburul coşului suceşte osia cu roatele şi corabia se cutremură».

O maşină atât de rudimentară putea să aibă pană în largul mării. De aceia vaporul avea şi pânze.

«Şi bez acest meşteşug are şi catarguri cu pânze, ca când este vântul spre locul unde va să meargă, întinde pânzele şi mai slăbeşte iuţeala roatelor, împuţinând focul. Dela Trieşti şi până la Veneţia sunt 80 miluri, pe care le ia în 10 miluri adică în 20 de ceasuri; şi pleacă totdeauna sau dela un loc sau dela altul după ce se aprind lumânările».

Oricât de rudimentar era acest vapor de acum un veac, era superior unei simple corăbii.

Iată dovada făcută de Golescu:

«Când am mers dela Trieşti la Veneţia, călătorind cu vaporul, am mers în 8 miluri; iar când m'am întors, vrând să aflu şi drumul ce fac celelalte corăbii, am intrat în corabie; dar mi-am blestemat ceasul, întru care am hotărât să am acea băgare de seamă, căci am călătorit până în Trieşti 40 de ceasuri şi într'această toată vreme, nici am mâncat, nici am dormit, ci numai am vărsat şi am plâns ca un copil mic».

Acum 100 de ani o corabie făcea 40 ore dela Veneţia la Triest şi vaporul 20 ore.

Azi în 20 ore se poate trece Oceanul Atlantic cu avionul.

Cine ştie dacă cititorii din anul 2.000 nu vor râde citind descrierea unei călătorii cu avionul dela Bucureşti la Paris în 10 ore.

Progresul dela un secol la altul e prea mare şi e păcat că omul nu poate trăi mai multe veacuri spre a-şi da seama cum se schimbă lucrurile în decursul vremurilor.

L. F.

*

Articole ştiinţifice de actualitate, extrem de interesante, au apărut în excelenta revistă de popularizare:

«ŞTIINŢA» No. 2

redactată de d. L. FLORIN, **colaboratorul** nostru ştiinţific.

Oricine poate obţine revista trimiţând prin mandat poştal costul abonamentului de numai **40 lei** (patruzeci lei) anual pe adresa:

Revista «Ştiinţa», Căsuţa Poştală 70, Bucureşti, I.

Nonagenar şi ciclist

Cari sunt, în Englitera veteranii pedalei? Mica anchetă, dusă recent în privinţa aceasta, de un mare ziar londonez, nu e lipsită de interes şi curiozităţi.

Intre cei treizeci şi şease fervenţi ai ciclismului cari mai întrebuinţează încă bicicleta ca mijloc normal de locomoţiune, se află o locuitoare din Jorkshire, remarcabilă din multe puncte de vedere şi care, în vârstă de nouăzeci şi cinci de ani, nu se teme să facă în fiecare zi o cursă de şease kilometri. Insă cum maşina ei e un triciclu, nu o putem considera cea mai viteazā din falanga cicliştilor englezi.

Dintre ceilalţi treizeci şi cinci, nouă au trecut de vârsta de şeasezeci de ani. Douăzeci numără peste şaptezeci de ani şi însfârşit d. Albert Arthur Carter, un evanghelist din Bristol, va împlini în August optzeci şi nouă de ani. D. Carter nu e totuşi deţinătorul titlului, în acest campionat special.

Cel mai vârstnic dintre cicliştii în... activitate este pastorul Frederick Hastings, din Eastburne, care, la vârsta de nouăzeci şi trei de ani, are, desigur, drept la respectul tuturor ferventilor «micii regine», cum i se spune în Anglia bicicletei.

D. Hastings, care oficiază încă, în fiecare Duminică, ne arată în modul cel mai convingător că bicicleta e un instrument care ne permite să pedalăm, în deplină siguranţă, până la cea mai albă bătrâneţe.

AUR!...

Câte rezerve de metal preţios se află în lume

Mai mult decât oricând astăzi aurul se află iarăşi în centrul interesului general. Numai transporturile imense de aur, cari sosesc pe bordul transatlanticelor la Paris, venind dela New-York, arată de-ajuns ce enormă importanţă are acest metal preţios, ca sprijin al finanţei mondiale. Lipsa generală de aur constitue un fenomen dureros al crizei economice, răspândită pe tot pământul. Lipsa actuală de aur nu s'a produs însă, dintr'odată, ca un fenomen neaşteptat, deoarece simptome din trecut arătau că se va ajunge la această situaţie critică. Incă din anul 1887, geologul austriac *Eduard Suess* a arătat în cartea sa «Viitorul Aurului», că într'o bună zi, producţiunea metalului galben nu va mai putea satisface nevoile mereu crescânde ale omenirei.

După aprecierea lui, jumătate din tot aurul care se află în stratele superioare ale scoarţei pământului, a fost deja extras şi circulă prin mâinile oamenilor. Marele cercetător prevăzuse punctul decisiv pentru lipsa de neînlăturat a metalului preţios pentru mult mai târziu. Insă desvoltarea catastrofală a industriei, în secolul nostru, care avea nevoie de cantităţi uriaşe de aur pentru consolidarea ei, apoi războiul mondial cu răsturnarea lui de valori şi urmările financiare ale tratatelor de pace, au grăbit acest moment cu o iuţeală nemaipomenită.

Lipsa de aur şi consecinţele sale — umflarea peste măsură a unui sistem de credit rău fundat — au două cauze principale: extragerea insuficientă de aur şi pierderile la cantităţile actuale de metal. O nouă creştere a producţiunii mondiale de aur, care în momentul de faţă provine, aproape 55 la sută din Africa de Sud, ar putea fi realizată numai prin descoperirea unor noui zăcăminte de mineral. Intrebarea. dacă omenirea va mai descoperi terenuri aurifere, precum a fost California sau Alaska (imortalizate de Charlie Chaplin, în filmul său *Goana după aur)* ţin de domeniul speculaţiunilor. In orice caz, perspectivele devin din ce în ce mai mărunte, deoarece scurmarea suprafeţei pământului e aproape pe sfârşite.

*

In cele ce urmează, vrem să ne ocupăm de acele cantităţi de aur, cari au fost în posesia oamenilor, dar au devenit iarăşi inaccesibile, prin diferite schimbări ale soartei.

AURUL ROMANILOR

S'a pus de multe ori întrebarea ce s'a ales din comorile nesfârşite de aur ale Romanilor, al căror imperiu cotropise aproape toată lumea.

Averea în Roma imperială e îndeobşte cunoscută. Multe vile de lux nu ascundeau numai comori de podoabe, lucrate în aur masiv, cupe, ceşti şi farfurii, dar până şi pereţii odăilor de primire erau poleiţi cu un strat subţire de aur veritabil. Bogăţia Romanilor în metal preţios provenia din două surse. Prin numeroasele expediţii războinice, încununate cele mai multe de izbândă, se acumulă, la Roma, în decursul veacurilor o pradă imensă, la care se adăogau permanent tributul populaţiunilor învinse. Pe de altă parte, Romanii înşişi scurmau pământul, în diferite ţări cucerite, pentru a da de urma filonului orbitor. Aşa, ei descoperiră urmele neexplorate până la dânşii, din Spania (Andaluzia) şi Asia-Mică, ţara regilor Midas şi Cresus, exaltaţi de legendă şi aurul din ţinutul unde se află, actualmente, Bad Gastein. Unde s'a risipit tot aurul acesta? O parte însemnată a fost predat, fără îndoială, în cursul migraţiunii popoarelor, ca tribut seminţiilor germane şi mongole. Din acest aur, cu siguranţă că se mai află mari cantităţi risipite în toată Europa şi ascunse în pământ, sub formă de comori.

Din când în când iese câte o asemenea comoară la iveală. Celebră este descoperirea făcută în 1799 la Nagiszent-Mikloş, în Ungaria, unde s'a găsit o imensă cantitate de aur, în obiecte şi monede. Numită «comoara lui Atila», comoara aceasta constitue una din podoabele Muzeului istoric din Viena. Cea mai senzaţională descoperire s'a făcut, însă, la noi în ţară, în anul 1837, în comuna Pietroasa (Muntenia), unde s'a găsit o cloşcă cu pui de aur.

Minunea aceasta de artă, ascunsă în adâncul pământului, de pe vremea Vizigoţilor, se află astăzi expusă la Muzeul de Antichităţi din Bucureşti. «Cloşca cu puii de aur» cântăreşte 15 kilograme.

Cea mai mare parte a aurului roman s'a scurs, după cât se pare, pe cale paşnică, spre Extremul-Orient, încă înaintea năvălirilor barbare. In ultima vreme, imperiul aproape mondial al Romanilor, avea o situaţiune financiară pasivă, deoarece importa multe mărfuri de lux din Asia: mătase, perle, substanţe aromatice şi parfumuri, pe cari le plăteau numai cu aur. Extremul-Orient şi Indiile sunt astăzi adăposturi clasice de comori cari, dacă ar fi desgropate, ar valora zeci de miliarde şi ar salva omenirea din greaua ananghie economică ce o apasă. Asiaticii adorau aurul ca pe o făptură divină şi-l ascundeau — expresia modernă este *tezaurizare* — în locuri de închinăciune. Insă, odată cu moartea posesorilor metalului preţios, s'au pierdut şi urmele tuturor comorilor.

COMORILE INCAŞILOR

Mari cantităţi de aur transformat se află încă ascunse în America de Sud, deoarece populaţiunile *incaşe* (din Peru şi Bolivia) foarte bogate şi cultivate au reuşit, acum câteva secole, să ascundă o parte din comorile lor de urgia cotropitoare a năvălitorilor spanioli.

Ţinutul *Eldorado-ului* are de mult o aureolă legendară. «Eldorado» înseamnă «omul aurit», deoarece stăpânitorul ţinutului umbla presărat cu praf de aur. In oraşul minunat Marisa del Dorado, unde casele erau acoperite cu aur, au rămas îngropate tezaure fantastice cu metalul galben. In orice caz, este învederată averea colosală a ultimului prinţ incas, Ilahualpa, care a fost făcut prizonier, în anul 1532, de spaniolul Franz Pizarro. Când cuceritorul Perului îl ameninţă pe prinţul indigen cu moartea, acesta îi propuse să-i dea în schimbul vieţii o odaie cu aur plină până la gât. Spaniolul se uită, cu ochii holbaţi la comoara aceasta şi nu-şi putea crede ochilor că banii sunt aevea.

După ce-şi veni însă în fire, Pizarro ceru încă o ladă plină, de unde nu, va tăia capul lui Ilahualpa. I se satisfăcu şi această nebunie. Solii prinţului incas începură să străbată ţara ei, în câteva zile, sosiră îndărăt cu câteva lăzi doldora de aur: inele, broşe, ceşti şi alte obiecte, precum şi fel de fel de monede. Pizarro trebui să vadă că, în câteva zile, s'a putut umple o odaie şi încă o ladă plină cu aur. Sute de măgăruşi porniră cu coşurile cu aur spre lagărul spaniol. Pe drum, însă, preoţii incaşi aflară că Pizarro, fire de mişel, l-a zugrumat totuşi pe prinţul lor, după ce acesta îl umpluse cu aur. Preoţii s'au reîntors imediat acasă şi, de ciudă, au ascuns metalul galben în scorburile munţilor Anzi. Până în ziua de astăzi, nu s'a putut da peste aceste comori.

Soldaţii spanioli au descoperit, nu-i vorbă, numeroase alte cuiburi de metal preţios, în diferite temple şi ascunzişuri.

Cantităţi incalculabile de metal preţios s'au pierdut, apoi, cu mult înainte de descoperirea Lumii Noui, în diferite naufragii, zăcând, până în ziua de astăzi, în fundul mărilor. Se speră că, prin noile progrese realizate în technica explorării mărilor şi oceanelor, scafandrii vor reuşi să descopere, treptat, aurul scufundat. Deja s'a reuşit mult în acest domeniu, prin descoperirea aurului pierdut prin scufundarea vasului «Egypt» în anul 1922. Valoarea metalului adus la suprafaţă era de 5 *milioane dolari*.

In mâna scafandrilor stă leacul care să-i vindece, pentru moment, pe oameni de pasiunea faţă de metalul galben. «*Auri sacra fames*» — foamea de aur, trebue satisfăcută...

Plăcerile Strandului

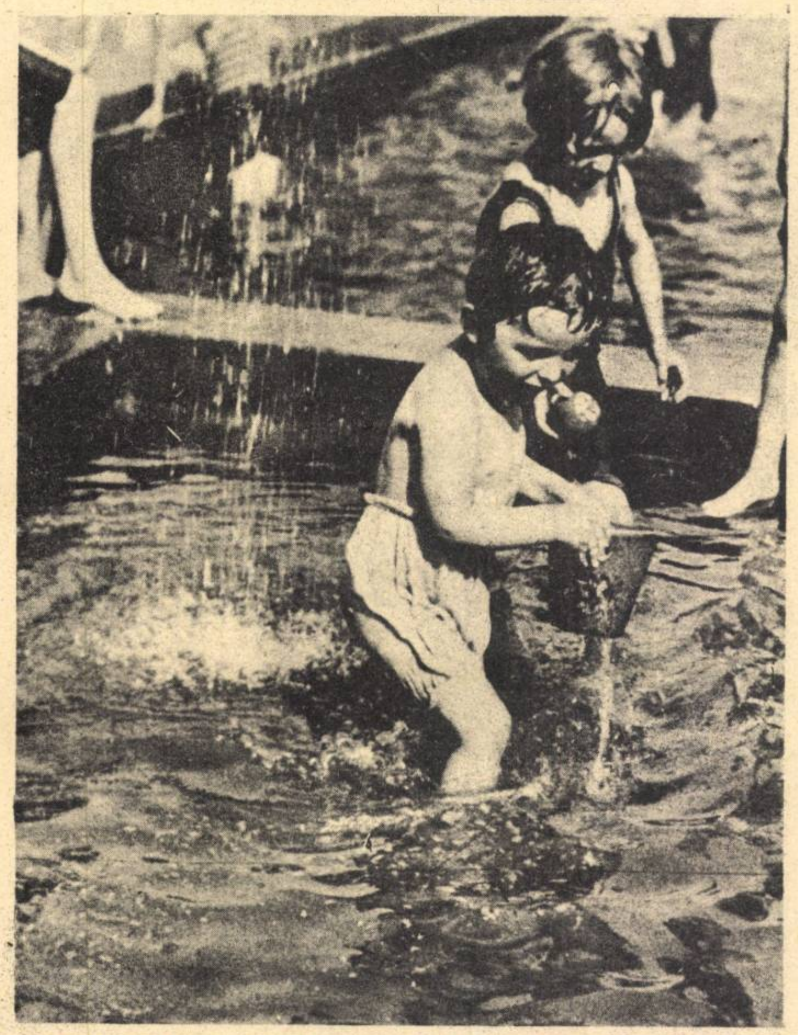

Oricât de tare ar fi dogoarea, apa strandului răcoreşte trupurile fragede şi le oferă o fericire, pe care persoanele mari nu pot decât s'o invidieze...

RENAŞTE MAGIA NEAGRA

Congresul astrologilor germani

Astrologii germani s'au adunat la Erfurt pentru primul lor congres naţional. Oricine vrea să-şi dea seama cât de atenţi sunt astrologii prin profesiunea lor, la cele mai mici indicii şi la semnificaţiile lor secrete, cât de mult îşi cântăresc ei hotărârile, scrutând orizontul şi misterele, va fi uimit de câtă cazna şi-au dat ei pentru a cădea de acord asupra datei şi locului congresului. Dificultatea aceasta nu a fost, într'adevăr, neglijabilă. Părerile astrologilor celor mai eminenţi au fost multă vreme divergente, ca şi cum astrele şi alte fenomene cabalistice consultate nu le-ar fi dat acelaş răspuns. Insfârşit după nenumărate discuţii, corespondenţe, experienţe şi contraexperienţe, toţi cititorii stelelor au sfârşit prin a accepta data propusă. Iată, dece, la 22 Iunie, oraşul Erfurt a văzut revărsându-se pe străzile sale liniştite, tot ce Germania numără ca astrologi de vază, magi, magiciani, chiromanţi, ghicitori, profeţi, extra-lucizi descifratori de secrete fără a mai vorbi de *«numerologi»*, bărbaţi şi femei cari ştiu să descurce misterele specifice ale cifrelor, etc.

Insfârşit, o lume cu totul aparte, bărbaţi şi femei, pentru cari nu există nimic ascuns; ei pătrund şi descifrează viitorul îndepărtat şi nici pământul, nici cerul, nici timpul nici spaţiul nu ar putea surprinde perspicacitatea lor. Puterea lor mistică e incontestabilă, din moment ce o proclamă chiar ei, şi aceasta nu pentru a abuza de câţiva inocenţi, ci pentru a se convinge, laolaltă, că sunt stăpânitorii tuturor tainelor universului. Congresul lor naţional a avut un scop pur profesional.

Faptul că magicianii şi astrologii au crescut iarăşi în consideraţia publică, în Germania, e foarte semnificativ şi spune multe asupra mentalităţii Reichului. Astrologia şi ştiinţele oculte cari îşi permit să pătrundă viitorul, au devenit în ultimul timp, industria cea mai înfloritoare şi mai productivă în Germania. Se asistă la o adevărată renaştere a tot ce atinge magia. Se pare, că la Berlin, există aproape 20.000 persoane cari trăesc din arta prezicerii, descifrând astrele, consultând cărţile şi dând în cafea. Enorma majoritate a populaţiei germane dă dovadă de o încredere oarbă în aceşti ghicitori, infinit de respectaţi de mulţime şi toleraţi — dacă nu chiar cinstiţi şi consultaţi în ascuns — de poliţişti.

In mijlocul mizeriei economice, aproape generale din Germania, astrologii şi ceilalţi magiciani apar ca nişte personagii considerabile, cu avere, câştigându-şi viaţa în mod larg, nu numai la adăpostul, dar chiar sub proteguirea crizei: marea lor binefăcătoare.

Printre toţi aceşti adepţi ai ştiinţelor oculte, «numerologii» sunt cu deosebire respectaţi: e vorba de nişte persoane cari revin la vechile credinţe cabalistice, raportându-se la calităţile, la virtuţile şi la puterea anumitor cifre, precum şi la semnificaţia deosebită a combinaţiunilor şi permutărilor cifrelor. Se pare că, chiar marii financiari, înainte de a face operaţiuni la Bursă, nu uită să consulte, înprealabil, pe «numerologul» casei şi care, înconjurându-se numai de cifre, se dedă la tot felul de investigaţii savante şi misterioase, al căror limbaj secret va determina operaţiunile *patronului*.

Bancheri, politiciani, militari, medici, avocaţi, jucători la Bursă ori la curse, amorezi timizi, fete tinere, dornice să se mărite, femei însărcinate, negustori încurcaţi cu plăţile, bandiţi care meditează la o «lovitură» de senzaţie, însfârşit, toată lumea se repede pentru a căpăta câte un horoscop.

Profitând de această vogă, astrologii şi tot felul de ghicitori rivalizează între dânşii, pentru a inventa «trucuri» noui, surse noui de câştiguri şi «mijloace» cât mai originale de a desvălui curioşilor ceeace le rezervă viitorul.

Din fericire, toţi excelează în a prezice un viitor minunat, plin de promisiuni şi surprize plăcute. Profeţiile astrologilor sunt ca un fel de narcotic pentru populaţia desnădăjduită a Germaniei, deschizându-i o sursă de optimism şi de speranţă. Ar fi chiar o minune ca populaţia mizerabilă şi hărţuită dela oraşe să poată suporta cu răbdare, nespusa sărăcie în care se sbate, dacă nu ar găsi aceşti «filantropi» miraculoşi cari s'o alimenteze cu făgăduinţile lor inventate.

Ca încheiere să reţinem faptul că astrologii adunaţi în congresul dela Erfurt s'au ocupat în special de această chestiune: «Cum trebuie să se protejeze «astrologia serioasă» de aceia care abuzează de dânsa?».

Promotorii congresului au vorbit mult de renaşterea astrologiei care a fost odinioară o ştiinţă şi care va trebui, într'o bună zi, să-şi reia rangul printre ştiinţele exacte, precise...

Am fi nedrepţi dacă i-am contrazice pe domnii aceştia cari, citind în viitor, sunt fără îndoială mai bine înzestraţi ca noi pentru a şti ce pot aduce anii ori secolele viitoare, bietei noastre omeniri dezorganizate.

Procesiunea şerpilor

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

In fiecare an are loc, la începutul lunii Iulie, la Cocullo, un orăşel din munţii Abruzi, una din cele mai curioase şi interesante procesiuni care se pot vedea — procesiunea şerpilor. Statuia Sfântului Dominic e purtată pe străzi, de oameni săraci, şi fiindcă i se atribuie o putere extraordinară contra şerpilor, întreaga statuie e acoperită cu şerpi vii, adunaţi cu o zi înainte în pădure. In timpul cortegiului, copiii îşi înlănţuie, la rândul lor, gâtul cu şerpi de toate mărimile, neavând nici o teamă şi încredinţaţi că, astfel, vor fi feriţi toată viaţa de vipere veninoase.

Străluciri apuse

Delhi, capitala Indiilor de unde s'a răspândit strălucirea marilor cuceritori Tamerlan şi Gengis Khan, a văzut acumulându-se, cu multe veacuri în urmă, între zidurile sale, cele mai fabuloase bogăţii ale Asiei. Imaginaţia cea mai dezordonată încă nu-şi poate închipui comorile cari au fost adunate în palatul dela Delhi. Timp de două veacuri, marii Mogoli au adunat toate pietrele preţioase, diamante şi perle, jefuite dela ceilalţi prinţi şi regi. Minele de aur şi de argint fură epuizate pentru a se mări şi mai mult posesiunile fabuloase ale acestor autocraţi. Până ce, în cele din urmă, aceştia nu mai ştiau ce să facă cu atâtea rubine şi smaragde, şi începură să le încrusteze pe zidurile palatului.

Faimosul diamant Kolinor, găsit la Golconda, în 1550, şi cunoscut sub numele de Marele Mogol, fu oferit suveranului de un vasal al acestei provincii.

El împodobea scaunul tronului, cel mai bogat din cele opt scaune cari se găseau în palatul dela Delhi. Tronul, larg cât un divan, era în întregime acoperit cu pietre preţioase de o valoare incalculabilă.

Apartamentele rajahului erau numai de marmoră, însă pereţii, până la înălţimea unui stat de om, erau acoperite cu lamele de aur, a căror monotonie o turburau pietrele scânteietoare. Vestmintele suveranului, ţesute cu fir de aur şi de argint, erau împovărate de şiraguri de perle. Din hamurile unuia singur din elefanţii suitei, s'ar fi luat destul argint, pentru a se construi un oraş. Sumele cari i le furnizau, în fiecare an, vasalii săi, reprezentau o cifră, astăzi astronomică.

A APĂRUT

al treisprezecelea volum din aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin.

SECRETUL OMULUI
INVIZIBIL
de MAURICE LEBLANC

Şi la noi, ca şi pretutindeni aceste aventuri senzaţionale cari au făcut faima universală a lui Maurice Leblanc, au obţinut un succes neîntrecut.

Cereţi pretutindeni şi la depozitul general, editura «Eminescu», Str. Ing. Anghel Saligny 2, aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin, cu lei 20 volumul 20 lei, precum şi ultima lucrare apărută.

SECRETUL OMULUI
INVIZIBIL

O LUNA LA HOLLYWOOD

6)

Interviewuri, amintiri, anecdote, indiscreţii

V. La masă, între aştrii

Alături de ei, Arnold Korff, în frac şi monoclu. Frumoasa Hora Greger, într'un transparent costum de seară, cu lungile-i sprâncene arcuite (marca de fabrică: Hollywood!). Ea mănâncă un *avocado,* fruct american destul de gustos care se spune că are proprietatea de a slăbi: costă destul de scump. Lângă ea stă idolul teatrului german, Egon von Jordan. E lucru vădit că acesta s'a supus procesului de americanizare. Era obişnuit să râdă mult şi sgomotos, când venise aci; acum abia zâmbeşte şi întrebuinţează o germană aproape necunoscută. Mănâncă *Ham and Eggs,* friptură americană prin excelenţă... Strauss, puţin cam obosit de soarele californian, aminteşte celor de faţă subtilitatea bucătăriei vieneze dela *Sachs.* Aci, din contră, problema gastronomică se limitează... la umplerea stomacului!...

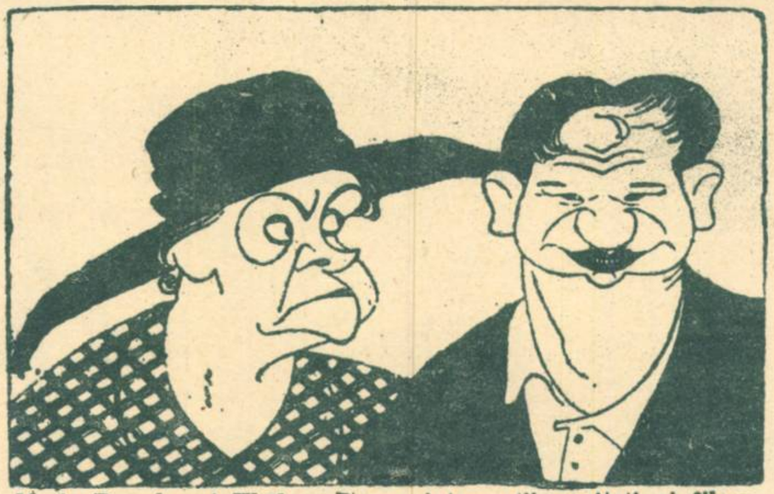

Marie Dressler şi Wallace Beery, interpreţii neuitaţi ai filmului «Pedeapsa».

Faimosul scriitor de comedii, Hasenclever, se mulţumeşte cu un pahar de lapte şi un *sandwich.* Ernst Lubitsch se îndreaptă spre o ţintă nehotărâtă. Poate că reflectează asupra anevoioasei alegeri a divelor: americane sau germane? Cu toate acestea, are aerul că e mulţumit. Chiar şi din Europa sosesc veşti dintre cele mai bune relative la ultimele lui filme. *Locotenentul surâzător,* mai cu seamă, aduce triumf după triumf şi milioane peste milioane. Lil Dagover, care e gata să se întoarcă în patrie şi este, evident, invitata lui Lubitsch, aşteaptă cu o răbdare olimpică hotărârea acestuia de a comanda, în sfârşit, prânzul. Maestoasa şi inteligenta artistă, a cucerit aci multe simpatii. Păcat că nu vorbeşte încă englezeşte. Ar putea rivaliza cu Greta şi chiar cu Marlène Dietrich!...

Lucru straniu: reprezentanta franceză stă la masa vecină: e vorba de d-na Feyder care roade în linişte un biscuit. Soţul ei, directorul Feyder, îşi gustă sandwichul, totuşi nu pare să fie tocmai satisfăcut pe când conversează cu noul comediograf Tristan Bernard, vecin apropiat cu el. Poate că Bernard e cu gândul în altă parte, de nu-l ascultă şi Feyder nu îndrăzneşte să-i atragă atenţiunea. Puţin mai încolo, au luat loc italienii. Sunt abia de câtva timp la Hollywood, iar la Ritz — îmi spune un servitor — n'au încă o poziţie topografică stabilită. Aceasta însă, nu-i indispune de fel. Intre ei, un tânăr înalt, atrage atenţiunea mai cu deosebire. Fetele americane îşi şoptesc una alteia, arătându-şi pe faţă entuziasmul. El seamănă puţin cu Valentino, cu ochii mari, scânteietori de viaţă. Italienii se frământă să explice servitorului că e un adevărat delict de lèse-majestate servind macaroanele cu zeama aceia nesuferită care se chiamă «sos spaniol»...

Iată perechea cea mai tipică între americani: Marie Dressler şi Wallace Beery. Aceştia trebue să se fi certat grozav până atunci, deoarece şi aci stau gata-gata să se încaere, sau cel puţin să se devoreze unul pe altul!...

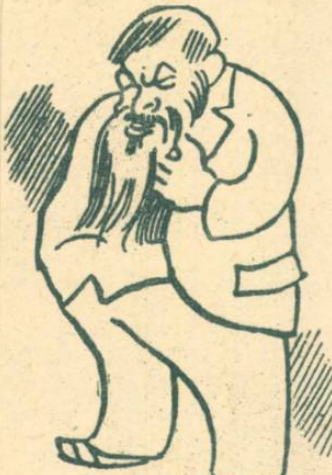

Tristan Bernard, spiritualul autor dramatic francez, a renunţat, după cât se pare, definitiv, la teatru, pentru a se consacra cinematografului.

Intr'un colţ tainic s'au refugiat ruşii. Sunt liniştiţi şi rezervaţi. Gesturile lor sunt nobile şi denotă mult rafinament. Sunt ca o insulă adormită în oceanul tumultuos al celorlalte naţiuni. Principele Trubetzkoy, înalt, blond, svelt, cu mâini subţiri de păpuşe, se întreţine cu Leslinski, un fost general în garda imperială. E nedespărţit de nepoata-sa, o tânără şi delicată domnişoară, a cărei înfăţişare te face să te gândeşti la blondele castelane din evul mediu. Ruşii aceştia parcă se desinteresează de tot ceia ce se petrece în jurul lor. Prânzul, are prea puţină importanţă pentru ei, încât aproape nici nu mănâncă. Nu-i turbură de loc faptul că puţin mai încolo, doi negri americani devorează mâncarea cu sgomot: mănâncă şi vorbesc în acelaş timp. Negrii sunt poate singurii în mulţimea aceasta eterogenă cari nu se plâng de nimic şi niciodată... Totul e desăvârşit pentru ei. Nu observă nici o diferenţă între Ritz şi restaurantele obişnuite din cartierul lor. Mănâncă oriunde, pentru potolirea foamei, atâta timp cât sunt bani ca s'o facă.

Aci se servesc specialităţile tuturor naţiunilor şi, ca să vă destăinuesc un secret, vă voi spune că bucătarul e un evreu care cel puţin garantează varietatea: trebue să fi fost un nomad, vreme îndelungată ca să cunoşti gusturile feluritelor popoare şi să alegi ceia ce poate să-i satisfacă pe toţi...

...Clienţii continuă să sosească unii după alţii.

Iată pe Renée Adorée şi Ernest Torrence.

Sunt satisfăcut.

E vremea să mănânc şi eu.

— Chelner!...

VI. Marlène Dietrich

E o stea răsărită pe firmamentul cinematografic fără să fi fost anunţată de nici un astronom.

Trebue să fii aci, la Hollywood, sau la New-York, ca să-ţi dai seama de popularitatea ei. Numele îi figurează în caractere enorme în toate colţurile, în primele pagini ale marilor ziare, în reclama luminoasă a cinematografelor, însfârşit, ori unde trecătorul e nevoit să se uite, să citească, să se oprească, — adică pretutindeni!

De ce atâta vâlvă? Marlène e înzestrată cu un talent afară din comun şi e o personalitate rafinată, turburătoare. Apoi, observaţi bine, ea mai are şi o asemănare extraordinară cu Greta Garbo. De aceia «*Paramount*» continuă să lanseze cu mult sgomot noua-i achiziţie. Marlène Dietrich protestează contra acestei monstruoase reclame. Nu îngădue de fel să fie comparată cu Greta Garbo, cu aceia care de câţiva ani e aclamată ca regină a ecranului. Artista germană vrea să fie *ea însăşi,* vrea să-şi merite faima prin propriu-i talent. Ea ştie că e periculos să n'ai pentru cinematograf o personalitate cu totul aparte de a celorlalţi. A doua Mary Pickford, al doilea Charlot, succesorii lui Valentino..., etc... Publicul ştie unde vor sfârşi toţi aceştia: în uitare. Marlène se teme de o asemenea primejdie mai mult de cât orice alt lucru. Dar directorul, Cristofor Columb al ei, sfătuitorul ei, Joseph von Sternberg, veghiază pentru integritatea ei artistică. El a descoperit-o, având intuiţia de ceia ce va fi în cinematograf. El, cu singura proecţiune a unui film o făcu să cucerească publicul. *Ingerul albastru* dovedi că Marlène Dietrich nu promitea ci era chiar o artistă formată, o artistă mare.

M'am dus s'o vizitez în drăgălaşa-i vilă dela Beverly Hill. Marlène nu prea face mofturi cu ziariştii. Te primeşte cu o cordialitate spontană de adevărată doamnă. Şi fiindcă ştiam că primele luni de şedere la Hollywood fusese pentru dânsa luni de suferinţă morală, o întrebai:

— Tot vă mai frământă nostalgia Berlinului?

— Aproape de loc, acum când copila mea adorată e aci. Fără ea n'aş fi putut să trăesc... Iată pentru ce a trebuit să plec atât de grabnic la Berlin, îndată ce am sfârşit «*Marocco*». Am fost învinovăţită de exagerare când, departe de micuţa mea, imprimam pe discuri cuvintele ce vroiam să-i spun şi i le trimiteam acasă... Exagerare!... Dar unii oameni nu ştiu ce sunt copiii pentru o mamă îndepărtată. Acum, vă repet, sunt fericită...

Marlène Dietrich

— Indiscreţii afirmă că un alt motiv a contribuit să vă facă mai plăcută şederea în America: deplina înţelegere din partea americanilor a artei dvs. şi primirea într'adevăr triumfală ce v'au făcut-o ei la întoarcerea din Europa...

— Negreşit că bunăvoinţa americanilor faţă de mine, mă măguleşte şi mă încurajează în acelaş timp. Indiscreţii, cum îi numiţi dvs. au aruncat în balanţa fericirei mele un element folositor. Eu adaug că şederea în California mi-o face plăcută şi clima prielnică şi ţinuturile acestea încântătoare. Incolo, eu sunt pasionată de cinematograf şi fiindcă mi-e îngăduit să lucrez pentru el cu deplină satisfacţie nimic mai mult nu trebue să pretind ca să fiu răsplătită în dorinţele mele...

— Vreţi să-mi spúneţi impresiunile dvs. despre femeia americană?

— Cred că femeile cele mai fericite se află în America. Eu vorbesc, bine 'nţeles, de fericirea aceia ce le-o dă siguranţa de a se simţi tari şi independente.

(Va urma)

ULTIMELE EVENIMEN

1

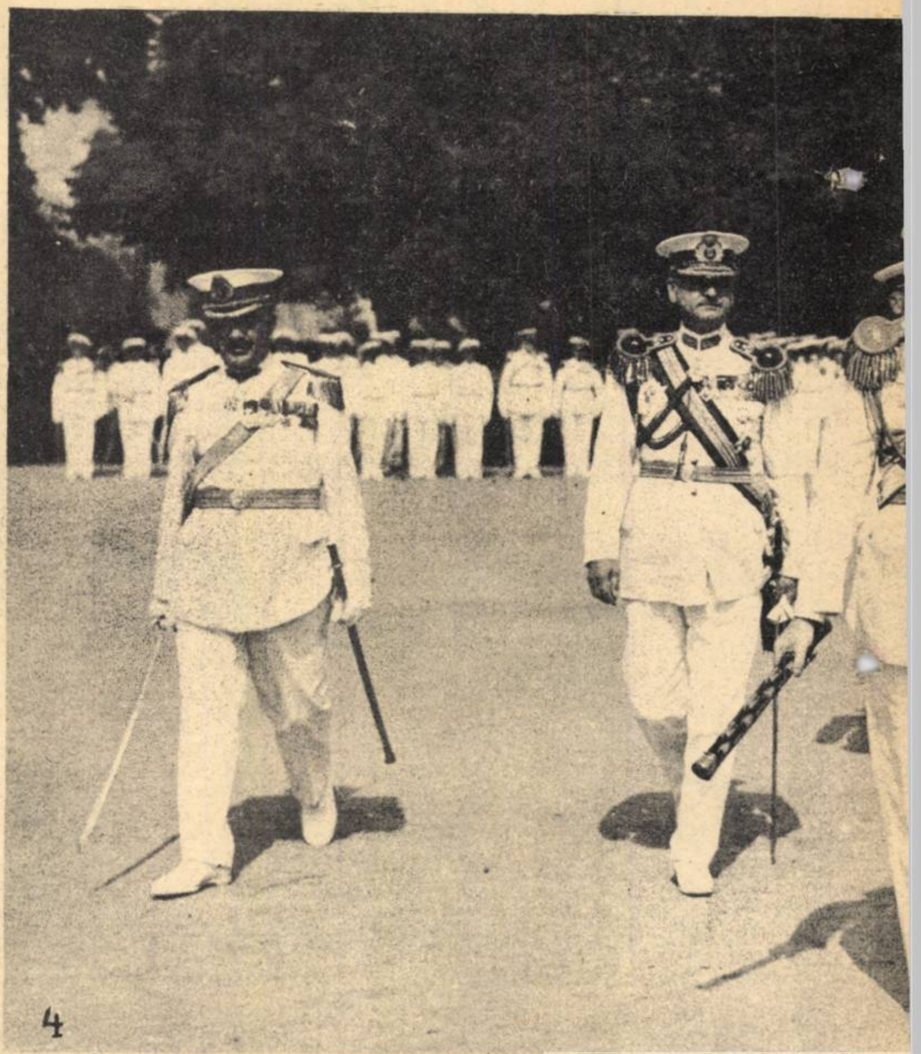
4

2

RECUNOSCĂTORI
MAREȘALULUI AVERESCU

5.

1. Suveranul urmărind la Flor
de ski pe apă ale regime elor
stânga, d. general Ştefănescu-
Armatei). — 2. Skiorii pe apă, î
Manifestanţi la întrunirea de D
dului poporului, staţionând pe
sabeta (megafoanele transmitea
cursurile rostite pe scena Efori
nerea jurământului noilor sub
moţia Regele Carol II-lea. Reg
Mihai, însoţiţi de mareşalul p
Ilasievici, de ministrul armatei
tul Şcoalei militare de infanteri
plutoanele de sublocotenenţi, a
în curtea şcolii militare. — 5. L
pă desfăşurarea exerciţiilor dif
apă, Voevodul Mihai a distri
mână, premiile soldaţilor cari
executarea exerciţiilor. — 6. R
Mihai, primul ministru Vaida V
Instrucţiurii d. prof. Dim. Gus
matei general Ştefănescu-Amza,
tului d. general Ilasievici şi co
lei militare, ascultând serviciul
punerea jurământului promoţie
7. Regele şi Voevodul Mihai p
E. F. defilarea soldaţilor cari a
hoslovacia să ne reprezinte la s
te. — 8. Suveranul, însoţit de
au vizitat săptămâna trecută E
Ploeşti. — 9. «Pajura preşedin
Cehoslovace» realizată în mod
chipa militară română, înainte
Cehoslovacia, pe terenul dela O.
aceasta a fost redată, cu un ime
serbările sokoliste dela

ITE ALE SĂPTĂMÂNII

8

easca, exercițiile
r de pioneri (în
Amza, ministrul
n formație. — 3.
uminică a parti-
bulevardul Eli-
publicului, dis-
ei). — 4. Depu-
locotenenți pro-
ele și Voevodul
latului, general
și de comandan-
e trec în revistă
șezate în careu
a Floreasca, du-
icile de sky pe
uit cu propria
s'au distins în
egele, Voevodul
oevod, ministrul
ti, ministrul ar-
mareșalul pala-
nandantul școa-
religios la de-
i Carol II-lea.—
rimind la O. N.
u plecat în Ce-
erbările sokolis-
Voevodul Mihai
xpoziția-târg din
telui republicei
magistral de e-
de plecarea în
N. E. F. Figura
ens succes, și la
Praga.

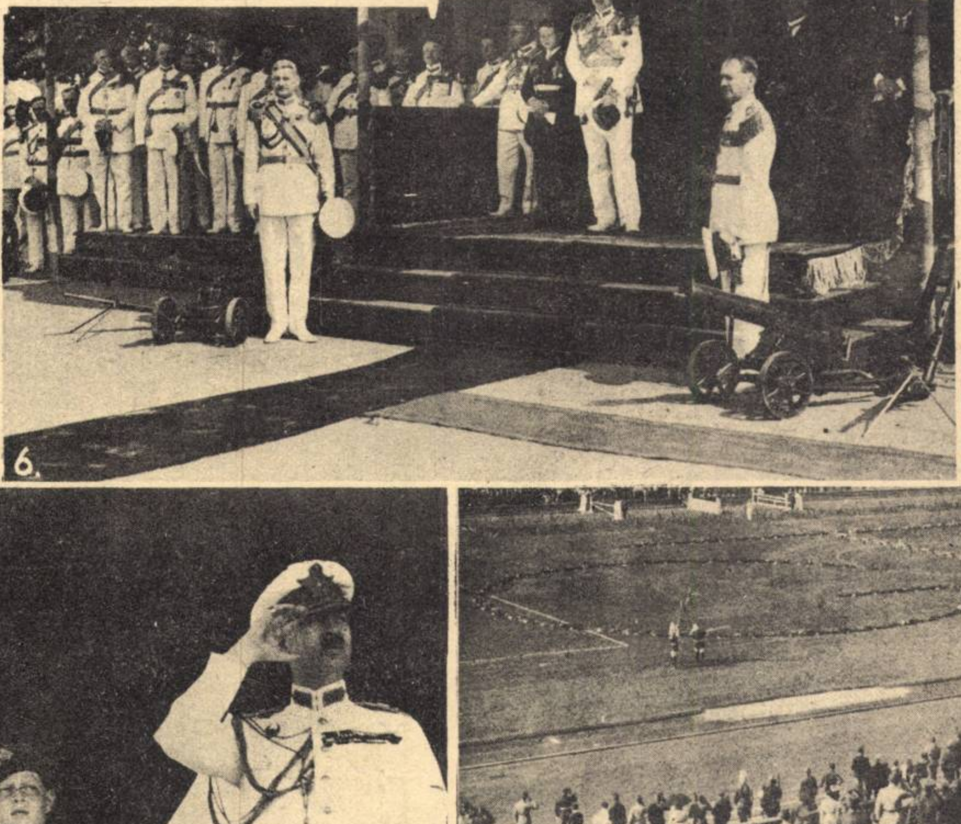

6.

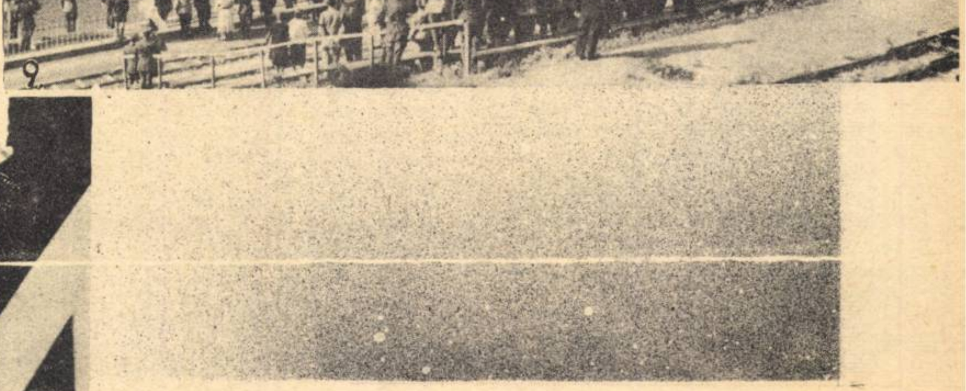

9.

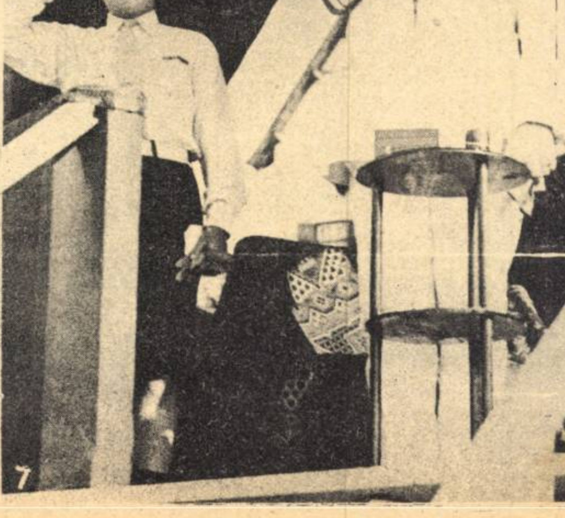

7

BOOTLEGGERS

2)

nuvelă de MICHEL SERVANNE

Frush... Bryne... Amsett şi câţi alţii.

Toţi aceia despre care nu se mai primise nici o veste dela plecarea lor, trecuseră probabil prin mâna lui Peters Dane! Şi Roë? Celebrul Roë, unul din inspectorii cei mai puternici ai departamentului de «supraveghere a prohibiţiunii»?

Cadavrul lui Roë fu descoperit într'o dimineaţă, aşezat pe un automobil-stropitoare a primăriei: maşina această, inofensivă în aparenţă, era totuşi înzestrată cu un truc extraordinar: pereţii cazanului erau dubli şi cuprindeau o cantitate considerabilă de alcool, continuând natural, să verse pe străzi, provizia lui obişnuită de apă...

Acesta era unul din trucurile formidabile ale lui Peters Dane: mijlocul de a plimba în văzul unei întregi populaţii, deci şi a tuturor inspectorilor, lichidul prohibit, pentru a merge să-l livreze unor negustori misterioşi! Inspectorul Roë, fiindcă a descoperit lucrul acesta, a plătit cu viaţa, curajul său.

— Peters Dane? mormăi căpitanul Tuckey.

— Chiar el, în persoană, răspunse Smith, satisfăcut de consideraţiunea pe care o simţea tovarăşul său pentru faimosul bandit. Da, da, chiar porcul acesta de Peters, sosit în port, tocmai la ţanc, cu vaporaşul său *Typic*. Dar, ce zici? iubite amice... Uite vaporaşul fixat la cincizeci de metri de ţărm. Frumos curaj, nu-i aşa?

Vasul acesta paşnic, legănându-se uşor în amurg, stopând în plin centru al docurilor. Dacă nu mă înşel, el ne-a adus vre-o două până la trei mii de litri de gin!

— Imposibil! Asta nu mai pot crede, Jim. Că o fi având o leacă de alcool pe bord, treacă-meargă. Insă două mii de litri.., repet: e cu neputinţă!...

Smith se mulţumi să clipească, sever, din ochi.

— Dacă eşti atât de sigur, Jim, dece nu ordoni o captură imediată? O a doua vizită efectuată de nişte oameni avertizaţi nu ne poate oare desvălui ascunzişul acesta atât de important, care conţine lichidul dracului?

— Desigur, căpitane, nu încape nici o îndoială că ai dreptate... Insă eu nu vreau să descoperim ascunzişul!

— Eşti nebun Smith?

— Vai! căpitane Tuckey, crezi cumva că e o scofală atât de mare să descoperim prezenţa unui alcool despre care avem deja cunoştinţă? Ce putem afla nou, afară că vasul e trucat?... Aminteşte-ţi de stropitoarea de pe străzile New-Yorkului... Intr'o afacere de acest gen, când ai de a face cu acelaş individ, cu aceiaş semnătură, te poţi aştepta să întâlneşti acelaş stil! Există, în aceste spirite mediocru superioare, un proces de gândire care le îndeamnă să recurgă mereu la aceleaşi trucuri la sisteme identice de execuţie! Asemănarea aceasta probabilă este pentru noi punctul de plecare cel mai logic într'o anchetă. Mai ales când e vorba de bruta aceasta de Peters Dane!...

Prin urmare, căpitane, noi ştim din principiu, că vaporul trebuie să fie combinat. Sunt cu atât mai convins de lucrul acesta cu cât l-am observat în timpul zilei: e un vas dat dracului. Un om care îşi permite să transporte câte două mii de litri la fiecare lovitură, poate sacrifica un vas trucat cu atât mai uşor cu cât nu face doi gologani ca construcţie! *My old beau*, încheie familiar, inspectorul, acum rămâne să vedem cum trec alcoolul pe mal. Căci să-l verse în mare, asta nu e cine ştie ce!

Smith dispăru în besna portului, căutându-şi barca.

*

Incetişor, evitând de a nu fi trădat de sgomotul lopeţilor, Smith îşi conducea barca cu infinite precauţiuni. Uneori se oprea în faţa câte unui zid cu aspect curios, din cauza întunericului misterios. După o scurtă examinare trecea mai departe.

Ecranul ceţei ascundea obstacolele pe cari nu reuşea să le întrevadă decât la o apropiere de câţi-va metri.

Cu toate greutăţile acestei navigaţiuni orbeşti, fiind sigur de sine, Smith se apropie de o massă neagră, asemănătoare cu celelalte.

Nici o lumină nu pâlpâia, de nicăeri, afară doar de lucirea vagă a unui vapor îndepărtat.

Smith ajungând la pupa vaporului frână cu una din vâsle, apropiindu-se cu mişcări precise de pereţii vasului.

Ghici prezenţa unei bărci asemănătoare cu a lui, legată de vas; o acostă fără s'o atingă.

Inspectorul reuşi să citească numele pe care-l căuta, înscris pe bordul bărcii străine. Stopă. Mâna lui strânse trăgaciul unui browning. Şi rămase multă vreme astfel, necutezând să se mişte, spre a nu releva prezenţa lui...

Asigurat de calmul singurătăţii, nervii i se destinseră. Inert, fără viaţă, vaporul părea că doarme pe apa murdară a docurilor.

Jim Smith, cu gesturi în cari se măsura întreaga lui dorinţă de a nu emite sgomotul niciunei urniri, scoase dintr'un cufăraş o casetă ataşată de un mic aparat de radio cu care voia să asculte ce se petrece în jurul său.

Un fir lega casca de un fel de ventuză pneumatică pe care-o aruncă peste bordul vasului şi care ascundea un microfon.

Multă vreme trecu, fără ca inspectorul să-şi modifice cursul experienţei sale.

Inseninat din ce în ce mai mult de liniştea înconjurătoare, el îndrăzni să producă, din când în când, o lovitură rapidă sau o frecătură între plăcile metalice, neprovocând alte sonorităţi decât acelea pe cari le-ar fi provocat întâlnirea unor rămăşiţe de material, purtate de curent.

Atent, cu urechea la pândă, Smith urmărea rezonanţele loviturilor sale.

El se deplasă, reînoind de două ori de trei ori încercările sale.

Un surâs năprasnic îi lumină figura.

Repetă lovitura şi continuă să surâdă.

Dinţii îi prinseră buza pe care şi-o muşcă de plăcere.

Rămase câte-va clipe, nemişcat, neîndrăznind să se mişte, foarte atent însă.

I se părea că legănarea înceată a vasului desvăluia urechii delicate a microfonului o sonoritate cu totul aparte. Avea poftă să strige: victorie!

Mâinile sale bătură, pentru o orchestră invizibilă o mişcare de jazz delirant...

Când, de-odată, barca lui primi o isbitură năprasnică.

O altă barcă, navigând în întuneric, sosise pe neaşteptate în întunericul opac al ceţei persistente.

Smith simţi o bruscă zdruncinare a vasului său, pe bordul căruia sărise un străin...

O lanternă electrică se aprinse fulgerătoare.

Chipul îi fu iluminat, brutal, înainte de a fi avut vreme să-şi scoată casca dela urechi.

— Jim Smith!... Am onoare!...

— Peters Dane, murmură inspectorul, e glasul lui Peters Dane!

Lanterna se aplecă, luminând ţeava unui mare revolver, aţintit asupra lui Jim, apoi, dintr'un exces de fantezie, se ridică pentru a lumina însăşi faţa agresorului.

Nu mai încăpea nici o îndoială. Tăietura largă ce brăzda bărbia omului din faţă, nasul cârn şi cei doi ochi mărunţi, înfipţi într'o orbită profundă, arătau că e Peters Dane, bootlegger-ul, gangsterul temut!

— Va să zică, ne folosim de T. F. F., Jim?

Simţind toată acuzaţiunea copleşitoare a căştii sale, Jim nu întârzie să dea răspunsul prompt.

— Inutil să-mi faci ceva, Peters Dane! Iţi poţi, natural, permite luxul unei crime noui, dacă-ţi face plăcere, însă te asigur că e complect inutil. Vasul tău e supraveghiat de aproape de toţi oamenii mei; dacă vor vedea că nu mă reîntorc, ei au ordine precise ce trebuie să facă, iar în ce priveşte alcoolul, te asigur că nici un litru, — mă înţelegi? — nici măcar un litru nu va putea ieşi depe vasul tău!

Ilaritatea banditului crescu însă. Tuşind cu râsul său, pe care-l dorea mai feroce, decât putea el fi în realitate, gangsterul mormăi:

— Nici un litru... are dreptate... nici un litru... Dar cine a vorbit de litru?... Vai ce imbecili sunt inspectorii ăştia! Ei cred că... Dragul meu Jim, ascultă ce-ţi spun: să-l ia dracu' pe Peters Dane dacă în două ore nu va fi toată pivniţa mea cu licheruri debarcată în cea mai perfectă ordine... ha, ha, ha! Să-i scuipi pe nas şi în barbă pe toţi oamenii tăi devotaţi!... Nu pricepi, hai?... Ei lasă, te vei lămuri tu, mai târziu.

Rotunjindu-şi buzele, Peters trase o şuierătură. Aşteptându-se la orice eventualitate, Jim aştepta cu un dispreţ flegmatic producerea atacului, ultimul cuvânt care trebuia să deslănţuie actul său de inspecţie devotată.

— Da, micul meu Jim... te asigur că îmi voiu debarca alcoolul... poţi să mă crezi când îţi spun... Dane, porcul ăsta de Dane nu a reuşit, oare, întotdeauna?... Şi apoi, aici, în port, e atât de uşor să debarci!... Tot aatât de lesne am debarcat la Rumplidge, la Harrings, la Vesport... Iţi mărturisesc toate aceste nume pentru ca să le iei cu tine, în amintirea ta eternă... Sărmane Jim!...

(Urmarea in No. viitor)

A apărut:
LUDWIG LEWISOHN
ISRAELE INCOTRO?
ROMAN
TRADUCERE DE
EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

Cereţi la toate librăriile precum şi
la Editura «EMINESCU»
Bucureşri I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:
ADRIENNE THOMAS
Catrina-Soldat!...
ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război. Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi
la Editura „Eminescu". Bucureşti I,
Str. Anghel Saligny 2

Viziunea fotografică a Universului

Când spui unui pictor: «Tabloul dumitale reproduce natura tot atât de fidel ca o fotografie» nu înseamnă că îi faci un compliment. Scopul artei e într'adevăr, nu imitarea naturii ci înterpretarea ei. Aceasta nu înseamnă, însă, că fotografia nu are artiști veritabili, al căror talent e servit de o technică perfectă și cari reușesc să dea o viziune originală a lumii. ce părea până acum rezervată numai picturii. Constatarea asta curioasă o vor pune în evidență rândurile ce urmează și fotografiile cari le ilustrează :

Germaine Krull : Șoseaua

Cu toate că filmul nu e în esența lui decât o serie de fotografii, arta fotografică datorează exclusiv filmului, favoarea de care vedem că beneficiază ea, astăzi. Intr'adevăr, ecranul a desvăluit ochiului forme și perspective cu totul aparte. O întreagă educațiune a văzului s'a făcut prin cinematograf. Cercetătorii, vânătorii de viziuni-noui, cineaștii lacomi de dinamism, fotografii, curioși, lacomi de expresii statice inedite s'au înmulțit în mod neașteptat. Și, pe drept cuvânt, lor le datorăm o adevărată descoperire a lumii.

«Fotografia a dobândit, scrie Louis Miraude, dreptul să fie noua formă a tălmăcirii Frumosului. Operatorul se poate ridica la calitatea de creiator la fel ca muzicianul, pictorul, sculptorul, scriitorul. Dacă nu este un școlar oarecare, el va ști să pună în slujba inspirației și gândirii sale regulele eterne ale creațiunii, din aplicarea cărora va face opere viguroase și durabile prin stăpânirea technică a resurselor inepuizabile ale compoziției, ale construcțiuni, ale dispoziției planurilor, valorilor, armoniilor...».

Cași la pictori, însă, au apărut și în rândul fotografilor, tabere diferite, cu teorii adverse, cu formule dușmane !

Pentru unii, fotografia nu e decât o artă documentară. In fața fidelității evidente și riguroase a obiectivului ei pretind să caute numai realitatea lucrurilor și să nu intervină, cu nimic, în expresia acestei realități.

Alții, dimpotrivă considerând puterea sugestivă a imaginilor și jocurilor fanteziste la cari pot fi supuse aceste imagini, privesc fotografia în special ca o artă aplicată, artă decorativă înrudită cu arta afișului și mulți dintre ei, își orientează sforțările spre utilizarea de publicitate a clișeelor.

Alții, însfârșit, considerând că personalitatea autorului rămâne mereu prezentă, ridică fotografia la demnitatea artei pure.

Și toți au dreptate! Căci posibilitățile fotografiei sunt prodigios de felurite și ele nu pot fi nici enumărate nici prevăzute. Toți au dreptate... Fiecare alege vederile după temperamentul și gusturile sale. Și de îndată ce sunt atâtea alegeri, poate fi vorba și despre o artă.

«Fotografia a devenit artă, într'o atât de mare măsură, scrie Maurice Raynal, încât veți găsi câte genuri poftiți, între manifestările sale».

Ultimile expoziții consacrate fotografiei, în străinătate au dovedit o diversitate de spirit, de școli, de technică atât de mare, încât ele trebuiau împărțite în genuri, la fel ca arta modernă: suprarealism, expresionism, constructivism.

O fotografie ne arată pe fierarul încordat de muncă, în fața cuptorului ori pe bravul factor rural, întinzând cu respect o scrisoare unei bătrâne, cu basmaua legată pe cap, stând în pragul casei — și tablourile acestea amintesc de picturile clasice. Anumite portrete amintesc de maniera lui Rembrandt...

In ce privește tăieturile bizare, încălecate într'un mod fantasmagoric, ele amintesc technica celebrului pictor modernist Picasso.

Se găsesc, însfârșit, toate gamele...

Fotografia poate deci părea rivala de temut a celorlalte arte plastice. Insă, după ce am vizitat o expoziție de fotografie, două concluzii se impun spiritului, una privitoare la pictori, cealaltă privindu-i pe operatorii camerei negre: pictorii pe de o parte, trebue să renunțe la o imitație prea literară a lumii exterioare, dat fiindcă cel mai redus aparat de buzunar poate executa într'o secundă, ceeace penelul trebue să copieze, cu trudă, chiar când e mânuit de degete abile, ceasuri și zile. In ce-i privește pe fotografi, acum când au dovedit din belșug, ceea ce sunt în stare să facă, ei trebuie să se ferească, la rândul lor, să facă concurență artei desenului și picturii. Au atâtea alte lucruri mai bune de încercat!

Fără îndoială și nimeni nu încearcă să nege, arta fotografică posedă la fel ca celelalte arte plastice, legi comune, legi de echilibru, de armonie, de valori, de tonuri, de volume... Insă domeniul său e cu totul altul. Și dacă se poate spune că fotografia a ucis o anumită pictură, ar fi cu totul fals să proclamăm (cum fac unii oameni exagerați) că fotografia a distrus **orice** fel de pictură.

*

Astăzi, fotografia apare însfârșit ca fiind de sine stătătoare, grație cercetătorilor săi cari merită, pe deplin, numele de artiști, deși mulți se apără de epitetul acesta, spunând că nu sunt decât niște meseriași.

Daniel Masclet : Portret

E. Sougez Nori deasupra Parisului

Nume sunt deja, foarte numeroase. Francezii Sougez André Vigneau, Boisfard, Masclet, Tabard, olandeza Germaine Krull, americanul Man Ray, specialistul imaginilor obținute pe hârtie sensibilă, direct, fără obiectiv, etc.

Toți aceștia, fie că fac «artă pură», artă documentară sau artă aplicată, ne desvăluie un univers cu totul nou.

După cum savanții au descoperit că **totul** e obiectul științei și că nimic în lume nu e lipsit de însemnătate, de valoare, tot așa arta a descoperit, prin desvoltarea fotografiei că orice lucru din natură poate forma o-

(Urmează în pag. următoare)

Man Ray: Ochi cari fixează

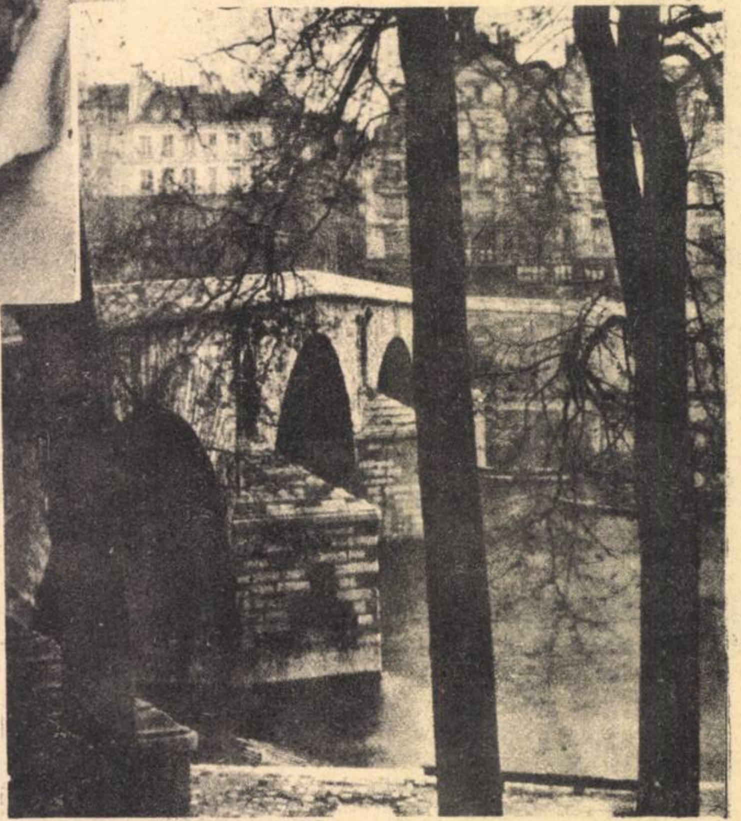

Daniel Masclet Pont-Neuf (Paris)

biectul unor cercetări interesante.

Cui i-ar trece, prin gând să se oprească în fața a două nuci deschise? Un fotograf a avut această curiozitate și a fotografiat. A rezultat o viziune extraordinară: circumvoluțiuni cerebrale, apariția unor membre vagi, liniamente enigmatice, — o întreagă lume nebănuită...

Bilele de biliard? Sub lumina care lungește umbrele lor, ele capătă dintr'odată o gravitate planetară. Privind o fotografie a lor, simțim o adevărată senzație cosmică. Senzația pe care cu siguranță, nu am fi așteptat-o dela aceste banale boabe de cafea...

Banal: iată cuvântul pe care obiectivul lacom de adevăr al fotografului pare să-l gonească și să-l distrugă treptat.

Izolate și mărite, insectele, florile ne obsedează cu frumuseți necunoscute. Un fir de scaiete capătă un reflex de mătase. Cârceii viței de vie se înlănțuie, solizi și supli, ca o volută de fier forjat...

Umbrele, cărora noi le dăm atât de puțină importanță, în viața cotidiană, domnesc în fotografie ca suverane. Rolul lor e de primul rang. Ele știu să dea o semnificație intensă celui mai neînsemnat obiect, unei linguri pusă pe un castron, unui joc de cărți, unor chibrituri aruncate la întâmplare... Umbra unui grilaj, a unui personaj care nu se vede, devine o figură suficientă. Grilajul ori personagiul invizibil, le evoacă imaginația, după placul său.

Insfârșit, reflexele reprezintă alte resurse, mereu multiplicate. Un cuțit produce un joc de scânteieri, câteva inele de șervete compun o obsesie ritmică, o cenușieră, oglinda concavă conține diformități uluitoare...

Peisagiu, natură moartă, portret, nud, totul apare susceptibil de **descoperire.** Domeniul fanteziei se afirmă fără liniște.

Pentru a realiza atâtea efecte diverse, fotograful de astăzi dispune de procedeie nenumărate. Cele mai surprinzătoare combinații îi sunt îngăduite. El poate lucra sub bătaia soarelui, prin supra-imprimare, prin contopirea pozitivului cu negativul, prin tot felul de poziții ale planurilor, însfârșit cu concursul hazardului. Modelele sale? Intreg universul — dela infuzorii la stele.

Legendă japoneză

(*Continuare din pag. 543*)

să invidiez soarta acestui mizerabil !...

— Ia-i locul! grăi îngerul surâzător.

Și omul acesta, pururea nesătul, redeveni ceia ce fusese: un biet spărgător de piatră. Ca și în trecut, se apucă să lucreze de-alungul drumurilor, cât era ziua de mare, pe orice vreme bună sau rea, în toate anotimpurile, sub biciul usturător al ploilor și al zăpezii, ca și sub arșița istovitoare a soarelui!

Era totdeauna pe jumătate mort de foame și pe trei sferturi mort de oboseală. Dar acestea nu-l mai împiedicau acum să fie pe deplin mulțumit și să se împace cu soarta ce-i fusese hărăzită !...

Trad. de **G. Rădulescu**

Un asasinat misterios la Viena

O crimă, ale cărei dedesupturi sunt încă destul de misterioase, constituie, în momentul de față, senzația populației din întreaga Austrie. Acuzatul e un anume Loseph Furlinger, în vârstă de 27 ani, aparținând unei bune familii burgheze. Furlinger, care e pictor decorator, e învinuit că a asasinat o tânără vânzătoare de bar («barmaid»), Aniela Maslankowska cunoscută mai mult în cercurile chefliilor din Linz, sub numele de Afrodita. Brunetă delicioasă, cu un păr celebru, Aniela dusese o existență destul de agitată, înainte de a deveni «barmaid» la «Pavilion» din Linz. E originară din Polonia, dintr'o familie nobilă, pe care a părăsit-o în urma unei certe. Vizitează, la rând, Cracovia, Poznan, Varșovia și însfârșit, Viena unde constituie, grație frumuseții sale, atracția principală a câtorva localuri de noapte. Prin intermediul unui amic din Viena, găsi în cele din urmă un post într'un bar din Linz.

Printre obișnuiții «Pavilionului» Furlinger se arăta excepțional de insistent pe lângă frumosa Poloneză. Foarte muncitor până atunci, tânărul pictor căpătă din ce în ce mai mult gustul de a frecventa localurile de noapte și nu întârzie să aibă dese și violente discuții cu părinții săi, cari-i reproșau purtarea dezordonată.

DELA VOLUPTATE LA MOARTE...

La 8 Noembrie, anul trecut, Furlinger, însoțit de o tânără persoană își făcu ca de obiceiu apariția la «Pavilion». A dansat până la orele două dimineața, conduse pe tânăra fată acasă și reveni la bar, pe care nu l-a părăsit, până la închidere, însoțit de data aceasta, de Aniela Maslankowska. El petrecu restul nopții la frumoasa poloneză (care-l recomandă proprietăresei ca fiind nepotul patronului ei) și a doua zi, pe la ora 11, Furlinger fu văzut cum coboară, pentru a căuta de-ale mâncării.

In timpul lipsei sale, Afrodita o chemă pe proprietăreasă în odaie și o rugă să-i țină companie, fiindcă se simțea cuprinsă de un rău subit și de o spaimă inexplicabilă. Proprietăreasa nu o părăsi până la întoarcerea lui Furlinger, care a rămas din acel moment, singurul martor al dramei.

Acuzatul pretinde că tânăra poloneză, a luat pilule de veronal sau de luminal și că, îndată după aceea, a fost cuprinsă de un rău penibil. Văzând-o în această stare el s'a gândit că e vorba de o otrăvire, și de teamă de a nu fi acuzat de crimă îi veni ideea să-și omoare amica și să se sinucidă apoi. El puse o placă de gramofon și, în timp ce se depănau sunetele unei arii slave, lente și melancolice, Furlinger trase un glonte care străbătu tâmpla tinerei femei și apoi își îndreptă arma contra lui.

ACHITAT... ȘI PURTAT IN TRIUMF

Când proprietăreasa și una din amicele proprietăresei pătrunseră în cameră, Aniela era deja moartă, iar Furlinger, clătinându-se pe picioare, încercă să schimbe placa de gramofon. Se prăbuși, însă, la rândul său, fără cunoștință. Transportat în grabă la spital el nu-și datoră viața decât unui miracol.

Analiza organelor tinerei poloneze nu a desvăluit nici o urmă de otravă. Pe de altă parte, la un prim interogatoriu al acuzatului, luat la spital, Furlinger indică gelozia ca mobil al crimei sale. Și procurorul nu reținu, în rechizitoriul său, decât această singură explicație.

Psihiatrul Stiefler recunoscu perfecta răspundere a acuzatului. El nu invoca, drept circumstanță atenuantă decât o anumită nervozitate, de care se poate să fi fost cuprins acuzatul, în momentul crimei.

După ascultarea martorilor, a rechizitoriului și pledoariilor, jurații au dat un verdict negativ. Furlinger fu achitat de învinuirea săvârșirei crimei și condamnat numai la opt zile recluziune, pentru port de armă prohibită.

Verdictul a fost primit cu aclamațiile mulțimei, iar achitatul transportat în triumf până la poarta casei sale.

Crima aceasta misterioasă continuă, totuși, să preocupe opinia publică și presa, cari nu contenesc cu comentariile că se va proceda la o revizuire a procesului.

DE PRETUTINDENI

Originea urării la strănutat

Dece, oridecâteori strănutăm, se obişnueşte să ni se spună:

— Noroc! Să trăeşti!

De unde vine această urare ciudată?

Doctorul Forrest Clements, profesor la Universitatea din California, crede a fi găsit originea acestei fraze populare.

La anumite populaţiuni sălbatice, cari au conservat moravurile şi ideile primitive, se crede încă, după o tradiţie milenară că, în momentul strănutării, sufletul părăseşte corpul omenesc prin nas, grăbindu-se însă imediat să intre înapoi.

«Să trăeşti!» sau «Noroc!» este o urare ca sufletul să nu fie cuprins subit de dorinţa de a o lua la sănătoasa şi să-şi părăsească proprietarul, producând moartea acestuia.

Dacă îi face plăcere, suntem dispuşi să-l credem pe cuvânt pe doctorul Forrest Clements.

Papa examinează instalaţiunea radiofonică din Vatican

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

In secolul maximelor realizări technice, nu se putea ca însuşi trimisul lui Dumnezeu pe pământ, Sfântul Părinte, să nu participe la marile progrese ale mecanicei. Papa Pius XI a admis în viaţa lui privată automobilul, iar în înaltele sale funcţiuni eclesiastice se slujeşte de microfon, prin care trimite cuvântul său în cele patru unghiuri ale lumii. In fotografia noastră îl vedeţi primind explicaţiuni asupra postului emiţător din Vatican, dela Marconi, celebrul inventator italian.

O colecţie cam... ciudată

Profesorul Dayton C. Miller din Cleveland (Ohio) care se află, actualmente, la Paris are o pasiune care stârneşte pretutindeni, senzaţia publicului. Profesorul american are cea mai bogată colecţie de flaute din lume şi pe care şi-o măreşte neîncetat.

In momentul de faţă, el străbate toate cheiurile Senei şi magazinele de antichităţi, în căutarea unor specimene noui din aceste amabile instrumente de muzică. De când se află la Paris, profesorul Miller a cumpărat deja o sută şease flaute şi fluiere de diferite modele. Intreaga lui colecţie cuprinde peste patru mii de specimene. Fluiere de lemn şi de sticlă: unele originare din Africa, altele din China, din Europa ori din insulele îndepărtate ale Pacificului. Nu ştim, însă, dacă posedă faimosul «flaut fermecat»... In orice caz, ţinuturile româneşti i-ar furniza un număr respectabil de modele de fluiere.

Un copil minune în Indii

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Prodigii muzicale nu sunt numai apanajul continentului nostru, care îi răsfaţă ca pe nişte seniori ai artei. Micul Anil Barnan Roy, din Calcutta, în vârstă numai de 4 ani, posedă, într'un grad magistral, darul de a cânta pe străvechiul şi dificilul intrument indian numit «tablale», pe plăcile căruia precocele muzician obţine sunete şi acorduri minunate. Anil Barnan Roy este deja privit ca o glorie naţională, dovadă numeroasele decoraţii ce îi împodobesc pieptul.

Cei treisprezece B.

Alegerea ultimului academician francez, în persoana poetului Abel Bonnard ridică la treisprezece numărul Nemuritorilor, al căror nume începe cu un B. Ceilalţi doisprezece sunt, d-nii Louis Barthou, René Bazin, Monseniorul Baudrillart, Joseph Bédier, Pierre Benoit, Louis Bertrand, Henri Bergson, Albert Besnard, Henry Bordeaux, Paul Bourget, Eugène Brieux şi abatele Henri Bremond.

La fondarea strălucitei companii de 40, acum patru secole, de către cardinalul Richelieu, iniţiala B. nu aparţinea decât la şapte membri: Balzac (Guez de), Barvin, Baudvin, Bautru, Boisrabent de Boissat şi Bouzus. Dar acum sunt cu toţii nişte iluştri necunoscuţi.

Anglia sub apă

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Ca şi la noi, întreaga Anglie centrală se află, în momentul de faţă, inundată de revărsările catastrofale de apă, cum nu s'au mai văzut de zeci de ani. Comune întregi în ţinutul industrial Yorkshire, fabrici, şosele, sunt potopite de ruperile de nouri şi circulaţia abia se mai poate face pe mici distanţe, în bărci. Priviţi aspectul lamentabil al acestei fabrici din Wath, înconjurată, în toate părţile de apă.

JOCURI

Cuvinte încrucişate

ROMEO ŞI JULIETTA

de AL. AMICO (Iaşi).

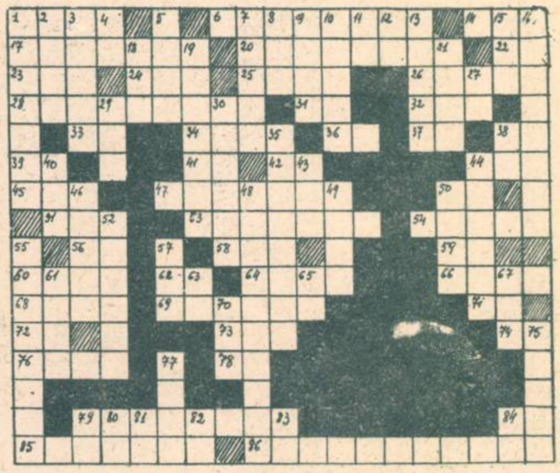

ORIZONTAL: 1) Julietta mitologică! Avant-garda iubirii! 14) Imită sărutarea! 17) Prezicere; 20) Ca dragostea dela 1848! 22) Nu. 23) Băutură ; 24) Te iubesc pe latineşte! 25) Cel care deobiceiu pune coarnele! 26) Pădure ; 28) Care incercuie o femeie pentru a o cuceri! 31) Măsură chinezească;32) Timp; 33) Germen (fig.) 34) Greşală; 36) Interjecţie; 37) Notă muzicală; 38) Plantă; 39) Juncă mitologică; 41) Zeu ; 44) Fondator de religie; 45) A se plictisi; 47) Gen de scrieri care n'a cruţat nici dragostea! 51) Chef de joacă; 53) Scrobit albastru; 54) Termen de comparaţie pentru un amorezat ; 56) Strigătul salvatoarelor Capitoliului ! 58) Trei litere din «eden»; 59) Particulă; 60) «Preferatul inimii! 62) Pe măsură ce trece iubita întinereşte! 64) Locul iubirii veşnice! 66) Te iubesc pe franţuzeşte! 68) Căci eu sunt vie, tu eşti... (Em.); 69) Nu se poate face cu sentimentele! 71) Pronume ; 73) Rang turcesc; 74) Cap sec! 76) Greu la..., greu la vale! 78) Notă muzicală ; 79) Căsătorită ; 84) Subsemnatul; 85) Persoane iubite! 86) Dacă te-ai îndrăgostit eşti *«fără remediu»!*

VERTICAL: 1) Poetul antic al femeiei şi a vinului! 2) Zeul amorului! 3) Leandru shakespearian! 4) La om; 5) Oraş în Italia ; 7) Rar; 8) Dacă mă întorci-pier! 9) Plecat (fig.) ; 10) Istoric latin 11) Timp; 13) Fluviu în Germania; 15) Fluviu în Asia; 16) Aventurier celebru prin amorurile sale! 18) Pe pereţi... sunt verzi! 19) Sbir; 21) Ochii văd, inima... ! 27; Pronume; 29) Port; 30) Cuvântare; 35) Se cântă sub balconul iubitei! 38) Ţine! 40) Sau; 43) Fluviu 44) Apar, cu prima iubire! 46) Fiinţă divină cu care se compară iubita! 48) Amoreza! 49) Rege persan; 50) Martora nocturnă a îndrăgostiţilor! 52) Clădire medicală cu dragoste şi intrigi! 55) Zeul indian al amorului; 57) Unde nu-i, vai de picioare! 61) Te iubesc pe englezeşte! 63) Ia! 65) Na! 67) Mărunt; 70) Şterg; 75).... Cupidon vicleanul! (Em.); 77) Prăpastie; 79) Inceput de moarte ; 80) Măsură; 81) Zeu; 82) Interjecţie; 83) Lucrez pământul ; 84) Dânşii.

Cuvinte în pătrat

de M. ZOCU (Loco)

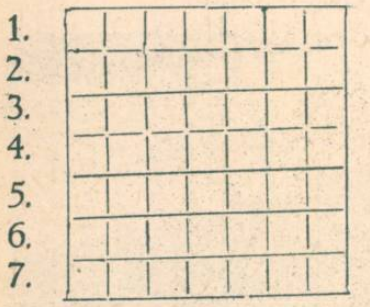

1) **Otgon**; 2) Hoaţe; 3) Care scoate afară; 4) Populaţie fabuloasă de femei răsboinice (mit.); 5) Bădărăn; 6) Agăţaţi; 7) Reîntors.

VERTICAL, LA FEL,

Enigmă

de ILIE T. LUPIŢA, Caracal

Sunt sub şef; întotdeauna
Stă deasupra mea un moş.
Şi când vorba-i de trăsură,
Eu sunt aşezat sub coş.
Sub iţari apar deasemeni,
Când privirea in jos scobori;
Iar sub şorţuri şi sub şanţuri,
Toţi mă pun de două ori!

Soluţiile jocurilor din „O. L." No. 26

CUVINTE INCRUCIŞATE

MEMENTO MUZICAL

ORIZONTAL: 1) *Marşul funebru;* 10) Eu; 11) *Enescu;* 12) N. B, 13) Nai; 14) Idol; 17) Bg.; 19) Deda; 21) Os;21 a) *Reber;* 23) Eră; 24) *Palestrina*; 25) Tăut; 27) *Sonate;* 31) *Suppe;* 32) Au; 33) Hram; 36) Nai; 37) *Masse;* 40) Bc.; 41) Ie; 42) Aar; 44) *Cui;* 46) *Lulli*; 47) Mi.

VERTICAL: 2) *Auber;* 3) Sena; 4) Una; 5) Lei; 6) Es; 7) Ucise ; 8) Nud; 9) Re; 15) Ort.; 16) Leri; 16) *Benda;* 18) Grai; 20 Da; 21) Olt; 22) Bine; 24) Pateu; 25) Taparu; 28) Ou; 29) Np.; 34) *Rameau;* 35; Aia, 38) Si; 39) Seci; 40) Bal; 43) Rl.; 45) Im.

JOC IN TRIUNGHIU

Caramania—Atanaric—Radicai - Anibal - Macao - Aral - Nil Ie. -- A.

ECUAŢIE

Con-stan-ti-no-pol,

AU DESLEGAT TREI JOCURI:

Vlad şi Rodica Anghel (Iaşi). Clemansa Ionescu (Focşani); Ionel Ionescu (Băicoi), Pincu A. Saul, — Piasa (Focşani), Nicuşor Comănescu, Virgiliu A. Constantinescu (Tg. Ocna), Mioara şi Ionel Ticulescu, Bică şi Valeriu Pisoschi, (Craiova), Rică Timoftescu (Turnu-Severin), Ioan Vanjensky Ticulescu, Bică şi Valeriu Pisosliu Anibal (Arad), Ionel Iordache (Mizil-Buzău), Ilie T. Lupiţa (Caracal), Avram I. Avram, Theodor şi Ana Stoicescu (Ploeşti), T. Ionescu (Brăila), Gherşen Horovitz (Odobeşti), M. Pintel (Bolgrad), Romeo şi Julietta Gheorghiu (Galaţi), Dan Preoţescu - Govora Nellu Stănescu (Craiova), Ionescu C-tin (Iaşi), Ovidiu Idriceanu-Igrov (Bârlad), Popescu Virginia (Cetatea Albă). Plut. majori V. Bucătaru şi N. Gurău (Roman).

DIN CAPITALA

Fănică Nicolaescu-Balş, R. H. Simion, Marinel Sărbulescu, Loct. Costel Nicorescu, Nicuşor Şonea - student, Raluca M. Tzudick, Jean Adler Russu D. Nicolae, Vogeli Anna, Eustaţiu Mărculescu, G. Em. Teodorescu, Ortansa Nicolau, Alexandru R. Ştefănescu, Gh. Calimachi, Renée Mălăeru, Simona Almosnino, Nae Iliescu, Tomescu Petre, student.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI:

P. Coroiu (Oradia), Ionel Preda (Misleanu-Ialomiţa), Carola Avram, Nellu Avram (Ploeşti), Iosef S. Alterovici (Tg. Suliţa-Botoşani), Sublt. Aurel Serian, Calman H. Iancovici, sublt. Constantin Ionescu (Chişinău), Vasile Timişoreanu (Oraviţa), Victor Calmanovici şi Zizi Samovici (Timişoara), Tudorică Popescu (Chirleanca - R. Sărat), T. Bărbulescu (Cluj), Petrică Istudor, Aurora Aronescu, student (Iaşi), Mircea Dănilă, elev (Botoşani) Alexandru Borcescu,student (Cluj), Sandu Soreanu (Galaţi), Gică şi Tudor Popescu (Ploeşti), Nina şi Anton Vrăjescu Oradea), Mişu Gheorghiu (Buzău).

DIN CAPITALA

Petrică şi Sandy Vasilescu, Nicu Chiriac, Gicu Drăgulescu, student Petre Cristea, I. Almosnino, Costică Brelea, Sylvia Grigorescu, Nicolae I. Rădulescu, student,Traian Calistrat, Paul şi Henryette Rosenbrg, Marcel Zuckerman, Victor Georgescu, Gross Herman, Aurel Gross, Vladimir Constantin.

AU DESLEGAT UN JOC:

Sandu Ionescu (Alba Iulia), Jean Teofil Teodorescu (Timişoara), Herman L. Herscovici, Gicu Stănescu (Roman), Chifu Ioan (Iaşi), Henry Goldman (Cernăuţi), Dragu Ioan şi Simon Orenştein (Focşani), Nicu Marcovici (Adâncata-Bucovina), Oscar Niculescu (Sibiu), Gigi Dumitrescu, Carthágina Constantinescu (Oradia), Alexandru Teodorescu, Veronica Stoenescu, Ivan Necşulescu (Slănic - Moldova), Nicolae Popescu (Arad)

DIN CAPITALA

Roznic, Marcovici, Costică Băleanu Tona Wolf, Liviu Pop şi Mimy Ionescu, Gigi Dumitrescu,Gidu, Tomică Meşteru, Alexandru Theodorescu, student, Duly şi Petrache Georgescu, Alecu Vişinoiu, Traian Petrescu, Toteluş Emanoil-Puiu, Mişu Antonescu.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «OGLINDA LUMII» No. 25:

Marioara şi Locot. Costel Nicorescu (Loco), Nellu Popp (Piteşti), Boris M. Schopoff (Ismail), Ionel Preda (Misleanu Ialomiţa), Dimitrie Ardeleanu (Pecică - Arad), P. Coroiu (Oradia), Raluca M. Tzudick, Toteluş Emanoil (Loco), N. Gr. Arsene (Buzău), M. Pintel (Bolgrad), Romeo şi Julietta. Gheorghiu (Galaţi), Dan Preoţescu, Govora (Craiova), Nellu Stănescu (Craiova), Ionescu Constantin (Iaşi), Plut. maj. V. Bucătaru, plut. major N. Gurău (Roman), Ovidiu Idriceanu (Bârlad), Ilie Lupiţa (Caracal), Rică Timoftescu (Turnu Severin), Marinel Sârbulescu (Loco).

PRIN TRAGERE LA SORŢI AU CAŞTIGAT:

1) Locot. Costel Nicorescu (Loco) 2) P. Coroiu (Oradia); 3) T. Ionescu (Brăila).

*

N. B. — *Expediţia premiilor se face odată pe lună. Premiaţii din provincie sunt rugaţi să-şi trimită adresele exacte spre a li se putea expedia premiile, iar cei din Capitală se vor prezenta personal la redacţie spre a-şi ridica premiile.*

POŞTA JOCURILOR

Gherşen Horovitz (ODOBEŞTI - PUTNA). Enigma e slabă, palindromul refăcut se va publica mai târziu. Idem, ecuaţia.

LOCOT. COSTEL NICORESCU (Loco).

Se va publica una din şarade.

RICA TIMOFTESCU (T. Severin) «*Porunca*» se va publica într'unul din numerele viitoare, după ce în prealabil va fi refăcută.

«JACK SHARKEY», nu prea merge, mai preferabil, ar fi un alt joc de actualitate nu în domeniul sportiv, în care cetitorii noştri nu sunt iniţiaţi.

IONEL PREDA (Misleanu-Ialomiţa). Jocul de cuvinte încrucişate se va publica mai târziu. Se va publica enigma şi jocul istoric.

IOAN M. AUREL GHEORGHIU (Ploeşti). «*Fantezia politică*» se va publica într'unul din numerele viitoare «*Reforma*» mai târziu.

IONEL IONESCU (Băicoi). Din jocurile trimise se vor publica, «William Shakespeare» şi două jocuri de cuvinte încrucişate. Restul de două sunt nepublicabile, deoarece conţin foarte multe numiri din Larousse.

„Oglinda Lumii" No. 28

BONUL JOCURILOR

Decalogul femeii moderne

O femeie căsătorită trebuie săşi înşele bărbatul.

1. Dacă un alt bărbat i-a plăcut mai mult decât bărbatul său legitim.
2. Dacă plăcându-i să fie bătută, soţul ei nu a bătut-o îndeajuns.
3. Dacă, dorind o rochie de 14.000 lei, soţul ei nu i-a oferit decât una de 13.999 lei.
4. Dacă, sosind acasă soţul şi găsind-o cu alt bărbat, primul nu vrea să creadă că celălalt e fratele ei.
5. Dacă, vrând să-şi vopsească părul în verde, soţul i-a declarat că preferă culoarea albastră.
6. Dacă, venind acasă soţul şi negăsind mâncarea gata, el pleacă nemâncat dela domiciliu.
7. Dacă pălăria pe care şi-a cumpărat-o, la amiază, nu mai e modernă, seara.
8. Dacă soţul o roagă să termine partida de poker înainte de ora 4 dimineaţa.
9. Dacă trage cu revolverul în soţul ei şi nici unul din cele şease gloanţe nu l-a nimerit în inimă.
10. Dacă, la vârsta de 88 de ani a încetat din viaţă şi soţul ei, în vârstă de 30 de ani, are intenţia să se recăsătorească.

O femeie măritată **nu** trebuie să-şi înşele bărbatul.

1. Dacă toţi bărbaţii pe cari i-a cunoscut până atunci i s'au părut desgustători.
2. Dacă soţul ei o bate atât de aprig, încât o lasă moartă.
3. Dacă, dorind o rochie de 375 lei şi 50 de bani, soţul îi oferă o rochie de 5000 lei.
4. Dacă, venind acasă şi găsind'o în pat cu alt bărbat, soţul o crede pe cuvânt că domnul desbrăcat e fratele nevestei-si.
5. Dacă, văzându-l pe soţul ei intrând într'un hotel dubios cu o femeie de stradă, îl crede pe cuvânt când bărbatul îi spune că «doamna» era mama lui.
6. Dacă e urîtă foc şi nici un bărbat nu vrea să se apropie de dânsa.
7. Dacă data de 17 Februarie cade într'o Vineri.
8. Dacă sporturile, jocul de cărţi, boxul, plimbările, vizitele şi grija servitoarelor nu-i mai lasă nici timpul necesar să se spele, în fiecare dimineaţă, pe dinţi.
9. Dacă vrea să-şi omoare soţul şi acesta apucă s'o omoare, el, înainte.
10. Dacă... Dar cum vă puteţi închipui că o femeie măritată din zilele noastre **nu** trebuie să-şi înşele bărbatul?... Asta nu e a zecea, ci prima poruncă a femeii moderne!

O colecţie de Stradivarius pentru Cremona

Preşedintele asociaţiei constructorilor de viori din München, cavalerul Giuseppe Fiorini, a oferit o preţioasă colecţie de Stradivarius oraşului Cremona, locul de naştere al faimosului Stradivarius.

Colecţia constă din 20 de viori şio violină, instrumente în perfectă stare, datând din diferite etape ale îndelungatei cariere a lui Stradivarius. Data uneia din ele este 1690.

Un alt model datează din 1691; din această vioară s'a inspirat Stradivarius ca să facă o alta la 1736 atunci când atingea vârsta de 92 de ani. Aceasta este ultima violină, ce se găseşte în posesiunea celebrului muzician Busch.

Colecţia de care am amintit, mai posedă deasemenea una din acele cutii de care se serveau profesorii de dans când predau lecţiunile lor, şi mai multe pachete de scrisori raportându-se la vânzarea instrumentelor de muzică.

Autorii acestor scrisori sunt Paolo şi Antonio, fiul şi nepotul lui Stradivarius.

Colecţia este preţuită la o sumă fabuloasă şi un milionar american a oferit recent o sumă astronomică pentru cumpărarea ei.

Insă, cavalerul Fiorini, din motive patriotice, pentru care nu-l putem decât admira, a preferat să le ofere muzeului din Cremona.

LA UN EXAMEN DE MEDICINĂ

Profesorul: Cari sunt, după părerea d-tale cele mai bune mijloace de adormit?

Studentul: Patul şi canapeaua.

Schelete istorice

Se ştie că Rockefeller junior după ce a acordat tot sprijinul său pentru restaurarea castelului din Versailles, şi-a luat îndatorirea reconstrucţiei oraşului Williamburg, fost capitală a Statului Virginia, oraş care în timpul războiului revoluţiei americane a servit ca bază de operaţii corpurilor expediţionare ale lui La Fayette şi Rochambeau. Palatul guvernatorului a fost transformat atunci în spital pentru ofiţerii şi soldaţii francezi, şi acolo fură îngrijiţi răniţii răsboiului Independenţii.

Răniţii erau foarte numeroşi în acea epocă, deşi armele de atunci erau mai puţin perfecţionate decât în zilele noastre.

Făcându-se săpături pentru a se găsi aşezămintele fostului palat, s'au descoperit zece schelete cari ar fi ale unor camarazi de arme a lui La Fayette dar cari n'au putut fi identificaţi.

Acum în urmă, această descoperire senzaţională a făcut în Franţa, subiectul multor comentarii.

Se va putea afla vreodată numele acestor glorioase schelete?

Vreţi să scăpaţi de Reumatismul, Guta D-voastră?

Junghiuri la membre şi încheieturi, umflături la membre, mâini şi picioare anchilozate, înţepături, dureri săgetătoare în diferite părţi ale corpului, chiari slăbirea ochilor (vederea) nu sunt adesea de cât urmările suferinţelor reumatismale şi ale gutei cari trebuesc înlăturate, căci altfel, boala progresează din ce în ce mai mult.

EU VA OFER

O cură de băut vindecătoare care activează dizolvarea şi eliminarea acidului uric şi schimbului de nutriţie, deci nu aşa numita doctorie universală secretă, ci un produs pe care buna noastră mamă NATURA îl dăruieşte spre binele omenirii bolnave.

FIECĂRUIA O PROBĂ GRATUITĂ

Scrieţi-mi imediat şi veţi primi prin depozitele instalate în toate ţările absolut GRATIS şi franco o probă împreună cu instrucţiunile de servire. Vă puteţi convinge singuri de inofensivitatea acestui remediu şi de efectul său rapid.

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf. Bruchsalerstrasse Nc. 5. Abt. 390

E un bine, e un rău?

Aviaţia este, incontestabil, marele mod de transport al viitorului. Incetul cu încetul mijloacele sale devin tot mai practice.

In Anglia s'a creiat, de curând un serviciu regulat de avioane-saloane, cari vor lega Londra de diferite insule din largul Oceanului, puncte de un pitoresc excepţional şi spre cari comunicaţia cu vaporul pare prea lentă contimporanilor noştri nervoşi.

Aceste aparate-saloane cunosc, zilnic, un succes extra-ordinar. Aristocraţia şi burghezia engleză nu mai vor să ştie de altă cale de comunicaţie. Graţie aviatorilor, nimeni nu va mai fi izolat în lume. E un bine, e un rău?

Cine poate răspunde?

Cine a câştigat cursa?

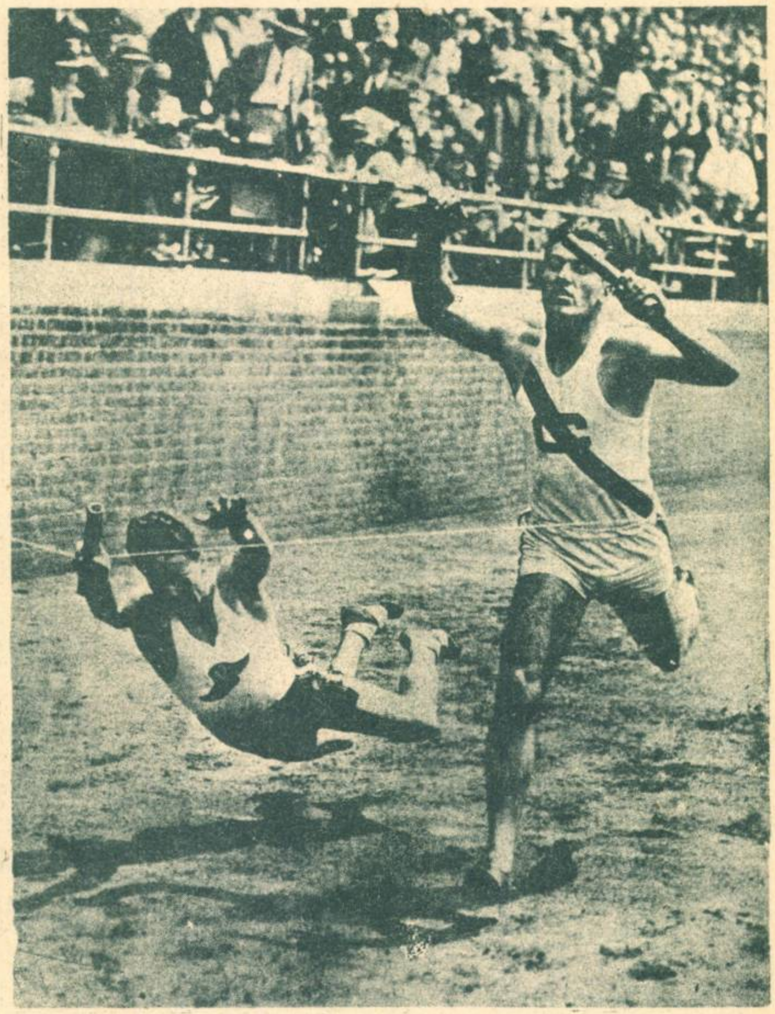

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Unul din episoadele cele mai captivante la o cursă de întrecere este, desigur, secunda când concurentul poate atinge cel dintâiu frânghia salvatoare. Ori la o recentă cursă şcolară din America, a cărei sosire palpitantă o vedeţi în fotografia de mai sus, a fost mare discuţie între cele două tabere adverse, în privinţa câştigătorului. Unii susţineau că el este cel din stânga care a rupt sfoara, iar alţii, că nu e suficient să rupi sfoara cu mâna, ci cu tot corpul, aşa cum ar face alergătorul din dreapta. Opinia care a triumfat este că trebuie să rupi sfoara cu corpul.

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Civilizaţie modernă...

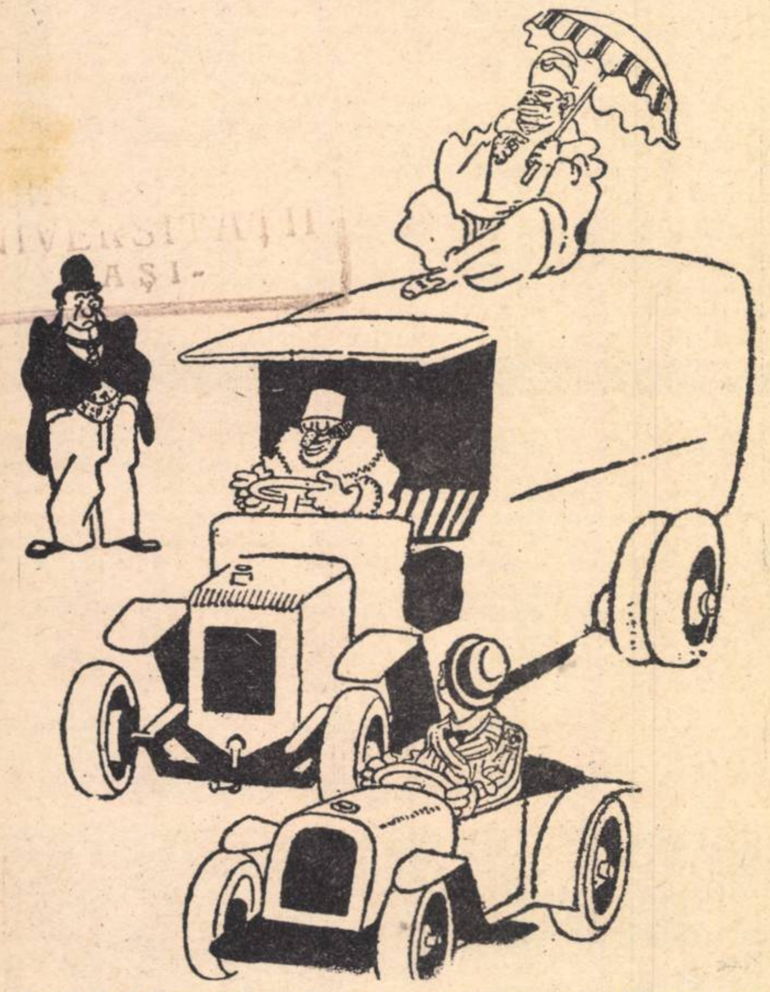

UNIVERSITATII IAŞI

Impăratul Siamului părăseşte pentru prima oară elefantul pentru automobil.

DIALOGURI CONJUGALE

Ea. — Dacă aşi sta să mă gândesc la tinereţea pierdută în tovărăşia ta, mi-ar veni să-mi iau lumea în cap şi să nu mai mă întorc...

El (întrerupând-o). — Uite, dragă, plec pentru un ceas de acasă, ca să ai toată vremea să te ocupi de acest gând...

COLECŢIA CUCOANEI

— Ce zici, Iancule, frumoasă vitrină de pălării?

— Eu cred că noi cu colecţia ta de pălării am putea aranja o vitrină şi mai bogată.

CHIBIŢUL

— Parcă ţi-am spus ieri să nu mai vii?

— Am înţeles să nu mai viu să vă plictisesc acasă, dar aici suntem la cafenea. Tot una e?

DUPA O DERAIERE

Pasagerul, scăpat teafăr (către şeful staţiei). — Dece nu se dă, imediat, ajutor răniţilor?

Şeful gării. — Aşteptăm, mai întâiu, să vie fotograful.

EXPLICAŢIE

— Dece trenul care duce la Marienbad e tras de două locomotive, iar acela care pleacă de acolo, numai de una?

— Pentrucă, în primul tren călătorii sunt înainte de cura de slăbire, iar în cel de al doilea, după terminarea curei.

LA BIRT

Consumatorul (către birtăşiţă): Uite, cucoană, am găsit un fir de păr alb în ciorbă.

Birtăşiţa (aprinsă): Nu cumva pofteşti ca de dragul clienţilor să-mi vopsesc şi părul?

SOLUŢIILE FEMEII

El. — Ascultă, nevastă, vâră-ţi minţile în cap şi mai redu cheltuielile. Iţi declar, hotărît, că nu mai sunt dispus să achit atâtea facturi.

Ea. — Vasăzică mă autorizi indirect să cer dela alţii.

UNICA VECHITURA —

Intr'un magazin cu aşa zise antichităţi.

Patroana magazinului (către clientul care o fixează). — Ei v'aţi hotărît? Găsiţi doar tot ce se poate mai veritabil ca vechime...

Clientul. — Trebuie să constat că din toate antichităţile expuse, singura vechitură veritabilă eşti dumneata!

REPERCUSIUNE

— Să nu te miri, dragul meu, de ce 'ţi voiu spune: rochiile nevestei tale mă costă cam scump.

— Rochiile nevestei mele?

— Da, da... de câte ori oferi soţiei tale o rochie, nevastă-mea pretinde şi ea una.

DUPA CONCERT

— Spune-mi, cum ţi-a plăcut concertul de pian?

— Straşnic! Mai ales în bucăţile cele grele de tot...

— Dar de unde ştii că erau grele?

— Păi, am văzut doar că erau cântate cu patru mâini, nu cu două, ca de obiceiu!

INTRE UNCHI ŞI NEPOT

Unchiul (grozav bolnav): S'a isprăvit, Costel, nu mai am mult până să înghit găluşca.

Nepotul: Ei lasă, unchiule, vorbeşti şi d-ta, aşa.. fiindcă ţii să-mi faci placere.

REGRETUL LUI IONEL

Mama: Uite ce-ai făcut, numai fiindcă n'ai astâmpăr, ai spart vasul de flori. Acum nu-ţi pare rău?

Ionel: Fireşte că-mi pare rău. Acum trebue să strâng cioburile depe jos.

ASTRONOMIE ŞI ASTRONOMIE

— Mi-amintesc că fiul d-tale studia astronomia; ei, a ajuns un bun cunoscător de stele?

— Mai e vorbă! S'a însurat doar cu o celebră stea de cinematograf!

NECAZUL GINERELUI

— Da ce ai, Mişule dragă, te văd tare contrariat?

— Cum să nu fiu, când soacra mea a scăpat tocmai trenul, care azi dimineaţă s'a ciocnit cu un altul pe linia Ploeşti-Predeal!

INTREBARE FARA ROST

— Ai auzit că toate scrisorile ce vin din Rusia, sunt deschise la Poştă?

— Da, dar de ce?

— Probabil pentru a fi citite.

Tânărul prevăzător

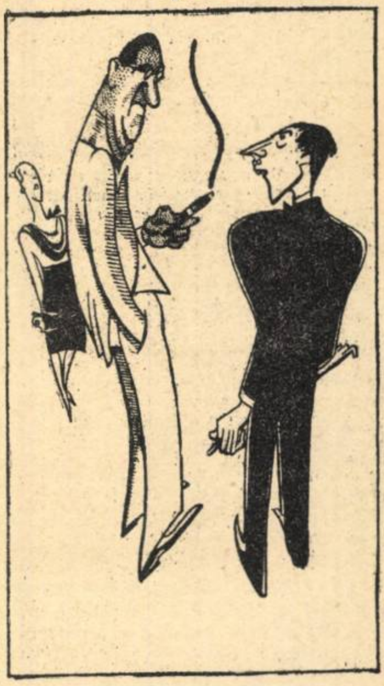

Miliardarul. — Vrei să te căsătoreşti cu fiica mea? Dar are abia patru ani.

Tânărul prevăzător. — Ştiu bine, dar m'am grăbit ca să nu mi-o ia alţii înainte.

DIALOG INTIM

Ea: Ce ai zice, Jeane, dacă aşi face şi eu ca Tantzi şi aşi fugi cu un prieten al casei? Imi închipui că ai fi neconsolat...

El: Fă-o întâiu şi pe urmă vom vedea efectul moral.

CAUZA

— Bine frate, a trecut anul de doliu după răposata nevastă-ta şi tot îngândurat eşti!

— Mă gândesc cu groază că va trebui s'o regăsesc pe lumea cealaltă.

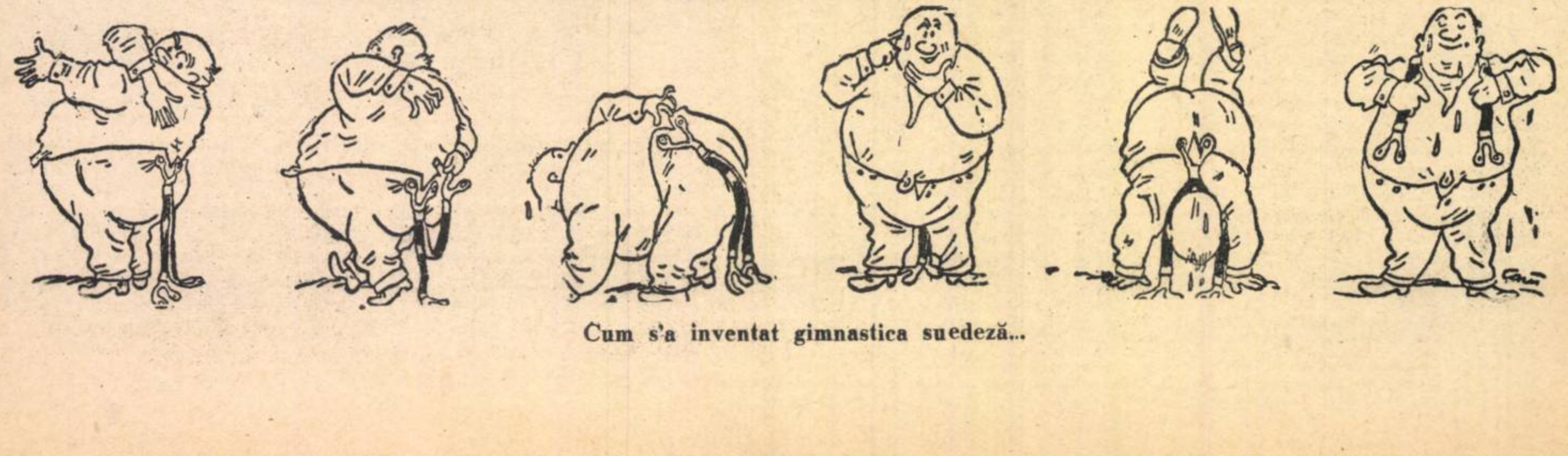

Cum s'a inventat gimnastica suedeză...

Acesta este Hollywood-ul!

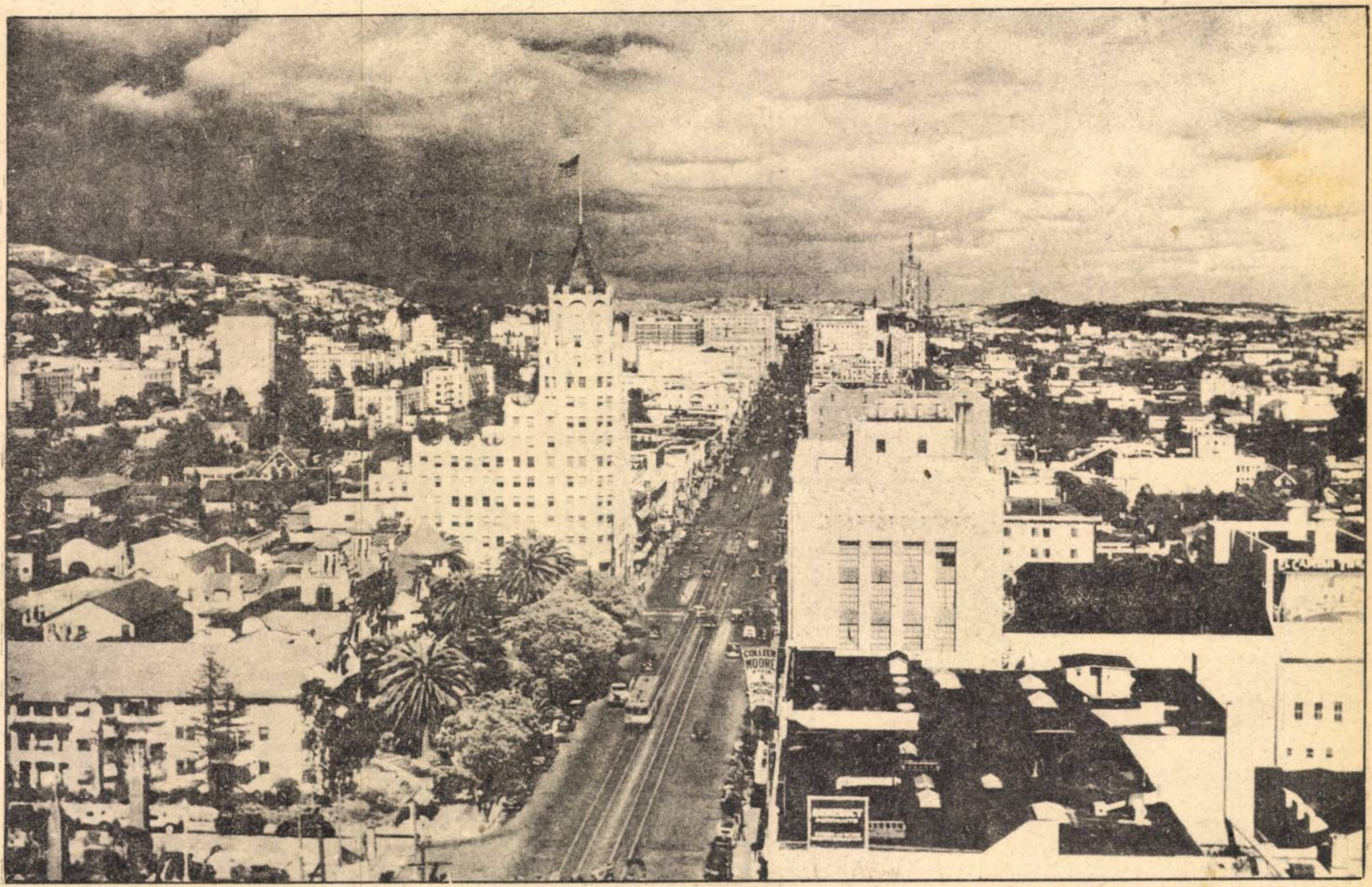

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Punct miraculos, spre care țintesc zilnic atâtea dorinți și pasiuni, Hollywoodul s'a înfiripat, în zece ani, ca un oraș de intensă viață și de acțiune unde se construiesc zilnic glorii noui și se năruie altele de pe piedestalele fragile ale admirației oamenilor.

Noulle Prețuri Reduse
ale cărților din EDITURA «EMINESCU» S. A.
București I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — București I

Cereți gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunții
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiații vieții
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curții germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptățile răsboiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolități . . . .
Cady: Mica cerșetoare. . . .
P. B. Hașdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Pușkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant. Nuvele . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuță om sucit .
Dr. Frumușanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . . .
Lia Hârsu: Impărăția de zăpadă .

Cărți noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !...	LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro?	„ 60
Panait Istrati: Țața Minca . .	„ 60
Panait Istrati: Nerantsula .	„ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii	„ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou	„ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924	„ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanțuri	„ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber	„100
Emil Ludwig: Napoleon . .	„240
V. Margueritte: Vitele umane	„ 40
V. Margueritte: Corpul tău îți aparține	„ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I	„ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II	„ 40
Mihail Eminescu: Poezii . .	„ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei	„ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări și tot atâtea răspunsuri	„ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit	„ 40

AVENTURILE DETECTIVULUI
ROB. PARKER
55 volume. Fiecare volum LEI 5

BIBLIOTECA „ORIZONTUL"
25 volume Fiecare volum . Lei 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopți Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispășirea, roman . . .
George Ohnet: Prințul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachița, roman
C. Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viața amoroasă a Caterinei celei Mari . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN
NOTE POLITICE
5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN 20 LEI

Arsène Lupin, Gentleman-Apaș	LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes	„ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . .	„ 20
Arsène Lupin, 813	„ 20
Cele trei crime	„ 20
Dopul de cristal	„ 20
Confidențele lui Arsène Lupin	LEI 20
Triunghiul de aur	„ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . .	„ 20
Insula cu treizeci de sicrie . .	„ 20
Piatra Miraculoasă	„ 20
Colții Tigrului	„ 20
Secretul omului invizibil . . .	„ 20

Tăiați și păstrați acest anunț

OGLINDA LUMII

9 IULIE 1932

ANUL XI.
No. 28

BIBLIOTECA
UNIVERSITAȚII
-IAȘI-

20 PAGINI
LEI 5

Doi fericiți pe plajă: Robert Young și Anita Page

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

ll 14

OGLINDA LUMII

16 IULIE 1932
ANUL XI.
No. 29

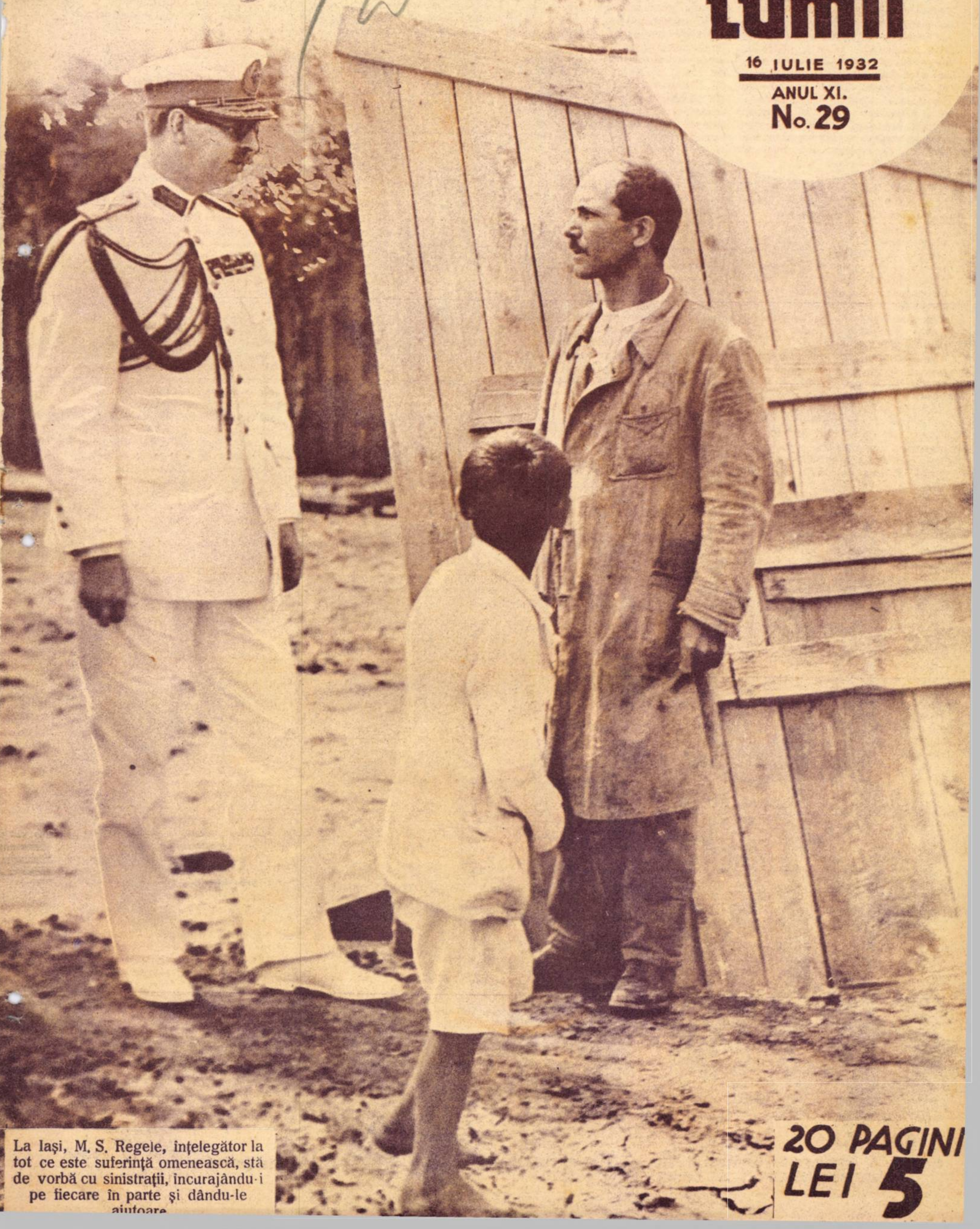

La Iași, M. S. Regele, înțelegător la tot ce este suferință omenească, stă de vorbă cu sinistrații, încurajându-i pe fiecare în parte și dându-le ajutoare

20 PAGINI
LEI 5

Prin pacificarea orașelor, la pacifismul universal

de DEM. DOBRESCU
primarul Municipiului București

D. Dem. Dobrescu, primarul complicatei noastre Capitale, este, — toată lumea o știe, — pe lângă un inovator de ispravă și un perfect intelectual. D-sa a publicat de curând, în limba franceză, textul unei comunicări, de o prețioasă originalitate, făcută la al V-lea Congres al Uniunii Internaționale a Orașelor, ținut la Londra. Pentru interesul inedit al ideilor expuse, redăm în cele ce urmează câte-va fragmente din broșura d-lui Dem. Dobrescu.

Cine din noi ar putea crede că în a doua jumătate a sec. XIX-lea, s'a rostit această frază:

«O pace perpetuă e un vis și nu e măcar un vis frumos. Războiul e un element al ordinei mondiale instituite de Dumnezeu. Fără războiu lumea ar rămâne în stagnare și s'ar pierde în materialism».

Și cui i-ar veni să creadă că însuși Nietzsche a putut spune, câți-va ani mai târziu:

«Până acum nu s'a descoperit nici un factor care să fie atât de generator de acțiune ca un mare războiu».

La 17 Iulie 1851, la o ședință a Adunării Legislative, Victor Hugo, într'un discurs asupra revizuirii Constituției, pronunță, între altele, fraza următoare: «Poporul francez a cioplit, într'un granit indestructibil și a pus, în mijlocul bătrânului continent monarhic, prima piatră a acelui imens edificiu al viitorului, care se va numi într'o zi, «Statele-Unite ale Europei». Cuvântul acesta, spune o cronică din acea vreme, a produs un efect de totală uimire. Era pentru prima oară pronunțat dela tribună. Cuvântul indignă cercurile de dreapta și le înveseli. Exploziei de râsete i se adăogară apostrofele de tot felul. Montalembert spuse: «Statele-Unite ale Europei, asta-i prea mult. Victor Hugo a înnebunit». Molé exclamă: «Ce extravaganță» ! Quentin Branchard adăogă: «poeții ăștia...» 1)

Ce contrast sesizant față de ideile de pace universală, atât de abundent exprimate la Geneva !

Și, totuși vedem că ideea aceasta de pace nu progresează decât foarte lent. Dece oare?

In primul rând, nu s'a ajuns încă la convingerea că pacea și războiul sunt fenomene sociale, cari au cauzele și efectele lor, la fel ca ori și ce fenomen natural, și că aceste fenomene sociale ascultă de voința legilor de formație și de dispariție. Științei sociale, sociologiei, îi revine sarcina de a stabili aceste legi, într'un mod științific.

Chestiunile sunt discutate după opinii cu totul arbitrare și proprii fiecărui temperament individual.

In al doilea rând, discutarea acestor grave probleme a fost lăsată pe seama oamenilor politici și a specialiștilor. Oamenii politici cari discută, fie la Geneva în numele guvernelor, fie în Uniunea Interparlamentară, în numele parlamentelor, nu sunt decât niște exponenți ai sociologiei. In sprijinul tezei lor, ei nu dispun decât de experiența lor personală de viață. Ei nu știu să caute și să descopere rădăcinile păcii și ale războiului, în natura totodată umană și animală a omului. Ei nu știu să le caute în natura societăților umane sălbatice, barbare sau civilizate. Ei nu știu să le desvăluie prin cunoașterea naturii societăților animale. Ei nu știu să lumineze aceste chestiuni de pură știință socială printr'o filosofie generală a naturii.

Pe de altă parte oamenii politici au judecata lor falsificată de preocuparea intereselor propriei lor țări. Ei trebuie, în mod necesar să țină seamă de alianțele încheiate, de adversitățile mai mult sau mai puțin declarate, de convenientele economice. Toate acestea fac ca chestiunea pacifismului să nu figureze decât pe un al doilea plan.

Atâta timp cât nu se va fi reușit să se așeze aceste discuții pe o bază științifică, dată de sociologi, lucrările continuate la Geneva și în diferitele congrese, riscă să se învârtească pe loc. Oamenii politici și specialiștii nu pot rezolvi singuri această problemă a păcii între popoare.

Uniunii Internaționale a orașelor îi revine sarcina de a umple această lacună. Orașele trebuie să propună alcătuirea unui consiliu internațional de sociologi, spre a ajunge să fixeze bazele științifice ale păcii și războiului.

Studiind cauzele păcii nu s'a ținut seamă că orașele formează adevărata bază serioasă a pacifismului universal.

Ideea de pace, ca toate ideile noui și generoase, nu se poate desvolta decât într'un mediu eminamente intelectual. Or, orașul reprezintă, înainte de toate, intelectualitatea unei națiuni. Omul dela țară e o ființă regionalistă: Deplasându-se puțin, el trăește mărginit în mediul său și nu ar putea înțelege și, mai puțin, să suporte deosebirile unui suflet străin.

Dacă omul orașelor poate înțelege, mai bine, ideea internațională, aceasta se datorește nu numai culturii sale mai desvoltate, naturii sale mai fine, care poate înțelege sufletul străin. Omul dela orașe, negustor, industriaș ori chiar lucrător e prin forța lucrurilor legat de nevoile internaționale și fără să vrea, ajunge la un fel de internaționalism profesional. Majoritatea profesiunilor s'au grupat în organizațiuni internaționale, pentru a-și apăra interesele, dincolo de frontierele țărilor lor. Apărarea interesului comun contribuie la apropierea inimilor.

O mare parte din populația orășenească a ajuns la internaționalismul de clasă, pentru a apăra interesul de clasă. Nu e vorba, aci, de a aprecia ori de a discuta valoarea acestui internaționalism special, dar nu se poate nega că el contribue, într'o largă măsură la o fericită propagare a pacifismului.

Nu trebue uitat că e nevoie de o mare omogenitate socială pentru înțelegerea aproapelui. Trebuie să ajungi să-i semeni întrucâtva, din punct de vedere moral și social căci, în timp ce asemănările apropie, deosebirile îi separă pe oameni. Efectele morale ale acestei asemănări au fost puse în evidență de un mare sociolog, Giddings, care a demonstrat că asemănarea face cu putință formarea unei conștiințe comune, la baza căreia stă simpatia.

Cu cât locuitorii tuturor orașelor din lume au ajuns să-și semene, cu atât locuitorii dela sate diferă între dânșii. Locuitorii orașelor constituie deja o varietate umană distinctă, care prezintă caractere mondiale. Ei au devenit atât de asemănători, unii cu alții, în cât pot trăi ușor în indiferent care oraș din lume; ei constituie o varietate umană cosmopolită. Călătoriile, congresele internaționale, vizitele reciproce fac cu putință, favorizează imitațiunea aceasta între orașe și indivizii de naționalități diferite mărind astfel omogenitatea internațională și, odată cu ea, posibilitățile de pace.

Un prim pas s'a făcut deja pe această cale: finanțele, comerțul, industria s'au internaționalizat într'o largă măsură.

Din acest punct de vedere, relațiunile cari s'au stabilit între locuitorii tuturor orașelor din lume sunt independente de orice idee de naționalitate, sunt relațiuni de interese directe.

Incă din copilărie omul ar trebui să fie format pentru această viață internațională. In acest scop, ar trebui să se încurajeze schimbul de colonii școlare, în timpul vacanțelor, să se înlesnească într'o largă măsură călătoriile și excursiunile, să se încurajeze Crucea Roșie școlară.

Ar trebui să se organizeze asistența internațională, medicală și judiciară, stabilind conturi curente între orașe, pentru ca mila din națională, să devină internațională.

Mai târziu, s'ar putea studia organizarea unui credit internațional, anume destinat nevoilor de desvoltare a orașelor. In felul acesta, orașele legate deja între ele din punct de vedere intelectual și moral, ar fi unite și din punctul de vedere al intereselor lor.

Această urbanizare crescândă și această solidaritate între orașe nu ar putea decât să fortifice pretutindeni, ideea de pace. Viitorul pacifismului universal rezidă în viitorul pacifismului orășenesc.

---

1) Novicow: La Justice.

Și struții se adaptează vieții moderne..

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Nu numai oamenii au reușit să se împace cu cerințele vieții moderne, căreia invențiile necontenite îi au o înfățișare cât se poate de variabilă. Numeroase sunt animalele cari, puse în contact cu civilizația noastră, au reușit să se adapteze într'un mod uimitor. Astfel, struții din grădina zoologică dela Paris, s'au învățat să dea, singuri, drumul la cișmea și să se adape ori de câte ori le e sete.

No. 29
Anul XI
„OGLINDA LUMII"
16 Iulie
1932
Redacția și Administrația București I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 și 325/35
Abonamente {pe un an 250 lei
{pe 6 luni 125 lei

„Noi reprezentăm pe Majestatea Sa Nicolae II Ţarul tuturor Rusiilor“

Ultima ambasadă ţaristă îşi are reşedinţa la Bucureşti

Cu surpriză şi cu oarecare înduioşare am cetit în ziarul «Pesti Naplo» din Budapesta, un interesant reportaj care se ocupă de una din casele cele mai curioase din Bucureşti. Este vorba de o veche clădire boerească, situată pe calea Victoriei, alături de Librăria Alcalay, înconjurată de o vegetaţie sărmană şi de un mister permanent. De ani de zile ştiam că acolo este ambasada Rusiei. Al cărei Rusii, însă, căci cu Sovietele nu avem nici un fel de relaţiune diplomatică. De bună seamă că e ambasada pravoslavnicei Rusii dinainte de război, a Rusiei ţarului, omorît de bolşevici în 1917. Ciudat şi tragic. Corespondenţa ziarului «Pesti Naplo», pe care o redăm în cele ce urmează are să vă lămurească tot pitorescul acestui ultim vestigiu al autorităţii ţariste:

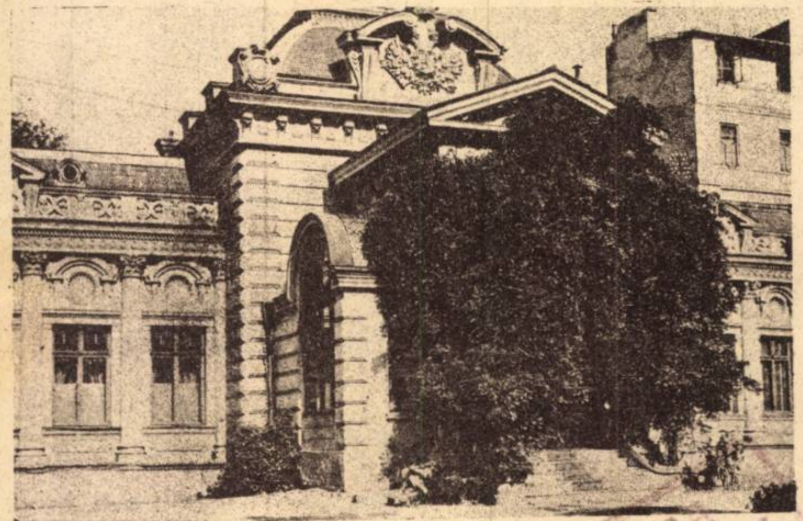
Clădirea fostei legaţii Imperiale, pe Calea Victoriei.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII

O casă joasă, cu zidurile niţel compromise, în mijlocul unei curţi năvălite de ierburi sălbatice, pe Calea Victoriei, la Bucureşti.

Este ultimul vestigiu al imensei Sfinte Rusii de eri şi a Ţarului atotputernic: ultima ambasadă a Imperiului Rus.

Acum vre-o douăzeci de ani, numărul supuşilor «Tătucului» se ridica la peste 180 milioane. Astăzi nu au mai rămas decât patru. Patru, din cari, fiecare, declară cu un aer imposibil :

«Noi reprezentăm pe Majestatea Sa, Nicolae II, Ţarul tuturor Rusiilor» 1).

Intr'adevăr, ocupanţii acestui ultim refugiu ţarist se plasează pe un teren strict juridic: ukazul Stăpânului tuturor Rusiilor le-a incredinţat misiunea să apere, la Bucureşti, interesele Imperiului. Or, până astăzi, acest ukaz nu a fost revocat de nici o autoritate competentă.

Se pretinde, e drept, că «Tătucul» a murit.

Da, asta e cu putinţă. Insă diplomaţii serioşi (sic !) trebuie să ia în seamă svonurile presei, deşi ele pot părea cât se poate de verosimile? Desigur că nu! In ziua în care le va veni o misivă oficială, frumos pecetluită, anunţând decesul Ţarului, legaţia din Bucureşti va pune drapelul de doliu la poartă. Iar când autorităţile competente le va retrage mandatul, înalţii demnitari vor părăsi postul.

Insă, până atunci, ei rămân.

Terenul din calea Victoriei este o posesiune rusă şi casa care se află pe acest loc este Ambasada Ţarului. In ciuda tuturor svonurilor contrarii, contele Poklevski Koziel rămâne ambasadorul, în România, al Majestăţii Sale Nicolae II.

Sediul ambasadei, astăzi o casă în păragină, adăpostea altădată un lux nemaiauzit.

Acum patruzeci de ani, două vagoane de vite au adus la Bucureşti o sută de mujici, toţi excelenţi zidari şi dulgheri. Ei au construit casa Ambasadei care, pe vremea aceea, făcu senzaţie în Capitala României. Hall-ul său magnific rivaliza cu sala de recepţie a Palatului Regal. La toate recepţiile date de Ambasadă, dansau, comod, peste o mie de perechi.

Ca să intri în localul legaţiei, străbaţi o curte mărginită de un grilaj.

Altădată, grilajul acesta era aurit de două ori pe an. Natural, astăzi nu a mai rămas nimic din acea strălucire de preţ. Acum, grilajul e negru, prezentând numai pete de rugină. La intrare, de-asupra porţii, stă cocoţat Vulturul Imperial, aşa cum a fost fixat, acum patruzeci de ani, de mujicii Ţarului. E drept, însă, că acum în urmă ghiarele îi erau strâmbate complect şi superba pasăre se apleca neputincioasă, gata să fie ruptă oricând de prima furtună. Dar toate furtunile o menajau. Din milă pe semne.

Intr'o dimineaţă, Contele constată starea jalnică a mândrei embleme a splendorii imperiale.

— Malotoff, strigă el, chemându-şi valetul, cu glasul plin de tristeţe.

Malotoff, care, în mijlocul tuturor mizeriilor acestor ani slabi, rămase credincios «Tătucului», stăpânul vieţii şi al morţii, se prezentă înaintea ministrului în poziţia de drepţi, ca pe timpurile glorioase de odinioară.

— Malotoff, tu nu vezi că vulturul dela poartă e gata să cadă? Malotoff, să ştii că nu-mi plac neglijenţe de felul acesta. Vei chema imediat un lucrător şi îi vei spune să îndrepte vulturul.

— Am înţeles, Excelenţă, răspunse, umil, ultimul mujic al Ţarului, dar...

— Vrei, desigur, bani, reluă trist Ambasadorul. Bani... ai dreptate... bani.

Şi, fără a-şi termina fraza, Excelenţa îi întoarse spatele lui Malotoff şi intră în apartamentul său.

Cu toate acestea valetul coborî în pivniţă şi începu să scotocească printre obiectele vechi îngrămădite, în cursul anilor.

Descoperii, însfârşit, un fir de telefon şi, de bine, de rău legă aripile animalului rănit.

Până în ziua de astăzi, Ambasada Imperială nu are fondurile necesare, pentru a efectua această mică reparaţie şi vulturul e menţinut tot cu firul de telefon. Şi ori de câte ori se deschide poarta Ambasadei, vulturul îşi înclină capul.

AMBASADA INVIZIBILĂ

Cari sunt resursele acestei triste case, cincisprezece ani după moartea Ţarului?

Nimeni nu ar putea răspunde la această întrebare.

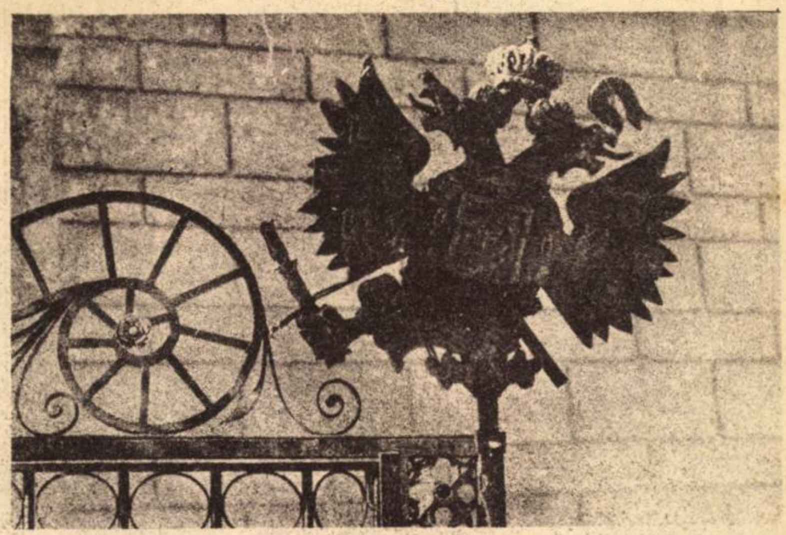
«Vulturul Imperial» dela poarta principală, legat cu sârme ca să nu cadă, după cum se vede din fotografia noastră.

Cercurile diplomatice din Bucureşti nu au cea mai mică idee. Tot ce se ştie, este că ultimul Ambasador al Ţarului îşi are reşedinţa tot la Ambasada Rusiei şi că se consideră ca ultimul reprezentant oficial al ţărei sale. Astăzi încă, el primeşte invitaţiuni la recepţiile corpului diplomatic. Dacă vre-un Rus parvine să dovedească fidelitatea lui pentru Dinastie, Ambasada îi eliberează un paşaport, un paşaport ţarist, bineînţeles. Intre zidurile acestei clădiri, funcţionarii refuză să ia cunoştinţă de răsturnările survenite peste Nistru. Hall-ul este mereu împodobit cu un portret enorm, încins de culorile naţionale, al Ţarului tuturor Rusiilor.

Ce folos, căci Ambasadorul rămâne invizibil.

Invitat deseori la recepţiile Curţii ori ale Ministerului de Externe, el nu asistă niciodată. De cincisprezece ani, el nu a luat parte decât la o vânătoare regală. El însuşi, nu primeşte pe nimeni. Sute de ziarişti au încercat, pe toate căile, să forţeze uşile Ambasadei, pentru a-l interviewa pe Contele Poklewski Koziel, care duce o adevărată viaţă de călugăr.

O VIZITĂ LA CONSULAT

Abia după patru tentative infructuoase, declară corespondentul lui «Pesti Naplo», am reuşit să fiu primit de «Consulul Ţarului», d-rul Miliukoff.

— Doriţi să aveţi o întrevedere cu Excelenţa Sa? Regret, dar e cu neputinţă. Chiar eu, nu l-am văzut de câte-va săptămâni.

Consulatul e instalat într'o aripă a clădirii. Totul respiră aici mizeria şi pustietatea. De curăţenie, deasemenea, nu poate fi vorba. Pe scară, poţi ridica un nour de praf. Plafonul e cu tapetul rupt. Sticle goale zac în colţurile odăii. Pe perete o reproducţie a celebrului tablou al lui Vereşaghin, dispare sub un strat gros de praf.

— E o indiscreţie, domnule Consul, dacă vă întreb cari sunt mijloacele de întreţinere ale Ambasadei, de cincisprezece ani, încoace?

— Aruncaţi-vă o privire, de jur împrejur, răspunse el, şi vă veţi convinge imediat.

Intr'adevăr, e de ajuns o singură privire. S'a dus splendoarea de altădată! In primul an, după revoluţia din Rusia, Ambasada din Bucureşti a vândut faimoasele sale covoare de Persia. Apoi, a venit rândul porţelanurilor de

(Urmează în pag. 574)

---

1) Ceeace, desigur, nu ştie reporterul ungur dela „Pesti Naplo“ este că la Paris, există un Ţar al tuturor Rusiilor în persoana marelui Duce Constantin, care stăpâneşte peste cele patru milioane de ruşi «albi» răspândiţi pe întreaga suprafaţă a globului şi care îi recunosc autoritatea. Se prea poate ca d. Poklevski Koziel să fie slujitorul şi reprezentantul acestui «Ţar», simbol al strălucitei Rusii Sfinte.

In așteptarea rezultatului, candidatele flirtează cu «speakerul».

Concurs de frumusețe

de Paul Reboux

Există o perioadă a anului când, în toate atelierele, în toate magazinele și chiar în familie, la masă ori la culcare, nu se discută decât aceasta:

— Simona va lua parte, da sau nu, la viitorul concurs de frumusețe?

Tatăl, mama, tovarășele de lucru, frământă această chestiune cu o patimă care, pe zi ce trece, capătă tot mai multă intensitate.

Simona — sau Suzette, sau Ortansa, ori mai modest Maria, sau, mai pretențios, Christiana, — e o tânără fată de optsprezece-douăzeci de ani, remarcabilă prin culoarea părului său, prin regularitatea trăsăturilor feței, prin strălucirea surâsului, eleganța siluetei, finețea expresiei și, mai ales, prin linia picioarelor. Toate acestea, i-au atras admirațiunea, uneori plină de invidie, a prietenelor sale și orgoliul nelimitat al părinților săi.

Candidata eventuală la un premiu de frumusețe este, de cele mai multe ori, o fată cinstită. Frumusețea e o virtute, a spus Ernest Renan. Presupunerea aceasta rămâne contestabilă. Insă e sigur că frumusețea contribuie la menținerea virtuții.

O tânără fată care se știe frumoasă, se socoate întotdeauna destinată celui mai glorios destin. Pentruce și-ar compromite ea averea aceasta, care dormitează într'ânsa prin cheltuieli mărunte?

Deci, gingașa ființă a crescut în frumusețe și în înțelepciune, în fața lui Dumnezeu, a oamenilor și înaintea prietenelor sale.

Intr'o zi, una din ele, îi strecoară un îndemn, plin de răutate în fond:

— Ai trebui negreșit să candidezi. Frumoasă cum ești...

— Candidată cu? întreabă frumoasa fată cu un aer de falsă uimire, deschizând larg ochii cu gene arcuite: Și unde să candidez?

— La marele concurs de frumusețe, ce, nu știi? N'ai citit în jurnal? Lista candidatelor se închide peste câteva zile... Ai avea șanse multe, să știi... Ar fi păcat să nu profiți...

— Vai tu, știi că... răspunde drăgălașa fată, cu o mină modestă.

Dar, din clipa aceea, nenorocirea ei e sortită.

Căci e o mare nenorocie să te vezi angajată într'o competițiune ca aceasta.

Fata urâtă, ori cel puțin fata al cărei chip e comun, la care nu aprobi părul, sau gura, sau talia, decât în mod... separat, e ca și popoarele fericite. Ea are dreptul să dispună de dânsa. Nimeni nu o constrânge să se îmbrace cu o eleganță specială. Are libertatea să-și satisfacă poftele inimii. Și, mai cu seamă, existența ei nu-i otrăvită de meditațiuni strategice.

Pe când cealaltă, din momentul când

Sunt destul de bine?...

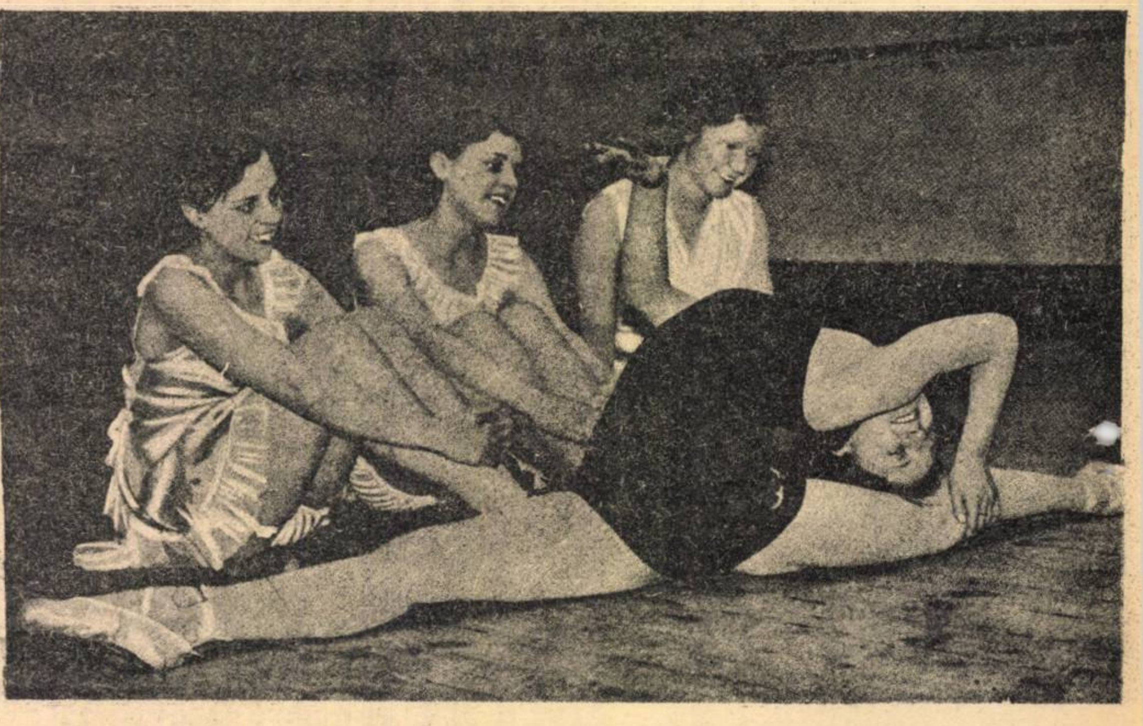

Frumusețe, frumusețe, câte chinuri nu se suportă în numele tău. Priviți această tânăra balerină cum se supune regulilor inexorabile ale supleții.

Concursurile de frumusețe în America sunt câteodată originale. Concursul celor mai frumoase picioare, ai celor mai frumoși ochi, ai celor mai frumoși sâni: toate acestea par, însă, nimicuri pe lângă ultima invenție a lor. Judecați după fotografia de mai sus; nu este vorba să se încoroneze cea mai pudică dintre «fecioarele nevinovate» ci să se aleagă dintr'un lot destul de... apetisant de forme rotunjite, pe cel.,. mai bine conformat. Nu vise pare și dvs. că «dosul face câteodată mai mult decât fața?»

otrava concursului s'a infiltrat într'ânsa, nu mai știe ce e aia odihna.

Pentru a-și conserva frăgezimea feții, grația minei — care poate deveni o mină de aur — ea trebuie să-și ungă tenul, în fiecare seară, cu diverse preparate. Și crâncenă e alegerea între atâtea drăcii de pomezi, dacă te referi la reclamele din ziare. Grija de a cuceri cât mai multe șanse de a fi alese, le fac pe biotele fete să frecventeze și laboratoarele speciale unde infirmiere — jumătate prezicătoare, jumătate vânzătoare de leacuri de șarlatani — oferă pomezi miraculoase, uneori suverane, paste inegalate.

Nu numai femeile bătrâne se adresează acestor case. Institutele de frumusețe nu au drept obiect unic să ajute pe femei în lupta lor contra sbârciturilor și părului cărunțit. Ele speculează, deopotrivă și dorința femeilor tinere de a-și învinge rivalele. Și dorința aceasta e foarte răspândită dacă ne orientăm după cifre. Gândiți-vă că există trei mii de institute de frumusețe la New-York și că Parisul numără peste o mie!

Candidata vine, prin urmare, să-l vadă pe Marele Maestru de Farmece, care-o examinează cu un ochiu priceput și îi indică o anumită formă a părului și un preparat menit să o ferească de orice încrețitură a feței. Maestrul și-a dat seama, într'o clipă, că roșul nu i se potrivește și că, dimpotrivă, problema parfumului se pune cu deosebire pentru dânsa.

Iată-o, deci, pe frumoasa noastră fată, transformată într'un fel de manechin, pe scheletul căruia se va studia eficacitatea drogurilor.

Pe de altă parte, i s'a recomandat să facă exerciții, umblând cu mâinile pe șolduri, și purtând pe cap ceva greu. Căci nimic altceva nu poate da mai multă supleță bustului și crea mișcările grațioase ale gâtului și șoldurilor. Numai așa se obține un «mers de regină». Rețeta e ușoară, duduie. Dacă ambițiunea d-tale e să ai un «mers de regină», plimbă-te cu un paner de rufe pe cap ori cu câteva tomuri din enciclopedia Larousse.

Inutil să vă spun că orice candidată la premiul de frumusețe trebuie să urmeze un regim sever, pentruca nici o roșață să nu-i strice uniformitatea tenului și pentruca nici un coș să nu dea pielii un aspect prea... primăvăratic.

Specialistul îi recomandă, în plus, să-și contracteze mușchii în exerciții armonioase de gimnastică și diferite fizionomii. Așa, de pildă, dimineața, candidata trebuie să execute, înaintea oglinzii tot felul de grimase, dintre cari unele să exprime stupefacția, cu ochii aplecați și gura deschisă, iar altele să traducă un râs furtunos, cu trăsăturile feței îndreptate în sens opus, adică gura închisă și ochii pe jumătate închiși.

Inutil să spunem că, afară de asta, candidata trebuie să facă să-i pârâie vertebrele, să-și netezească pântecele prin flexiuni speciale și să se supună tuturor exercițiilor inventate de suedezi, pentru a-și căzni contimporanii de cum s'au dat jos din pat. Insfârșit, candidata se... înscrie la concursul de frumusețe.

*

Din momentul acesta, ea cunoaște emoțiile și spaima tuturor celor cari iau parte la acest gen de competițiuni. Trebuie să mergi să ceri anumite servicii ziariștilor. Incepi să te întrebi dacă nu ești, cumva, victima unor intrigi viclene. Le acuzi pe celelalte rivale că se bizuie pe o protecție mai mare decât a ta. Te pretinzi atacată și persecutată.

Insfârșit, iată și marea zi, atât de mult așteptată. Apari în fața juriului. Multe persoane își închipuie că aceste candidate la premiul de frumusețe sunt obligate să ofere ceva din grațiile lor trupești.

Să nu credeți o iotă. Membrii juriilor au fost aleși pe baza notorietății ori a influenței lor. Asemeni bătrânilor cari privesc cum se scaldă o tânără fată, și acești membri ai comisiunilor sunt niște babalâci cu ochelari, la cari nu se prind protecțiile, ci simpla plăcere a ochiului lor. Inapoia ochelarilor, privirea li se aprinde din când în când, însă, asta-i tot ce se mai poate... aprinde în persoana lor. Tonul ce-l întrebuințează e mai mult părintesc decât galant

Și apoi, nici nu vă puteți închipui ce lucru trist este să faci parte dintr'unul din aceste tribunale, pe dinaintea cărora defilează atâtea sărmane fete, cu ambiții paradoxale, atâtea pocitanii, roase de amorul gloriei, atâtea ființe tinere, prost îngrijite cari miroase urât, sau atâtea alte persoane prea îngrijite cari lasă în urma lor, o dâră din parfumul ce-ți amintești să-l fi simțit, pe când erai tânăr și urcai scări speciale, așteptat de o creatură fascinantă.

Insfârșit, candidatele încep să defileze, în maillot-uri, într'un mic salon, ori pe o scenă. Fetele sunt singure, sau însoțite de mamele lor, ale căror chipuri deformate de ani formează, alături de obrajii juvenili ai fetelor, o sinistră profeție.

«Nu mai isprăvește de privit,

(Continuare în pag. 574)

«Felicitările» de rigoare, fericitei alese. Surâs galben de invidie, de ură. Oh! dacă privirile ar putea ucide...

«Candidatele» în rochie de seară, în fața juriului. In momentul acesta chinul lui Tantal e o glumă pe lângă al lor.

O ședință academică prezidată de un cadavru

Douăzeci de profesori, economiști, filosofi și avocați s'au întrunit săptămâna trecută, în sala bibliotecii dela University College din Londra. Beau cafele, fumează și discută cu o animație neobișnuită. Din când în când, privirea le alunecă, pe furiș, spre ființa extraordinară care prezidează agapele lor, în capul meselor, dispuse cu multă considerațiune, în jurul persoanei sale. Nu e un robot și nici un monstru, căci nu se mișcă, nu respiră, nu vede și nu aude. O privire înghețată fixează asistența, în timp ce un capac de sticlă îl desparte de orice atingere impură cu o societate care începe să-i trădeze idealul, după ce i-a împlinit ideile sale cele mai practice.

Ființa aceasta extraordinară este cadavrul lui Ieremia Bentham, faimosul economist din secolul trecut.

De o sută de ani, de când e mort, scheletul celebrului om de știință și moralist nu a cunoscut odihna senină a unui mormânt înflorit. El servește de armătură unei reproducții fidele a lui Bentham. Imbrăcat în fracul albastru pe care îl purta de obiceiu, coafat cu o largă pălărie de paie din care atârnă buclele sale de argint, inevitabilul baston de trestie, în mână și așezat liniștit, pe scaunul unde obișnuia să gândească și să scrie; la picioarele sale, un vas, deasemeni închis, cuprinde craniul autentic al filosofului.

Nu o soartă crudă a închis, astfel cadavrul lui Ieremia Bentham într'o cușcă de sticlă, plasată în biblioteca dela University College, ci însăși voința expresă a moralistului, clar indicată în testamentul său. In acest document curios, Ieremia Bentham ordonă executorului său testamentar să-i păstreze rămășițele într'o cușcă de sticlă, așa după cum s'a făcut; apoi, adaogă: «Dacă amicii personali ori discipolii mei se vor aduna, în anumite zile, pentru a celebra memoria celui care a întemeiat sistemul celei mai mari fericiri, în materie de morală și de drept, doresc ca cușca de sticlă cu cadavrul meu să fie transportată în locul reuniunii și așezată într'un loc ușor vizibil de toată lumea».

Pentru a respecta, deci, ultimele dorinți ale lui Ieremia Bentham, University College din Londra a găsit cu cale ca comemorarea centenarului marelui savant economist să fie prezidată chiar de cadavrul său. Și în timpul ședinții, al cărui caracter macabru era atenuat de humorul britanic, s'au discutat lucrările ilustrului sociolog. Ce a făcut Bentham, pentru a merita atâta consideratiune din partea posterității? El a luptat tot timpul vieții sale pentru a ameliora soarta semenilor săi, într'o epocă în care tradițiunile de clasă apăsau, în mod intolerabil, asupra concetățenilor.

Un dublu principiu stă la baza sistemului său asupra celei mai mari fericiri: fiecare om este cel mai bun judecător al propriei sale fericiri și fiecare om nu contează decât ca un singur individ. Desvoltând, prin teorie și practică, aceste adevăruri elementare, Ieremia Bentham exercită o influență considerabilă asupra reformelor sociale din secolul al 19-lea: îmblânzirea legilor criminale ale epocii, reforma închisorilor, emanciparea sclavilor, apărarea animalelor de cruzimea oamenilor, stabilirea toleranței religioase, recunoașterea principiului că instrucțiunea publică este o nevoie națională, abolirea legilor potrivnice dreptului de asociație a lucrătorilor, emanciparea femeilor, simplificarea procedurii civile și criminale, raționalizarea unei sumedenii de legi englezești, importanța arbitrajului internațional pentru reglementarea litigiilor dintre State, primejdiile democrației și nevoia de a fonda un minister al higienei, însfârșit creiarea Universității din Londra, independent de orice influență eclesiastică, acestea sunt principalele chestiuni de cari s'a ocupat Bentham, cu succes, pentru a termina cu sufragiul universal.

Puțini oameni își dau seama, chiar în Anglia, de tot ceeace datorează societatea modernă lui Ieremia Bentham. Totuși, Statul modern trădează, în mare parte, idealul marelui sociolog. Pentru dânsul, sarcina legislatorului este de a nu pierde din vedere cea mai mare fericire și cea mai mare libertate a societății. Or, influența, din ce în ce mai mare, pe care Statul o capătă asupra vieții noastre individuale, asupra vieții de familie, asupra vieții gândirii însăși, nu mai are nici o legătură cu tezele practice și umanitariste ale lui Bentham. Cum șade bine însă unor filosofi, adunati în jurul unei mese amicale, se poate ca aceste considerațiuni să fi servit Colegiului Universitar londonez pentru a-și petrece seara. In orice caz, toți erau teribil de serioși, în momentul când se ridicară să bea în amintirea omului de geniu, al cărui cadavru blând îi privea fără curiozitate.

Praga în sărbătoare

(Foto Ceps)

In cadrul marilor demonstrațiuni sportive făcute de Sokolii cehoslovaci, 30.000 de tineri, în vârstă de 14—18 ani, au defilat, zilele trecute, prin fața statuei lui Venceslav, marele erou național ceh, între două rânduri de spectatori entuziasmați și de ghirlande de verdeață, spre a aduce astfel omagiul tinerei generații, memoriei glorioase a eroului lor.

Un Roosevelt candidat la președenția Statelor-Unite

D. Franklin Delans Roosevelt, nepotul marelui om de stat, fost președinte al Statelor Unite, a fost ales candidatul oficial al partidului democrat la alegerea președențială care va avea loc în Septembrie.

Caritate americană

O istorioară care ne vine direct din New York.

O domnișoară, bătrâioară și protestantă înscrisă într'un mare club filantropic, întâlnește, în cursul plimbării sale matinale prin pădure, un șomer zdrențeros și înfometat, încercând să ronțăie iarba.

— Ce faci, aici, nenorocitule? strigă domnișoara, impresionată în fața unei mizerii atât de fioroase.

— Mi-e foame, doamna mea, și cum pâinea nu e la îndemâna pungii mele...

— Sărmanul om! Urmează-mă! Dumnezeu, ce mizerie să fi silit la...

Ajunsă la vila ei, caritabila domnișoară intră în casă, roagă pe șomer s'o urmeze și, apoi, arătându-i pajiștea din față, îi spune:

— Uite, dragul meu, aici ai barem iarbă grasă și bine crescută...

A APĂRUT

al treisprezecelea volum din aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin.

SECRETUL OMULUI INVIZIBIL

de MAURICE LEBLANC

Și la noi, ca și pretutindeni aceste aventuri senzaționale cari au făcut faima universală a lui Maurice Leblanc, au obținut un succes neîntrecut.

Cereți pretutindeni și la depozitul general, editura «Eminescu» Str. Ing. Anghel Saligny 2, aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin, cu lei 20 volumul 20 lei, precum și ultima lucrare apărută.

SECRETUL OMULUI INVIZIBIL

Ştiinţa popularizată

Americanii s'au supărat pe Darwin!

Presa noului continent se ocupă iar cu afacerea din Dayton la aniversarea semicentenarului lui Darwin

La 1882 a murit Darwin. La 1883 a murit Karl Marx.

Aceşti doi revoluţionari ai ştiinţei au iscat o mare vâlvă în lume pe când erau în viaţă, dar odată ce au trecut 50 de ani dela moartea lor ar fi trebuit ca teoriile lor să fie confirmate sau infirmate.

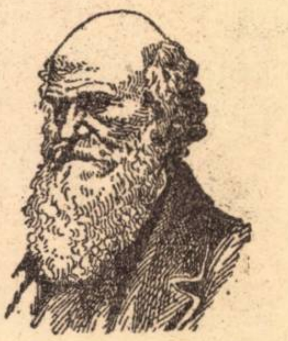
Charles-Robert Darwin

In America s'a pornit o campanie împotriva lui Darwin cu totul nejustificată. Se ştie că acum 7 ani, la 1925, a fost condamnat un profesor la o amendă de 100 dolari pentrucă a explicat şcolarilor săi teoria lui Darwin; cazul a fost viu comentat de presa mondială, cu care prilej publicul află că majoritatea americanilor preferă să creadă în Adam şi Eva decât să admită adevărurile crude ale savanţilor.

ORIGINEA OMULUI

Mitologia greacă ne spune că Prometeu a furat o scânteie de foc din Cer, cu care a putut însufleţi o statuie de lut ce a sculptat-o după chipul zeilor, cu ajutorul Minervei, zeiţa înţelepciunei.

Fără îndoială Minerva n'a făcut un act de înţelepciune luând parte la crearea omului.

Prometeu a fost fiul titanului Japet şi al zeiţei Clymena, una din fiicele Oceanului. Nu ştim la ce a folosit experienţa lui Prometeu. Pedeapsa ce i-a dat Jupiter, şeful zeilor, ne arată că acest deţinător al fulgerelor prevăzuse probabil că omul va fi rău.

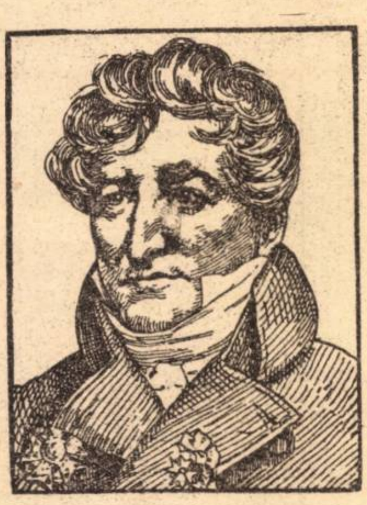
Georges Cuvier

Legenda ne spune că Prometeu a suflat în duhul omului:
1) *frica epurelui,*
2) *vicleşugul vulpii,*
3) *fudulia păunului,*
4) *cruzimea tigrului.*

Nu e măgulitor ca «homo sapiens» să aibă asemănări cu animalele de mai sus.

ORIGINEA FEMEEI

Jupiter n'a încercat să distrugă jucăria însufleţită a lui Prometeu, dar pentru a contrabalansa foloasele ce avea să scoată omul prin foc, a dat ordin lui Vulcan, zeul Tehnicei, să modeleze din lut chipul unei fete, numită Pandora, care a fost trimisă omului pe pământ cu o cutie plină de tot felul de răutăţi. Prometeu presimţind ce avea Pandora, a refuzat s'o primească, dar fratele său Epimeteu luând-o de nevastă făcu imprudenţa să deschidă cutia şi toate relele au ieşit în lume; când o închise rămase doar *speranţa,* singurul bun al muritorilor.

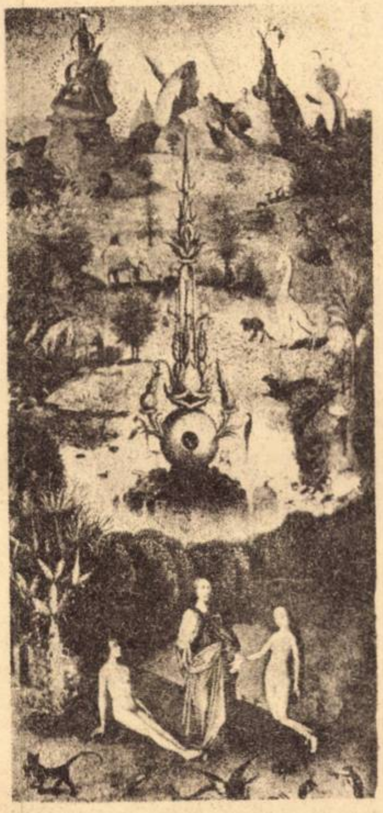
Paradisul terestru: In mijlocul faunei minunate a Edenului, Dumnezeu dă lui Adam şi Evei, putere asupra animalelor de pe pământ, din aer şi din cer (Jérôme Bosch, Madrid, Prado).

Din căsătoria lui Epimeteu cu Pandora se trag toţi oamenii.

CREAŢIUNEA DUPA BIBLIE

Creaţiunea după Biblie e mai poetică. Dumnezeu însuşi a creiat omul, după chipul şi asemănarea sa. Omul a fost numit Adam şi pentruca să nu se plictisească singur în frumoasa grădină a Edenului, Dumnezeu avu inspiraţia să i rupă o coastă pe când dormia şi din coasta asta făcu pe Eva.

Legenda biblică ne spune că Adam şi Eva au avut doi fii: Cain şi Abel.

Primul l'a omorît pe al doilea; jumătate din oameni se trag deci dintr'un asasin.

Legenda creaţiunei e frumoasă, dar nu corespunde adevărului, totuşi ea a fost sprijinită de oameni de ştiinţă celebri precum *Linné, Cuvier* şi *Agassiz* cari nu voiau să fie consideraţi drept eretici de autorităţile bisericeşti ce aveau o mare forţă pe acele vremuri.

Abia după revoluţia franceză *Lamarck* a creat «Teoria Transformismului», care, desvoltată mai târziu de Darwin şi Haeckel, răsturnă cu desăvârşire ipoteza biblică, în care mai cred doar judecătorii din Dayton.

CE SPUN SAVANŢII?

Când Darwin proclamă tristul adevăr că omul descinde din maimuţă, bineînţeles printr'un proces de evoluţie de milioane de ani, s'au găsit doamne din înalta aristocraţie engleză cari cereau «arestarea d-lui Darwin, calomniatorul umanităţii».

Iată ce ne spune regretatul savant ieşan prof. dr. *N. Leon*, fost rectorul universităţii din Iaşi, într'o broşură intitulată *«Generaţia spontanee şi darwinismul»:*

«Paleontologia ne arată apariţia graduală a animalelor în perioadele succesive geologice. Labyrintodonţii bunăoară formează trecerea între peştii ganoizi şi batracienile cu coadă, Archeopterele litografice stabilesc trecerea între reptile şi păsări. Dar cea mai importantă dintre toate descoperirile paleontologice recente este scheletul petrificat al lui pitecantropus erectus, document ce pune în evidenţă descinderea omului din animale quadrumane».

PRINCIPIILE DARWINISMULUI

Un rezumat popular al darwinismului a fost publicat de *Ferrière.*

Legile pe care se sprijină teoria evoluţiei sunt:
1) *Legea reproducerii,*
2) *Legea corelaţiilor de creştere,*
3) *Legea eredităţii,*
4) *Legea de progresie geometrică a speciilor,*
5) *Legea statorniciei formelor în raport cu structura.*

Fundamentul teoriei e lupta pentru viaţă *(struggle for life)* sau concurenţa vitală:
1) *împotriva climei,*
2) *pentru hrană,*
3) *pentru fecunditate.*

Selecţiunea în natură se face prin:
1) *climă,*
2) *hrană,*
3) *exerciţiu,*
4) *posesiunea femelelor,*
5) *raporturi mutuale între fiinţele organizate.*

In 1932 când se împlinesc 50 de ani dela moartea lui Darwin, principiul luptei pentru existenţă e mai de actualitate ca oricând.

Nici-odată nu s'a cunoscut pe pământ un «*struggle for life*» mai îngrozitor. După decenii de şomaj, mizerie, războaie civile şi revoluţie permanentă care se va prelungi probabil până în anul 2.000, se va naşte o nouă generaţie de oameni, care, sperăm, va fi mai fericită ca ceastălaltă.

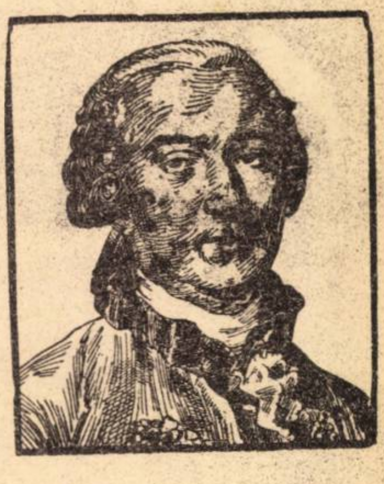
Georges-Louis de Buffon

CUM RAMANE CU SENTINŢA DIN DAYTON

Au şi americanii curiozităţile lor. La urma urmei orăşelul Dayton, un fel de Mizil al Statelor Unite, ţine să-şi conserve teoriile patriarhale, cu toate progresele electricităţii şi radiofoniei. Dayton e contra lui Darwin.

Sentinţa magistraţilor daytonezi ar trebui comentată în sensul că nu e bine să se desvăluie copiilor anumite adevăruri. După cum minţim copiii cu teoria berzei ce i-a adus şi alte minciuni convenţionale, să continuăm a le povesti frumoasa legendă despre Adam şi Eva în care nu vor mai crede când vor fi mari.

In acest sens trebuie comentată sentinţa din Dayton, în cazul când nu e vorba de o farsă americană, aranjată de profesorul în chestiune pentru a câştiga parale.

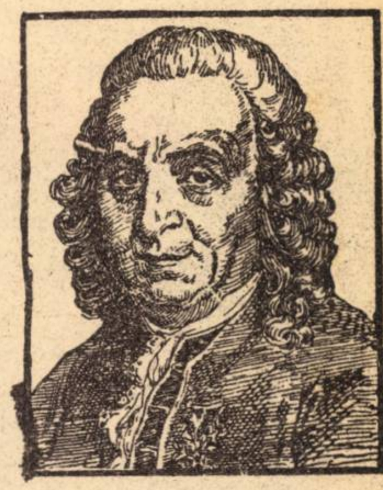
Charles de Linné

Fanatismul religios şi barbariile sale

La Telda, în Insulele Canare, o familie îşi ucide o fiică pentru a alunga duhul rău

Luni, 28 Aprilie 1930, dimineaţa, s'a comis o crimă la Telda, în Insulele Canare. Victima era o tânără fată numită Aurelia Valido Calixto, care trăia împreună cu părinţii săi, Francisco Valido şi Aurelia Calixto, precum şi cu surorile sale, Jeanna, Maria, Caudelaria şi Carmen. Un fiu, Fernando, muri înainte de desfăşurarea evenimentelor.

Sub efectul morţii lui Fernando, familia Valido începu să să dedea la experienţe spiritiste, la cari o invitase fiul defunct. Tânăra Caudelaria era mediumul, în care toată familia avea o încredere absolută: ea evoca spiritul mortului, atât de scump tuturor.

Şi iată rezultatul acestor practici secrete: membrii familiei Valido, ajutaţi de amicii lor José Sanchez şi de Jeanna, Conception şi Isidora Sanchez Aleman provocară moartea Aureliei, făcându-i cu fierul roşu, mii de răni superficiale pe tot corpul, sub pretextul că o desbară de duhul rău. Rănile acestea, precum şi starea ei de inaniţie şi excitarea în care se afla, provocară moartea victimei.

După acest deces, familia se adună într'o biserică din apropierea casei lor, pentru a se ruga şi bea din apa sfinţită.

Când faptul acesta fu divulgat, toţi vinovaţii fură arestaţi, afară de Carmen, din cauza vârstei sale fragede şi Caudelaria, mediumul, care fu închisă într'o casă de nebuni, căci dădea semne de turburări mintale.

ANTECEDENTELE

Fernando Valido, fratele decedat fusese neurastenic. El avea o mare influenţă asupra mamei şi surorilor sale, cari îl considerau ca adevăratul şef al familiei. Căci tatăl, ocupat la biurou, nu se îngrijia niciodată de treburile casei. O boală a lui Fernando îl puse pe tânărul băiat în relaţiuni cu un şarlatan — mort de atunci — care practica spiritismul în felul lui. Sub indicaţiile sale, Fernando se iniţie în spiritism şi dădu, la rândul său, indicaţii familiei. Şedinţele deveniră frecvente şi prelungite; Fernando şi surorile sale, mai ales Caudelaria, aveau deseori viziuni şi convulsiuni. Fernando zicea că e posedat când de spiritul lui Francisco Terrer, (mare pedagog spaniol, N. R.) şi atunci rostea alocuţiuni extravagante, când de acela al lui Carusso, ori de-al unuia din cei doisprezece apostoli.

Familia prezenta, astfel, un amestec extraordinar de credinţă religioasă şi de spiritism cu totul aparte, după învăţăturile şarlatanului. Acesta lua parte, deseori, la şedinţele familiei împreună cu alţi câţiva amici ai casei, deveniţi pe urmă complici ai crimei. Şarlatanul îi învăţase că pentru a alunga duhul rău, trebue să lovească, uşor, corpul persoanei respective.

CRIMA

După moartea lui Fernando, familia, sub stăpânirea durerii neţărmurite, se închină cu şi mai multă pasiune practicilor spiritiste. Ea abia se mai alimenta, susţinându-se cu cafea şi cu infuzii de ceaiu, cari îi menţinea pe toţi ai casei într'o indescriptibilă stare de excitaţiune nervoasă. Caudelaria era cea mai exaltată; ea pretindea că are dese conversaţii cu fratele său al cărui spirit vizita, după spusele sale, şi pe celelalte surori.

Intr'o noapte, înspre zori, Caudelaria, cuprinsă de transă, declară că Fernando îi declarase că sora lor, Carmen, e stăpânită de duhul cel rău şi că trebuie biciuită pentru a o desbăra de această pacoste. Când surorile sale voiră să execute această poruncă, Carmen fugi speriată, ascunzându-se într'un colţ. Atunci, Caudelaria declară că spiritul rău trecuse în sora ei, Aurelia. Aceasta, culcată, ţipa într'un mod sfâşietor, în prada unei excitaţiuni sălbatice. Tatăl Valido merse să aducă apă sfinţită dela biserica cea mai apropiată, cu care stropi corpul victimei. Apoi el merse să-l caute pe José Macias Sanchez, după cum îi poruncise spiritul lui Fernando.

Amândoi luară în braţe victima, aşezând-o pe un fotoliu. Apoi toţi din casă începură s'o lovească cu bastoane şi s'o înţepe cu un mic fier înroşit, rostind rugăciuni şi stropind-o cu apă sfinţită. Când Aurelia, cuprinsă de sincopă, nu mai dădu nici un semn de viaţă, tatăl ei şi José Sanchez o transportară în curte. Apoi dându-şi seama că tânăra fată a murit, merseră cu toţii la biserică.

In timpul acestei scene, care dură multă vreme, José Sanchez încercă să dispară, însă femeile îi opriră calea.

Cea mai tânără dintre fete, Carmen, declară judecătorului că, în noaptea săvârşirei crimei, «a auzit un fel de sgomot de aripi de fluture» şi că nu ştia unde se afla.

Ea se simţi cuprinsă de o mare slăbiciune, din cauza duhului rău pe care-l încarna; dar sfântul Jacques, protectorul ei, o salvă. Timp de două ore, ea resimţi o mare spaimă şi se sufoca, până ce duhul a trecut la Aurelia. Pentru a o salva pe Carmen, Caudelaria se culcă lângă dânsa.

La biserică, unde merseră cu toţii, după comiterea crimei, Caudelaria îşi puse patrafirul de preot pe cap.

INCULPAŢII

Inaintea tribunalului, acuzaţii negau faptul. Francisco Valido, tatăl victimei, declară că în zorii zilei, fiicele sale îl chemară să omoare un şoarece în odaia lor şi că o văzu, atunci, pe copila lui, Aurelia, stând în pat, cu capul acoperit şi strigând ca un şoarece. Apoi, ele îl rugară să comunice câteva vorbe lui José Sanchez. Când se întoarse, târziu de tot, acasă, o văzu pe Juana, pălmuind, uşor, obrajii Aureliei, ca pentru a o trezi. Valido merse la biserică să caute apă sfinţită cu care s'o stropească pe Aurelia.

Mama victimei, după ce vorbi despre şedinţele lor de spiritism, afirmă următoarele: cu trei zile înainte de moartea fiicei sale, Vineri, spiritul lui Fernando anunţa, prin gura Caudelariei, că Aurelia e stăpânită de duhul rău şi că acesta trebuia gonit. In noaptea morţii, Caudelaria vorbi în numele lui Fernando, aşezată în patul său, cu braţele încrucişate, având un crucifix pe piept şi o lămpiţă de petrol în mâna dreaptă; ea repeta că Aurelia e posedată de duhul rău.

Se aduse, atunci, dela biserică apă sfinţită şi Caudelaria îşi stropi sora, în numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh. Mama adăogă judecătorilor că o văzu pe Gregorio Sanchez, lovind-o pe Aurelia cu un baston, dar că nu poate afirma dacă şi ceilalţi au lovit-o. Ea nega acuzaţiunea de a fi lovit-o şi dânsa, declarând că Aurelia a rugat să fie aşezată pe un fotoliu şi liberată de duhul rău. Spiritul îi învăţase că duhurile rele pot fi isgonite dacă trupul şi capul victimei e isbit cu lovituri delicate.

Şi spiritul lui Fernando, materializat în Caudelaria, repeta deseori că Aurelia ar putea să moară, dacă nu e desbărată de duhul blestemat.

Juana Valido declară că numai Gregorio Sanchez şi Isidora Aleman o lovise pe sora ei. Totodată ea afirmă că spiritele se aşezau pe capul Caudelariei, ca fluturii pe flori.

Juana jură că a văzut, cu ochii săi, un vas plin de o infinitate de spirite plutitoare.

Maria, altă soră a victimei, afirmă că nu a văzut nimic, deoarece se afla la bucătărie.

Toţi ceilalţi acuzaţi negau fap-

(Urmează în pag. 574)

Inundaţiile din Iaşi

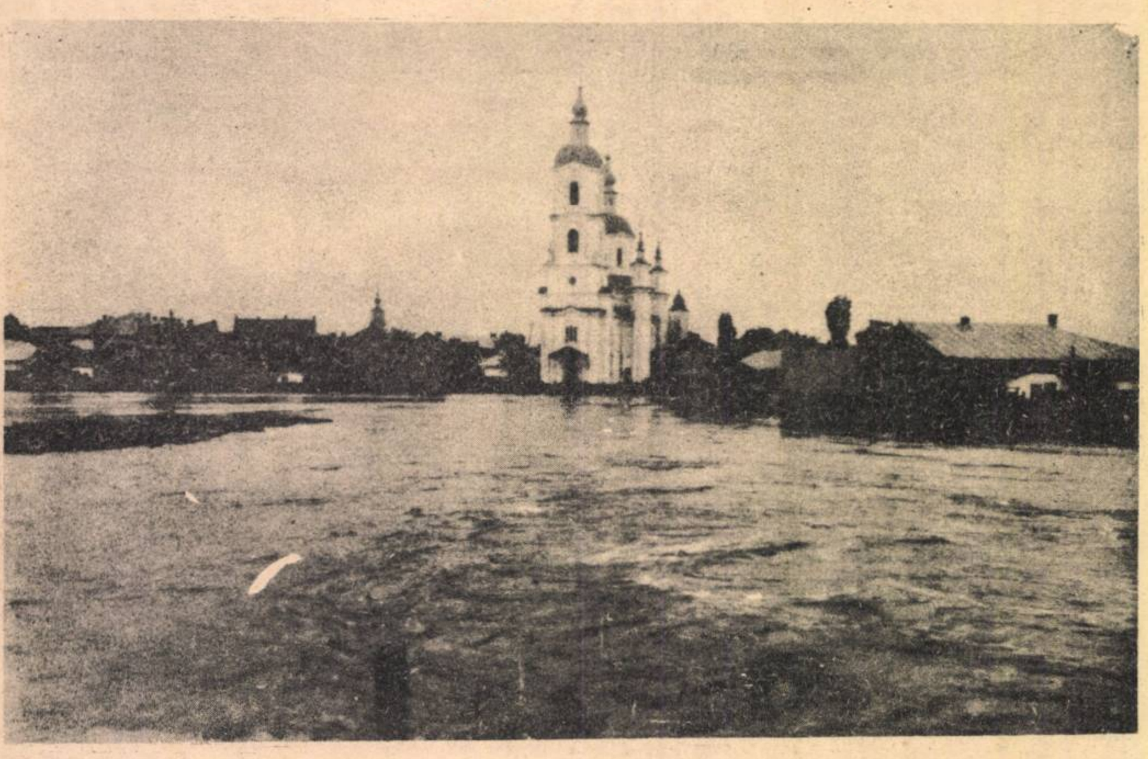

(Foto Zaharia Weiss, Iaşi)

Sfâşietoarea tragedie a Iaşului cotropit de puhoaie, ne-o dă imaginea aceasta dramatică a bisericii lipoveneşti din str. Palat, înconjurată de ape.

O LUNA LA HOLLYWOOD

7)

Interviewuri, amintiri, anecdote, indiscreții

VI. Marlène Dietrich

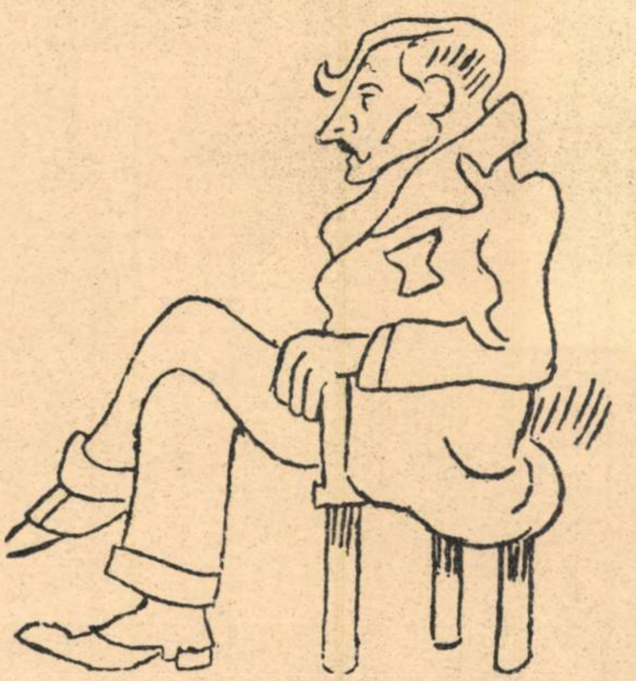

Ioseph von Sternberg, cel care a lansat-o pe Marlène Dietrich.

In America, toate femeile lucrează și nu trebue să ne închipuim că munca le face să uite grija de familie și casă. Aceasta e îngrijită foarte bine și întâlnești aci o ființă harnică, tinzând neîncetat să se libereze de «standardizare», pecetie melancolică a țării **standardului.** Dar nici o femee nu socotește că odată ce și-a împlinit îndatoririle casnice, rolul ei s'a sfârșit. E prea multă exuberanță aci și prea multă putere de viață! Și apoi zilele sunt atât de lungi, deoarece toată lumea e deprinsă să se culce târziu...

Cariera afacerilor și în general toate carierele sunt deschise și pentru femei. Acelea cari sunt sărace, lucrează ca să-și procure cele necesare, ba chiar și puțin din superficialul acela care face viața mai vrednică de trăit. Cele bogate lucrează spre a fi ocupate, spre a fi folositoare, spre a fi pregătite pentru orice eventualitate.

Tinerele cari inundă în fiecare dimineață marile magazine sau miile de biurouri, au făcut asupră-mi o impresie de nedescris. Ele se îmbracă cu gust, dacă nu chiar mai bine decât semenele lor de o clasă superioară și voioșia le face mai frumoase. Increderea în sine e evidentă în orice femee, fie că muncește în birou, la bancă sau într'un restaurant. Fără îndoială că întreaga organizație a vieții americane favorizează această stare sufletească colectivă. Negoțul, saloanele de înfrumusețare, restaurantele, sunt ajutoare sănătoase pentru femeia muncitoare. Ea găsește îmbrăcăminte și stofe cu prețuri modeste; restaurantele îi oferă mâncări copioase — servite automat — pentru bani puțini, iar coaforii sunt la dispoziția ei până noaptea târziu. Faptul acesta explică de ce femeii americane îi este atât de lesne să apară oricând tânără fragedă și curată în ochii primului îndrăgostit.

Și fiindcă veni vorba de iubire, cred că se bate prea multă monedă pe seama câtorva emancipate cari îl socotesc pe bărbat mai mult un tovarăș de viață și nimic altceva. Femeia americană e de-opotrivă la fel cu femeile din celelalte țări: când iubește o face în mod sincer, profund și caută mai ales ca iubirea ei să nu fie nici decum o povară. Pe de altă parte, dacă nu iubește, știe să-și menție atât de bine prietenia în legăturile-i ideale cu persoane de sex opus, încât se explică pe deplin existența acelor *boy friends*, atât de inadmisibili în mentalitatea europeană. Aceasta înseamnă că condițiunile sociale, educația, exemplul, fac din femeia americană o ființă mai liberă și mai sănătoasă, mai independentă și mai conștientă. De pildă, în Germania, în aproape toate biurourile, femeile sunt obligate să îmbrace anumite uniforme. Nu pot, dat find salariul lor unic și mentalitatea șefilor, să îmbrace haine elegante, în timp ce ondulația părului și roșul de buze sunt privite cu oarecare dispreț. Fetele germane continuă rareori să lucreze în biurouri, după căsătorie. Atunci, treburile gospodărești devin singura lor îndeletnicire și preocupare. Dar în America, ar fi ciudat să te gândești că ondulația e o podoabă și că moda micșorează puterea de activitate a unei funcționare, și ar fi și mai ciudat să pretinzi ca însăși această funcționară, odată măritată să renunțe la posibilitatea ei de câștig sub motiv că aceasta ar distrage-o dela îndatoririle ei de mamă de familie. Dimpotrivă, femeia americană consideră iubirea și căsătoria ca o zestre a ei personală, intimă, de care nimeni nu trebue să se îngrijească.

Toate acestea sunt pentru mine niște noutăți minunate și aș dori ca în toate țările femeia să fie așa. Ar întineri economia familiară și socială și ar fi poate mai multă fericire în căminuri... De ce zâmbiți, domnule?

Am înșirat cam multe prostii, nu-i așa?

— Ba nici decum, doamnă; eu zâmbesc de mulțumire, căci sunt american și părerile dvs. mă măgulesc...

De aceia, tot ceia ce am auzit spunându-se despre femeia americană, are savoarea noutății, chiar pentru noi, indigenii, și se înțelege ceia ce o persoană streină, observatoare dibace ca dvs. a avut prilejul să descopere.

Socotesc interviewul acesta ca cea mai interesantă dintre toate convorbirile ce le-am avut cu colegii dvs.

VII. „Cazul" lui Adolphe Menjou

Sunt invitat la masă, la clasicul *gentleman* al coloniei artistice din Hollywood. Când Menjou nu turnează, își ia aperitivul la restaurantul Armstrong. Dar mai înainte de a da amănuntele convorbirei avută cu subtilul arbitru al eleganței, vreau să vă dumiresc puțin asupra «cazului Menjou».

Adolphe Menjou

Acum cinci ani, d-l Menjou se trezi într'o situație dintre cele mai triste: din *astru* de o mărime uriașă, popularitatea lui pe lângă publicul cinematografic, se risipi pe neașteptate. Se găsia tocmai, pe vremea aceia, într'un sanatoriu la Paris, unde fusese supus unei operații. Contractul îi expira chiar în zilele acelea și nu mai fu reînoit. La Hollywood, gurile rele ale cinematografului — oh! și ce numeroase sunt ! — începuse să-i cânte «De Profundis».

— Bietul Adolphe Menjou! S'a sfârșit și cu el... Păcat, după o carieră atât de strălucită! Cine s'ar fi așteptat ca la o vârstă încă atât de fragedă, Adolphe Menjou să fie nevoit a-și schimba profesiunea!

Și multe altele pe aceiași temă... «cazul Menjou» nu era decât o rechemare bruscă la realitate, căci popularitatea nu e eternă în cinematograf și publicul nu stă mult la îndoială până să întoarcă spatele idolilor de eri.

La Hollywood, moartea profesională e mult mai rea decât cea corporală. Ființele cari mor sunt deplânse timp de câteva zile, apoi nimeni nu mai vorbește, nici în bine, nici în rău. Dar acei cari mor profesionalmente, sunt siliți să mai circule printre cei vii și, asemenea osândiților din infernul dantesc, siliți să asculte înșirarea propriilor fărădelegi, sau să primească, cu cea mai deplină mulțumire, condoleanțele celor mai fericiți. Umbre vii și rătăcitoare, pe firmamentul dela Hollywood, condamnate la chinurile cumplite de a trebui să asculte compătimirea vechilor rivali.

Ca să agraveze «cazul Menjou» fusese pusă în circulație o caricatură dintre cele mai incisive pe care însuși Menjou, ca om de spirit, se grăbi să mi-o dăruiască.

Dacă desenul nu-i tocmai izbutit, înțelesul însă e limpede de tot: Menjou stă acum umilit lângă fracul lui impecabil, singura amintire din trecutu-i glorios.

Dar vremea condoleanțelor se sfârși, aproape înainte de a fi început. Din Belgia venia știrea că *Mon Gosse de Père* cu Adolphe Menjou făcea adevărate furori oriunde fusese proectat. Vești asemănătoare sosiau din Franța și din Maroc, sosiau după aceia din Barcelona. Sevilla. Madrid, Buenos-Aires. In Mexic, iată un fragment dintr'o telegramă anunțând triumful lui *Amor audax*. In Germania, un «referendum» printre cele obișnuite de cinema, vorbea de Menjou, numindu-l actorul preferat al publicului german. Se întâmplă astfel că lui Menjou îi fu încredințat rolul principal din filmul vorbit în limba germană: *Wer schatten um auf Hollywood*. Metro-Goldwin-Mayer îl angajă după aceia pentru o serie de filme vorbite în patru limbi: engleză, franceză, germană și spaniolă. Care-i motivul acestei scurte crize și apoi al triumfătorului succes?

Grace Moore, fostă și viitoare parteneră a lui Menjou în filmele sale.

Iată subiectul convorbirei ce am avut cu Menjou, la Armstrong:

(Va urma)

ULTIMELE EVENIME

2

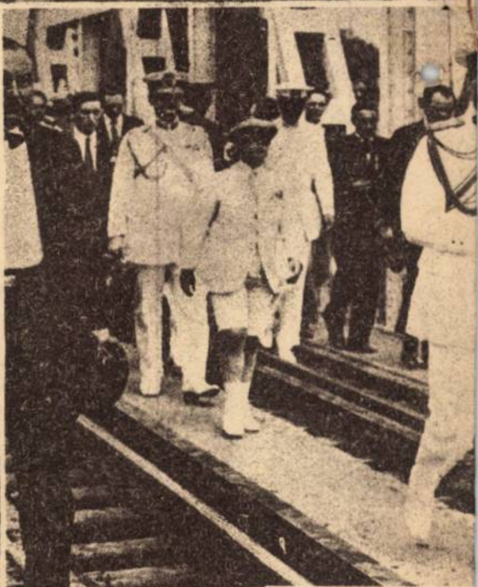

6

7

3

1) Regele, Regina Maria şi Voevodul Mihai, intrând în mânăstirea Curtea de Argeş, cu ocazia parastasului de 5 ani dela moartea primului rege al României întregite, Ferdinand I. — 2) La Curtea de Argeş, Regele, trecând în revistă compania de onoare. — 3) Mergând să aducă puţină alinare în sufletele chinuite ale victimelor inundaţiilor dela Iaşi şi Bârlad, M. S. Regele împarte, personal, din caseta Sa particulară, ajutoare sinistraţilor. — 4) Regele, însoţit de Voevodul Mihai, vizitează, la Iaşi, gara inundată. — 5) Instantaneu dela întrunirea de Duminică din sala Eforiei a partidului naţional-ţărănesc. — 6) Serbările sokoliste dela Praga: preşedintele republicei Cehoslovace, d-l Masaryk, în tribuna de onoare a Stadionului, de unde urmăreşte vastele demonstraţiuni sportive. — 7) Soldaţii români delegaţi la serbările sokoliste, defilând pe străzile din Praga, unde au făcut mare impresie. — 8) Inaugurarea mo-

NTE ALE SĂPTĂMÂNII

8

9

10.

11.

numentului mareşalului Foch, la Spa (Belgia): operă a sculptorului belgian Soetens, statuia marelui soldat francez a fost inaugurată în prezenţa prinţului Leopold şi a d-nei Foch. Ilustraţiunea noastră reprezintă pe prinţul Leopold salutând-o pe soţia mareşalului. — 9) Victimele campaniei electorale: înmormântarea lui C. Brădeanu, la Buzău, care a fost împuşcat, după cum se ştie, într'o încăerare politică. La înmormântare au luat parte şi d-nii I. G. Duca şi dr. C. Angelescu. — 10) Intrunirea partidului social-democrat, în Capitală: d-l Ilie Moscovici, cunoscutul militant socialist, rostindu-şi discursul. — 11) Zilele trecute a avut loc la Cocherel, cu mare solemnitate, strămutarea rămăşiţelor pământeşti ale lui Aristide Briand, din cimitirul dela Passy, unde a fost înmormântat provizoriu, la locu-i de vecinică odihnă.

BOOTLEGGERS

nuvelă de MICHEL SERVANNE

3)

Barca oscilă. Smith se retrase cu un pas îndărăt. Făşia de lumină îi brăzdă din nou obrazul.

Bootleggerul îl privi o clipă. Inspectorul îl auzi murmurând: «Păcat!.. E atât de tânăr!...»

Apoi, cu o brutalitate fără seamăn, biciui aerul cu un foc de armă, care se înfipse în inima inspectorului.

O massă greoaie se prăbuşi în apa agitată...

In faţa lanternei pe care o plimba Peters Dane nu se mai vedea nimic Afară doar de vidul negru al nopţii.

*

Răsuflarea iritantă a unei sirene frânse, brusc, tăcerea... Crescendourile exasperante urlau, în noapte, când în strigăte ascuţite, când în sforăeli lugubre.

Când gama scobora, fluerul relua, fără contenire, ascensiunea cromatică a notelor sale pline.

Chemările păreau să pornească dela un vas fixat de-alungul cheiului.

Intrigat, Tuckey îşi îndreptă privirea în direcţia vasului suspect.

Departe, la o distanţă care nu se putea evalua, o roşeaţă confuză ciuruia bruma. Nu încăpea nici o îndoială asupra semnificaţiei acestor urlete mecanice: în radă, ardea un vapor.

Reţinut, însă, de paza pe care şi-o asumase, căpitanul Tuckey nu se grăbi într'acolo.

Scânteile înteţiră limbile curioase ale flăcărilor. Ele pătau, neprecise, massa ceţei.

Incendiul lua proporţii.

Deja, primelor şuierături desnădăjduite, le răspundeau alte sgomote. Paşi grăbiţi treceau pe pavajul cheiului.

Invizibile, în opacitatea stăruitoare, se ghiceau uşi deschizându-se din cari ieşeau oameni grăbiţi.

Potecile deveneau tot mai pline de oameni.

Pitit în umbră, Tuckey stătea nemişcat.

Avea el dreptul să întrerupă consemnul ce i-l dase Smith? Putea el părăsi o datorie, pentru a săvârşi o alta? Impasibilitatea lui se ascundea după un mare maldăr de lăzi şi pachete pentru a nu trăda preocuparea absorbantă, care îl reţinea astfel.

Un automobil de pompieri, anunţat de clopotul său caracteristic, trecu în goană, cu motorul mugind.

O umbră se îndreptă, fulgerător, în direcţiunea incendiului. Mergea grăbit, oprindu-se, totuşi, în diferite colţuri, pentru a vedea o fiinţă pe care o căuta.

Il observă pe Tuckey şi se îndreptă spre dânsul.

— Şefule! D-ta eşti? horcăi el, într'un suflu întretăiat... Se petrec lucruri noui... agitate...

— Ce spui, Henderson!

— Arde... vaporul *Typic!* Vaporul care mi-aţi spus să-l supraveghez.

— Extraordinar, Henderson! Iată o afacere care se termină destul de al dracului!... Cred că pompierii din Plymary o să cam aibă de furcă... fără şansa de a salva, nici cât negru sub unghie... dacă cele două mii de litri de alcool încep să ardă!

Faţa lui Tuckey se ilumină cu un surâs jovial.

Luase braţul agentului său şi, mergând amândoi, se îndreptară fără grabă spre locul incendiului. Când sosiră la faţa locului fură nevoiţi să răsbată, cu multă greutate, printre rândurile de curioşi cari încercau să urmărească spectacolul halucinant al acestui incendiu nocturn.

Flăcările, ţâşnite depe bordul vasului, fâlfâiau dedesuptul liniei cheiurilor, pentru a se învârteji apoi, în curentul de aer, care se ridica dela nivelul solului.

Pe trotuare, gurile imense ale aparatelor conduceau apa posturilor de incendiu. Focul stăruia pe metereze, rupându-le unul câte unul, în jerbe de scântei.

Salvatori improvizaţi, marinari ajutau cu energie treaba pompierilor. Tuckey trecu, dela un grup la altul, ciocnindu-se cu toţi oamenii, examinându-le, pieziş, chipurile.

Nici una din măştile acestea sperioase, luminate de luciri deformante, nu semăna cu aceea a lui Peters Dane!

Henderson procedase la fel; îl ajunse, din urmă, pe căpitan, dând negativ din cap.

— Peters Dane nu-i aici, şopti Tuckey. Jim Smith s'a înşelat. Dar, apropos, nu l-ai văzut pe Smith.

— Nu, şefule, nu l-am întâlnit pe Smith.

— El supraveghiază, pe semne, alt loc! Se află, probabil în barca lui motor, gândi căpitanul Tuckey...

«Deşi nu foloseşte la nimic, paza lui!... peste jumătate oră nu va mai rămâne nimic din vasul acestui gangster neasemuit.

«Cred, de altfel că, cu toată prezenţa lui Peters Dane, partida bootleggerilor e pierdută».

Cât de aferaţi erau cei din jurul lor, treceau pe lângă dânşii, miraţi că-i văd atât de calmi şi de nepăsători în faţa catastrofei.

Căpitanul şi Henderson se apropiară de cheiu, intrând în vorbă cu un marinar, care ajuta la stingerea incendiului ţinând în mână o pompă care mergea până la vapor.

Un nou sosit veni lângă dânşii, întorcându-le spatele.

Stupefiat, Tuckey şi subalternul său îl văzură scoţând, repede, un revolver din buzunar şi îndreptându-l în direcţia marinarului care nu-l văzuse.

Căpitanul voi să intervină, însă, înainte de a fi avut vreme să se repeadă asupra necunoscutului, sunetul vocii sale îl îngheţă de surpriză.

— Intoarce-te! vociferă necunoscutul.

Era glasul lui Smith!

Marinarul avu un gest de spaimă. El tresări, brusc, ridicând braţele în faţa armei pe care o ghicise.

— Uite, căpitan Tuckey, apropie-te, comandă, calm, Jim: am onoarea să-ţi prezint o veche cunoştiinţă... Un amic foarte devotat care, adineauri era foarte preocupat de viaţa mea, recomandându-mi... cu mâinile înarmate o odihnă salutară şi eternă. Vi-l prezint pe Peters Dane!...

««Salutare, domnule Dane, continuă Smith, o să fii atât de bun să-ţi iei jos, depe obraz, barba şi mustăţile cari-l fac pe onorabilul domn Tuckey să nu te recunoască! Rămână vorba între noi, căci tot e noapte, machiajul d-tale de carnaval e cum nu se poate mai iluzoriu. La lumina zilei, ai fi complect ridicol, micul meu Peters Dane...

«Te miri, hai? reluă Smith. Credeai că sunt pe cale să număr farfuriile sparte, căzute în mare. Ce prost eşti... Intr'adevăr, eşti un prost fără margini!..

«Inchipuie-ţi, Tuckey, că porcul ăsta de Peters Dane, nu mai mult decât acum cinci minute, mă credea mort! Gândia că fiindcă trăsese un glonte asupră-mi şi fiindcă prăbuşirea mea însoţise tragerea glontelui său, trebuia să dispar pentru totdeauna! Eşti pretenţios, Peters! Cum puteai tu admite ca, ştiind că revolverul tău îşi poate ajunge ţinta, o să mă las masacrat într'un mod atât de prostesc! Cu flerul meu de copoiu, de care am motive să fiu mândru, am simţit momentul în care tu vei trage, spre a mă expedia pe lumea cealaltă şi m'am asvârlit orizontal înapoi, exact în momentul trecerii glontelui şi paralel cu el. Insă tu n'ai băgat de seamă că prăbuşirea mea în apă, s'a produs exact în momentul când revolverul luă foc... Peters Dane eşti un mare prost!»

*

Cei trei oameni se apropiară de o casă indicată de Jim. El deschise uşa şi-l instală pe contrabandist pe un scaun, sub paza lui Henderson.

Mergând în lung şi în laţul camerei, Jim îşi continuă monologul în faţa lui Tuckey, carel-l asculta cu foarte multă atenţiune.

— Dar povestea duelului nostru nu-l interesează pe Tuckey, reluă Jim.

— Ar fi ea interesantă, mormăi Peters, dacă ar da vre-o explicaţie asupra aşa zisului procedeu, pe care trebuia să-l utilizez, pentruca să-mi debarc alcoolul.

— Tocmai vin la chestie!... Sărmane Peters, cred că-ţi dai seamă că trucul tău e descoperit.

— Posibil, replică banditul. Ai noroc, prin felul cum ai scăpat cu viaţă; însă mi-ar face plăcere să aflu că barem mi-ai scăpat marfa, din acest blestemat incendiu.

— Răbdare! Vezi, Peters, orgoliul e un defect deplorabil şi, mai ales un defect nenorocit, când se întâlneşte la un bandit. Căci atunci, e cel mai bun auxiliar al poliţistului.

In barcă fiind, când mă credeai definitiv al tău, tu nu ai găsit ceva mai bun de făcut decât să mi te lauzi cu victoriile tale recente asupra inspectorilor Rumplidge, Verpont şi Harrings. In creerul meu s'a făcut, atunci, lumină.

Odată ajuns din nou, la tărm, nu am mai avut decât un gând, să aştept incendiul.

— Te aşteptai la incendiu?

— Evident! Eram convins că trebuie să izbucnească dintr'un moment într'altul.

— Insă dece tocmai să se dea foc alcoolului? întrebă Tuckey, intrigat!

— Aduţi aminte de nimicirea complectă a vaselor **Banana**, **Buterfly** şi **Rose Mary.** Toate acestea incendii într'un singur an şi provocate de acelaş Peters Dane! Ce coincidenţă!

— Dar, în ce scop, Smith? Ca să dispară orice urmă?

— De loc, replică Jim triumfător. In unicul scop de a debarca alcoolul.

(Continuare în pag. 574)

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război. Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura „Eminescu". Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:

LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura «EMINESCU»

Bucureşri I, Str. Anghel Saligny 2

Se închid Moșii

Când se va găsi, oare, scriitorul care să surprindă adevărata și complecta fizionomie a Moșilor? Minune a pitorescului, refugiu de tradiție, loc de legendară recreație pentru cei mici, adăpost de dezordonată distracție pentru cei mari, Moșii sunt un dar neprețuit al Capitalei noastre, pe care îl primim anual, neștiind din partea cui vine și cui am trebui să-i mulțumim. O lege ingrată a firii omenești vrea ca lucrurile, chiar foarte interesante, pe cari le vedem în repetate rânduri și cari ne sunt oricând la îndemână să nu ne mai placă. Străinii se dau în vânt după un bâlciu, un iarmaroc al nostru și Moșii reprezintă pentru dânșii un adevărat regal. Dece, atunci nu ne satisface și pe noi, în aceiași măsură, caleidoscopul de imagini și culori, iureșul de trâmbe, de chiote și de muzici, vârtejul de praf și de mirosuri biciuitoare cari se contopesc în ceeace formează, atât de pictural, de generos și de amical, Moșii?

Câtă forță plastică exprimă expoziția de oale, ulcele, gavanoase, străchini, făurite din lutul primitiv frământat, dar netezite de mâna măiastră a țăranilor, cari le smălțuesc cu meșteșug, cu blândețe, cu dragoste, punând în fiecare desen o fărâmă din simțirea lor artistică!

Și cu toate acestea, din zecile de mii de vizitatori cari s'au perindat anul acesta prin Târgul Moșilor, câți au oprit o privire, măcar curioasă, asupra rodului acestei munci migăloase, dar absolut naționale, a zmălțuitului oalelor de lut?

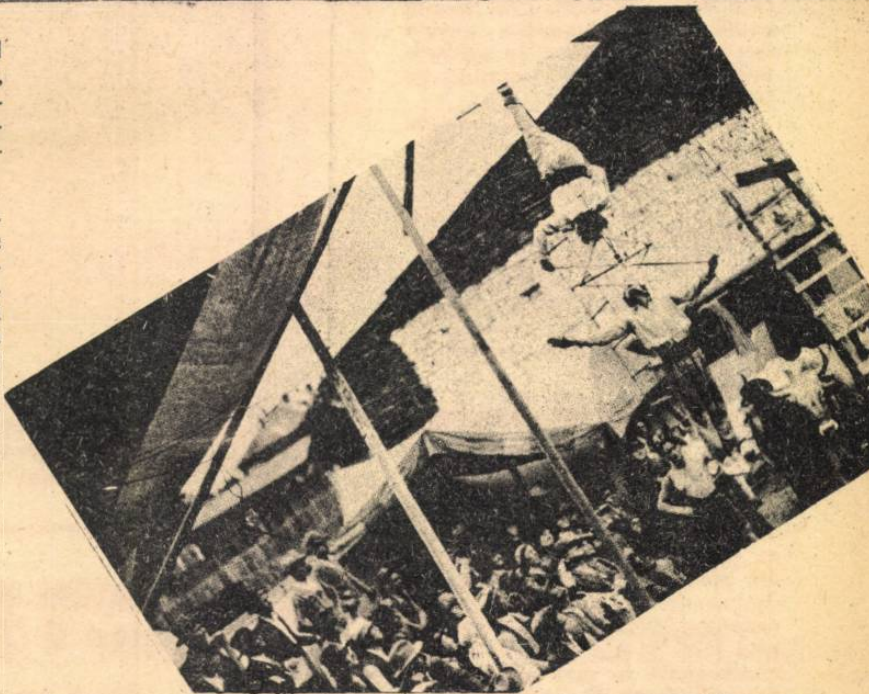

Câtă intensitate de viață cuprinde, apoi, vederea de ansamblu a Târgului Moșilor, amestec amețitor de primitivism și intervenție technică! Dar veselia nereținută a flăcăilor gătiți cu flori gigantice la chiotoare și cu țigara disprețuitoare între dinți, cari se cinstesc în sunetele diblelor sucite! Insfârșit, dramaticele aspecte din menagerii, cum era de pildă, Arena... Rumba, unde, cu «trei lei intrarea» sub un cort nenorocit, asistai la sfârșietoarele exhibiții acrobatice ale unor «profesioniști» cu mațele chioräinde.

Apoi, încercarea puterii, fotografia a la minut, darea pe călușei — înlocuită recent de super-civilizatul si modernul montagne-russe — încercarea norocului la roată (toate numerile câștigătoare, dar nu ști cum se face că din toată frumusețea de cristale aranjate astfel ca să-ți ia ochii, câștigi mereu fie o solniță, fie un țoi de țuică, fie în cazul cel mai norocos, o călimară de copil de clase primare), turta dulce vândută de basarabeni cu barbă, obligatoriu, lungă până la brâu, însfârșit «suvenir»-urile de la Moși cari țin taman până acasă, după ce ai sculat tot orașul din somn, cu sunetele stridente ale unei trompete de cinci lei.

TÂRGUL MOȘILOR

Fără îndoială, trebuie abia ca să surprindă cineva mascarada, drama și deliciul Moșilor noștri

Fanatismul religios și barbariile sale

(*Continuare din pag. 568*)

tele incriminate, vorbind de o mare confuziune, care sălășluia în casă.

EXPERTIZA MEDICALA

Raportul experților medicali vorbește de starea de spirit anormală a familiei Valido. Mediumul Caudelaria suferă, după părerea medicilor, de turburări mintale cari au necesitat internarea ei. Fernando Valido fusese într'o stare analoagă. Apoi, toți membrii familiei Valido erau supuși halucinațiilor, provenind din credința lor în spirite precum și din ideile lor religioase fanatice, cari se transformau, deseori, într'un adevărat delir. Au existat, în generația trecută a familiei Valido, numeroși nebuni. Câtiva din membrii săi se află și acum într'o stare mintală, oscilând între sănătate și nebunie.

Experții au fost de părere că trebuie să se țină seama de toate elementele cari au provocat acest delir colectiv, în timpul nopții fatale: inaniția, groaza inspirată de credința în spiritele rele, durerea de a fi pierdut pe fratele iubit, etc.

Caudelaria, mediumul, se afla în starea mintală, numită crepusculară, care provoacă halucinațiile cele mai fantastice. Credea că este un **haut parleur**, primind comunicări dela Carusso, Ferrer, Sf. Jacques, Fernando, etc. In felul acesta, ea exercită o enormă influență asupra întregii familii și provocă la oamenii aceștia deja anormali, un adevărat delir.

ACUZAȚIUNEA ȘI APARAREA

Procurorul, după ce examinase experiențele spiritiste ale inculpaților, spuse că nu există nici un fel de dovadă că sunt cu toții nebuni și reclamă pentru membrii familiei Valido pedeapsa de 28 ani recluziune, cu excepția Mariei, care nu împlinise încă 18 ani și nu putea fi condamnată la mai mult de 22 ani recluziune. Pentru ceilalți, el ceru juraților să acorde 15 ani închisoare fiecăruia.

Avocatul Mesa, apărătorul familiei Aleman și al lui Jose Sanchez susținu că inculpații nu avuseseră nici o intențiune de a ucide și că, deci, nu săvârșiseră o crimă. Autopsia demonstrase că corpul victimei nu poartă nici o urmă de leziuni grave, ci numai împunsături ușoare; moartea era consecința extremei slăbiciuni a victimei. Avocatul cerea, în consecință, achitarea clienților săi.

Avocatul Ramirez Suarez, apărătorul familiei Valido, după ce studiase cu de-amănuntul antecedentele și viața întreagă a acuzaților, ceru, bazat pe raportul experților, achitarea lor, cu internarea lor, la caz de nevoie, într'un sanatoriu.

VERDICTUL

Juriul, care s'a rostit, abia acum câteva zile, după desbateri îndelungi și complicate de un an și mai bine, după ce a deliberat o noapte întreagă, rosti, la orele 6 dimineața, achitarea tuturor acuzaților și internarea bătrânei Valido și a Caudelariei, într'o casă de sănătate.

Procesul acesta continuă să formeze senzația Insulelor Canare.

Concurs de frumusețe

(*Continuare din pag. 565*)

blestematul ăsta de juriu !» șoptesc ele. Pantofii ciocănesc covorul. Degetele pianotează pe genunchi. Inimile tresaltă la sgomotul fiecărei uși ce se deschide.

Insfârșit, verdictul !...

La concursurile de frumusețe, se întâlnesc multe elemente cari variază. Insă este unul care rămâne permanent. Acela că, niciodată, nu e aleasă cea mai frumoasă candidată.

La ultima examinare, juriul discuta, aprins, cazul a două frumuseți rivale. Și, la urmă, cade de acord, alegând o semi-frumusețe, intermediară.

Toate duduile sunt, apoi, invitate să intre, din nou în sală, pentru a auzi strigarea premiului. Și ele primesc, prin aplauze silite, o judecată sigură, întotdeauna, că obține dezaprobarea generală.

*

Ei, domnișoară, d-ta care visezi să candidezi la un premiu de frumusețe, mai persisti în această ambițiune ?

E cald !..

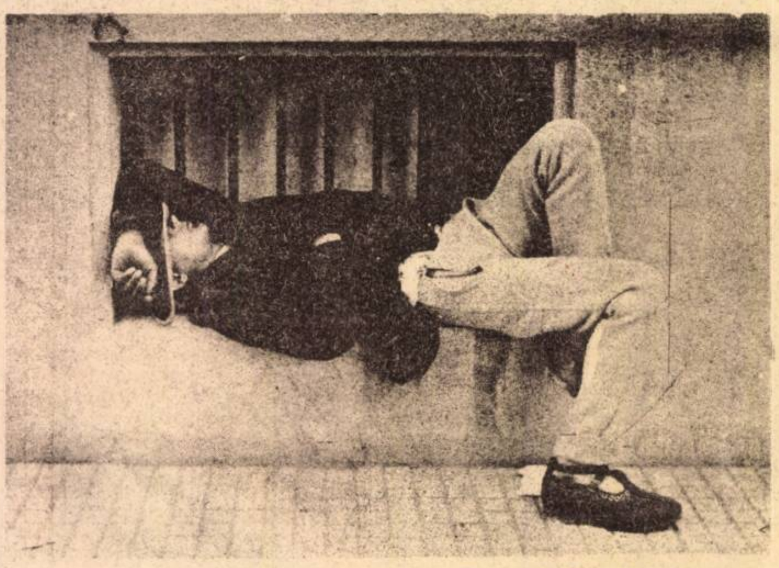

(Foto «Oglinda Lumii»)

La adăpostul, cât de puțin răcoros, al unui ochi de pivniță, Olteanul doarme vârtos, pe piatra rece care îl va odihni ca perna cea mai moale de puf.

„Noi reprezentăm pe Majestatea Sa Nicolae II Țarul tuturor Rusiilor“

(*Continuare din pag. 563*)

Sèvres. Vesela și tacâmurile de aur au hrănit, timp de cinci ani, întreg personalul Ambasadei.

Din cei șeasesprezece subalterni, Ambasadorul concedie, la început numai patru. Apoi, alți patru. Insfârșit, alți patru.

Acum nu au mai rămas decât patru. Ambasadorul, Consulul, primul secretar și Molotoff, ultimul mujik al Țarului.

UN CONSILIU DE RAZBOIU IN JURUL UNUI FER DE CALCAT

Sosind la consulat, am găsit, în afara consulului, în camera jalnică, un prinț autentic și un fost general din armata țaristă.

Acești trei stâlpi ai Imperiului Rusiei țineau un consiliu de războiu, în jurul unui fer de călcat. Obiectul acesta banal nu avea nimic extraordinar, afară doar de mânerul lui rupt.

— Este ferul de călcat al Ambasadorului, spuse generalul cu un aer grav.

Iar consulul, prințul și generalul își uneau sforțările pentru a rezolva problema reparării ferului de călcat.

— Vedeți, domnule, îmi spuse Consulul, ne luptăm din răsputeri, ca să facem cât mai multe economii.

Situațiunea era cât se poate de delicată.

— Desigur, spusei eu, pentru a rupe tăcerea penibilă, dar aveți barem credința, domnilor, că situațiunea aceasta va lua sfârșit într'o zi și că lucrurile se vor îndrepta ?

Drept răspuns, prințul schiță un gest vag.

Gestul acesta spunea multe, foarte multe, asupra vieții pe care o duc toți emigranții ruși, cu chipurile trase, atașați de ultimul vestigiu al Imperiului Țarului tuturor Rusiilor.

N. R. — La interesanta descriere a ziaristului ungur, avem de adăogat că ambasada Rusiei este menținută, în cadrul ei de oficialitate, din considerațiune pentru Contele Poklevsky Koziel, care a fost una din cele mai strălucite figuri diplomatice ale Rusiei țariste și care, îndeplinindu-și funcția la noi în țară, a jucat un rol extrem de important în raporturile noastre cu Rusia, cari înainte de războiu erau foarte strânse și amicale.

Contele Poklevsky Koziel este unul din miile de emigranți ruși, risipiți în toată lumea, purtându-și noblețea lor apusă și destinul aprig al pribegiei.

Bucureștii adăpostește, de altfel, câte-va mii de nobili și burghezi ruși, cari în 1917, au fugit de prigoana bolșevicilor, aciuindu-se unde și cum au putut. Evocatoarea Biserică rusească, din dosul Universității, oferă, încă, la liturghiile de Duminică, spectacolul miraculos al unei populațiuni credincioase, care se roagă pentru viața Rusiei pe care au trăit-o ei. Corul, alcătuit din voci minunate, amplifică în armoniile sale artistice, toată desnădejdea și patima acestor sărmani sinistrați.

Bootleggers

(*Continuare din pag. 572*)

— Cum, ce zici? tresări căpitanul, uluit de o asemenea explicațiune.

— Da, și în modul cel mai simplu, cel mai puțin primejdios și, în special **mai rapid.**

— Nu înțeleg, spuse Henderson.

Impasibil și supus, Peters Dane asculta cu satisfacție, destăinuirile uimitoare ale lui Smith. El savura stupefacția celorlalți doi polițiști și o interpreta ca un... omagiu, adus indirect bravurii sale.

— Peters Dane, exclamă Jim, felicitările mele. «Trucul» d-tale întrece tot ce se poate imagina. Inchipue-ți, Tuckey, două mii de litri descărcați în mai puțin de douăzeci de minute.

— Explică-te, Jim. Ne faci să înebunim de curiozitate. Cum ai zis?

— Da, e foarte simplu. Alcoolul e descărcat printr'o țeavă de pompieri care, în loc să trimită apă, aspiră alcool! La oricare incendiu de vas clandestin, țeava aceasta trece, de obiceiu, neobservată, **fiindcă, tocmai e în văzul tuturor;** între toate țevile destinate stingerii focului, cine ar putea bănui tubul acesta nevinovat?... Amintiți-vă de stropitoarea depe străzile New-Yorkului! Cine ar fi putut bănui un instrument atât de pașnic și de puțin ascuns? — Voi ce v'ați spus: vasul arde, alcoolul e pierdut și deci nu mai avem ce prohibi. Nu v'a trecut prin minte că toți marinarii au părăsit bordul vasului incendiat, salvându-se în bărci și având grijă să pună în legătură pivnița vaporului cu aceastâ... gură de incendiu. Nu e glumă, în douăzeci de minute, două mii de litri!

In timp ce Henderson îl ținea pe bandit, mai departe sub amenințarea armei sale, Smith se îndreptă spre ușă și-l pofti pe Tuckey să-l însoțească în terminarea inspecției.

— Trebuie să recunoști, însă, Smith, că era ceva de capul trucului meu, mormăi bootleggerul.

— Ți-am spus, doar, Peters Dane, că trucul era genial.

Capul lui Jim Smith dispăruse deja în noapte și închizând ușa i se adresă lui Tuckey, care-l urma!

— Partea cea mai amuzantă, căpitane Tuckey, este faptul că, și d-ta și Henderson, erați pe cale să-i dați tot ajutorul lui Peters Dane, ca să țină mai bine țeava... de pompat alcoolul!... Voi!.. **agenți ai prohibiției!**

SFARȘIT

DE PRETUTINDENI

Laptele solidificat în... foiţe de hârtie

Un ziar din Copenhaga anunţă că un savant danez a găsit mijlocul să solidifice laptele în foi subţiri, ca hârtia de mătase, cari se vor putea înfăşura ca un sul, Un procedeu special permite să se conserve, timp de luni, fără nici o alteraţiune, aceste foiţe miraculoase.

Nu va mai fi nevoie să se ia în sticlă un litru sau o jumătate litru de lapte, deoarece acest miraculos articol alimentar se va desface ca... mătasea. «Foiţele» de lapte se vor putea trimite şi prin poştă, în plicuri. E posibil ca Danemarca, ţară eminamente producătoare de lapte, va întinde, probabil, invenţia aceasta asupra tuturor derivatelor sale, putând expedia, într'o scrisoare, în două-trei foiţe, o porţie de Roquefort sau de Camembert. Se vor imprima, de asemeni cărţi... de brânză cari, după ce vor fi citite, vor putea fi... mâncate, graţie unei cerneli alimentare, speciale.

Ce noroc pentru romancieri, dar mai ales pentru cititori. Ori decâteori îi va plictisi o carte găsind că nu face nici o... brânză lectorii o vor putea utiliza cel puţin la propriu.

O îmbrăţişare meritată

(Foto excl. Keystone)

Stanley Hausner, cunoscutul aviator polonez care, pornind dela New Jersey, pentru a trece, în sbor, Atlanticul, s'a prăbuşit în Ocean şi a plutit, astfel, pe apă, timp de opt zile, cunoscând cele mai fioroase clipe de groază omenească, a fost în cele din urmă descoperit de un vas petrolifer şi readus în simţiri. Debarcat la Miami (Florida), Hausner capătă îmbrăţişarea de revedere, a soţiei sale, care, după opt zile de aşteptare chinuită, poate spune că a avut noroc.

Ruth Slenczynski

O pianistă prodigioasă, în vârstă de şapte ani, a dat săptămâna trecută un concert la Paris, unde a obţinut un succes considerabil.

Ruth Slenczvnski, acesta e numele copilului minune — s'a născut la 15 Ianuarie 1925, la Sacramento, în California. Tatăl ei, fiind un excelent violonist îşi propuse să facă din fiica lui o mare muziciană. Speranţele lui păreau depe atunci, cu mult depăşite...

La vârsta de 16 luni, mica Ruth, recunoştea şi fredona numeroase arii. I se cumpără un pian-jucărie, pe care învăţă, repede, să-şi plaseze, corect, degetele...

De ziua ei, când împlini trei ani, copila primi, în dar un pian mare, unul veritabil, pe care luă primele lecţii.

La patru ani, Ruth dădu primul său concert, cu lucrări de Bach, Beethoven, Mozart şi Rameau. Şease luni mai târziu, dă alte două concerte. La cinci ani, cântă în faţa unui auditoriu de 3500 persoane, la San-Francisco. Peste alte câteva luni, vine în Europa şi concertează în marea «Bach Saal» din Berlin.

Mica pianistă minune a cântat, însfârşit, săptămâna trecută, în cea mai mare sală de concerte din Paris, cu o uşurinţă uimitoare, fără a manifesta nici cel mai mic «trac», operele cele mai grele de Bach şi Chopin.

Miile de auditori, cari sunt deja admiratorii săi entuziasmaţi, au părăsit sala de concert, ameţiţi de forţa şi de inteligenţa artistică a acestei fetiţe care, în loc să se joace cu păpuşele se joacă cu clapele pianului, tălmăcind cele mai mari taine ale muzicei.

Napoleon la Sisteron

(Foto-excl. Keystone)

Zilele trecute s'a inaugurat în Franţa, în cadrul unor serbări magnifice, «Şoseaua Napoleon», un drum care urmează exact calea apucată de «micul caporal» la debarcarea sa din insula Elba, după exilul de 100 zile, când s'a îndreptat în contra Parisului. Cu această ocazie s'a făcut un cortegiu istoric care a reconstituit cu cea mai mare exactitate diferitele episoade ale aventurii napoleoniene. Iată, în fotografia noastră, intrarea lui Napoleon la Sisteron, la 6 Martie 1815.

Lumina în... conserve

Un inginer electrician din Chicago a descoperit mijlocul de a conserva în sticle, lumina zilei.

Lumina aceasta va putea fi întrebuinţată, de azi înainte, în locul luminii electrice incandescente. Inventatorul afirmă că sistemul actual de iluminaţie este arhaic (deja....) şi că trebuie înlocuit prin lumina conservată.

Bioxidul de carbon, conţinut în recipiente de sticlă transparentă produce, când e supus unui anumit curent electric, o lumină albă şi fixă care posedă toate calităţile luminii zilei, cuprinzând şi razele ultraviolete, absente în lumina artificială.

Vasăzică, de acum înainte, ne vom putea oferi «mese de soare» ...turnând lumina cum turnăm vinul în pahare...

O sută de ani de căsnicie

Doi tovarăşi jugoslavi au celebrat, zilele acestea a suta aniversare a căsătoriei lor.

Ce nume trebue să se dea acestei sărbătoriri? **Nunta de radium?...** La ce vârstă s'au căsătorit aceşti centenari? Ea avea 15 ani, iar el 17.

Amândoi sunt în perfectă... stare şi se iubesc ca doi porumbei.

Ei speră să prelungească, cu încă mulţi ani, recordul celei mai vechi căsnicii din lume.

Satul Niş, unde trăesc eroii convieţuirei conjugale şi suta lor de descendenţi au organizat în cinstea celor doi bătrâni o frumoasă serbare şi i-au recondus, seara, întocmai ca pe doi tineri însurăţei la mica fermă unde locuiesc singuri...

O friză pe nisip

(Foto-excl. Keystone)

Aceste patru nostime dudui se prăjesc la soare cu deliciu, formând pe nisipul fierbinte o friză vie care face, desigur... deliciul spectatorilor.

JOCURI

Cuvinte încrucişate

de *Jean Russescu* (Loco)

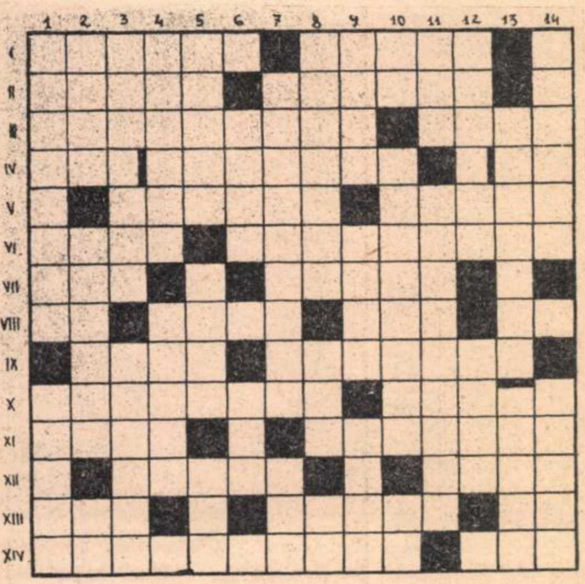

ORIZONTAL.

I. Tratǎ (6) — Arteră (5).
II Contemplaţie narativă în care a excelat Gh. Coşbuc (5) — Ministrul lui Louis-Philippe (6).
III. Termen acordat de Justiţie, unui negustor pentru plată (9) — Tragedie de Shakespeare (4).
IV. Specie de papagal (3) — Oază în Algeria (7) — cons — la cai (2).
V. Dela «a cocli» (6) — Sculptor francez 1535—1590 (5).
VI. Gaz (4) — Adunară (9).
VII. Cilindru (3) — Gard (5).
VIII. Posed (2) — Zeul suprem fenician (4) — Zeul casei la Romani (3) — Gen de conifere, mereu verzi (2).
IX. Ce este «dimineaţa» (4) — Ceea ce joacă un rol (7).
X. Oraş (8) — Fratele lui Moise (5).
XI. Luptă (4) — Şef Gal, care a luptat contra Romanilor, nesfârşit (7).
XII. Regulă (5) — Noroiu (4).
XIII. Sau (3) — Demon fabulos la cei vechi (5) — Măsură de timp (2).
XIV. Care aparţine necrologiei (10) — Canal ce pune în comunicaţie Meuse şi Rhonul (3).

VERTICAL.

1. Compozitor italian (8) — ...d'Utique, de Addison (5).
2. Iubesc cu pasiune (4) — Sgomot produs de bani (6) — Insulă în Atlantic (2).
3. Minune (7) — Relativ la un produs asiatic (6).
4. Insignă (6) — Guvernator sub Duncan (5).
5. Apartament (5) — Copil celebru prin eroismul său 1779—1793 (4) — Râu (span. 3).
6. Vas (4) — Oraş cu celebră catedrală gotică (3).
7. Cum este cuvântul dela 8 vertical (9) — La telefon (3).
8. Animal cu ţepi (art. 7) — Tragedie de Corneille (3)— Un mag decapitat (2).
9. Victor HUGO (anagr. 4) —Ce nu-i puţin (4) — Curmi, fără cap (4).
10. Literă grecească (2) — Luarăm (8) — Pană (2).
11. Ţesătură fină (3)—Hazlii (9).
12. Oraş în Italia (6) — Viaţă (4).
13. Aţipia (7) — Asasin (5).
14. Arta de a naviga pe mare (6) — Fig. Delicateţă a limbii fără coadă.

Poruncă !...

de *Rică Timoftescu* (Turnu Severin)

Să se găsească 12 cuvinte cu următoarele semnificaţii: 1) Oraş în Africa; 2) Locuitor al unui comitat din Ungaria; 3) Poet roman (54—19 a. Chr.); 4) Popor tracic; 5) Patria lui Copernic; 6) Leg strâns; 7) Numele vechiu românesc al Lituaniei; 8) Iezuit francez, vizită în 1689 Moldova: 9) General roman (153—86 a. Chr.); 10) Zagreb; 11) Munte în Elveţia; 12) Popor semitic.

Iniţialele şi finalele acestor cuvinte cetite de sus în jos, vor da o poruncă ce trebue păzită cu sfinţenie.

Fiecare cuvânt e compus din 5 (cinci) litere.

Jocul cifrelor

de *Ioan Aurel Gheorghiu* (Ploeşti)

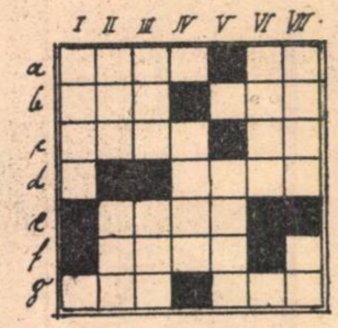

ORIZONTAL.

a) Suirea pe tron a lui Vlad Ţepeş — Duzina lui Harpagon.
b) Hunii, la Marea Neagră — Anul morţii lui Arnulf.
c) Psaltirea din Alba Iulia — Miezul zilei.
d) Temperatura gheţei topite — Inceputul stăpânirei lui Manuel Comnenul.
e) România, regat.
f) Vlădica Navacovici, la Braşov.
g) Moartea împăratului Valeus — Alaric pradă Roma.

VERTICAL.

I) Carol Robert, rege al Ungariei — Număr prim.
II) Căderea Romei — Moartea lui Traian.
III) Avarii şi Bulgarii la Marea Neagră — Alfred dă o parte din Anglia, Nortmanilor.
IV) Prima parte a unui joc de cărţi — Ungurii şi Saşii, ridică Baia.
V) Număr prim la club — Inceputul domniei lui Coloman, regele Ungariei.
VI) Atentatul dela Serajevo — Unde-i... unul nu-i putere.
VII) Se votează Constituţia — Şi cu sergentul...

Soluţiile jocurilor din „O. L" No. 27

CUVINTE INCRUCIŞATE «LA PLAJA»

ORIZONTAL: I) Călimăneşti; II) Amara-Oates; III) Nat-tricou; IV) Izer; V) Constanţa; VI) Untur; VII) Le-îmbăia; VIII) Ari-plajă; IX) Imă; X) Mamaia; XI) Tekirghiol.

VERTICAL: 1) Caniculare; 2) Amazone; 3) Latent-Aurie; 4) Iras-Irmak; 5) Mat-Miami; 6) Albar; 7) Noian-Aprig; 8) Eac; 9) Ştofă-Aar; 10) Teu-Po; 1) Is-Termal.

JOC ISTORIC

Simion — Iliaş — Ştirbeiu — Vlad Ţepeş — Laiot — Călugărul.

a—b = MATEIU

PALINDROM

Rar om nu e un morar.

AU DESLEGAT TREI JOCURI

Gruzman şi Corman (Bălţi), Ioan Vanjensky (Focşani), Maior Anibal Pompiliu Popovici (Arad), Avram I. Avram (Ploeşti), Valeriu şi Bică Pisoschi (Craiova), Ilie T. Lupiţa (Caracal), Eustaţiu Maiculescu (Sibiu), Theodor şi Anna Stoicescu (Ploeşti).

DIN CAPITALĂ

Fănică Nicolaescu-Balş, Ortansa Nicolau, R, H. Simion, Russu N. Nicolae, Vogeli Anna, Simona Almosnino, Gh. El. Teodorescu, Nicuşor Şonea, student, Gh. Calimachi, Alex. R. Ştefănescu.

AU DESLEGAT DOUĂ JOCURI

Traian Michăilescu (R. Sărat), Sandu Borcescu, student (Cluj), sublt. Aurel Serian (Chişinău), Iosef Alterovici (Tg. Suliţa), Tudorică Popescu (Cochileanca-R. Sărat), sublt. Const. Ionescu, Calman H. Iancovici (Chişinău), Vasilică Timişoreanu (Oraviţa), Ionel Munteanu, student, Panait Istudor, student, Aurora Aronescu (Iaşi), Anton şi Mina Vrăjescu (Oradia).

DIN CAPITALĂ

Luţă V. Nicolau, Gică M. Tabacu, Gicu Drăguţescu, student, Marcel Zuckerman, Petrică şi Sandy Vasilescu, Poldy Weissler, Nellu Weissler, Juji Marcovici, Sylvia Grigorescu, Costică Brelea, Nicu Arinac, Iosef Almosnino, Petrică Cristescu.

AU DESLEGAT UN JOC

Petre Crintea (Dumitreşti-R. Sărat), Nicuşor Marcovici (Cernăuţi), Carola Avram (Ploeşti), Herman L. Herşcovici (Roman), Henry Goldman (Cernăuţi), Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradia), Jean Teofil Teodorescu (Timişoara), Al. Ionescu (Alba Iulia), Gherşcu Horovitz (Odobeşti-Putna), Chifu T. Ioan (Iaşi), Simonel Orenştein şi Ionel Dragu (Focşani), Gh. Ionescu (Nicoreşti-Tecuci), Mircea Dănilă (Botoşani).

DIN CAPITALĂ

Tică Băleanu, Tomescu Aurel, Gh. Dumitrescu-Sfinx, Anicuţa Stănciulescu, studentă, Pop Liviu şi Mimy Ionescu-studenţi, Alex. Teodorescu, Rudy Eschenazi.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «OGLINDA LUMII» No. 26:

Şandru Aurel (Grădiştea-Hunedoara), Nella Popp (Piteşti), M. Pintel (Bolgrad), Constantin I. Bohoiu (Galaţi).

PRIN TRAGERE LA SORŢI AU CAŞTIGAT:

Ortansa Nicolau (Loco); Bică Pisoschi (Craiova); T. Lupiţa (Caracal).

*

N. B. — ***Expediţia premiilor se face odată pe lună. Premiaţii din provincie sunt rugaţi să-şi trimită adresele exacte spre a li se putea expedia premiile, iar cei din Capitală se vor prezenta personal la redacţie spre a-şi ridica premiile.***

POŞTA JOCURILOR

IOAN AUREL GHEORGHIU (Ploeşti). — Vom alege şi publica mai târziu.

GEORGE BOROŞ (Sulina). — Publicabil.

RUSSU D. NICOLAE (Loco). — Polindromul e foarte bun. Se va publica într'unul din numerile viitoare; celălalt nepublicabil.

„Oglinda Lumii" No. 29

BONUL JOCURILOR

Goethe, băutor de vin

Genialul poet german nu era un discipol al lui Gambrinus: el nu bea decât vin. In operele sale, elogiile vinului ori simplele aluziuni la licoarea lui Bachus, sunt nenumărate: cea mai cunoscută este pasagiul din «Faust», în care Mefisto. aflându-se în taverna din Auerbach, perforează masa în trei locuri, de unde țâşnesc trei vinuri diferite. Episodul acesta datează din timpul şederei sale la Leipzig: în acea epocă, el vizita cârciuma negustorului Schönkopf, unde obişnuia să guste cele mai fine băuturi. La bătrânețe, în timpul curei ce-o făcea la Karlsbad, el îşi aduse cu dânsul 60 sticle cu vin de Franconia. Remediu neuzitat pentru o boală de ficat.

Vinul acesta, cunoscut sub numele de «Steinwein» (vin de piatră) şi care se vinde în flacoane de o formă specială, e destul de prețuit în Germania: mai puțin, în orice caz, decât vinurile de Rhin şi Moselheim, al căror parfum nu îl poate atinge. Goethe aprecia de altfel şi bunele vinuri renane (Iohansberger, Hoschheimer, Rüdesheimer), vinurile alsaciene, precum şi faimosul «pinard» francez.

El vorbea deseori despre virtutea medicală a vinului. In orice caz, nu îl amesteca niciodată cu apă.

Bolnavi de plamâni!

Mii de bolnavi VINDECAȚI

Cereți imediat cartea mea despre

„Noua Artă de nutriție!“

care a salvat pe mulți. Aceasta se poate adapta în orice mod de trai, şi ajută a doborî boala mai repede. Sudoarea rece noaptea şi tusea dispar, greutatea corpului creşte, iar suferințele boalei încetează cu timpul.

Bărbați serioşi

din ştiințe medicale, confirmă eficacitatea metodei mele şi sunt de acord pentru întrebuințarea ei. Cu cât mai de vreme Dvs. începeți cura mea de nutriție, cu atât mai bine.

Vă trimit cartea mea interesantă cu **totul gratuit şi franco.**

De oarece editorul meu expediază în total numai

10.000 bucăți gratuite

scrieți imediat o carte poştală
Adresa pentru scrisori:
Georg Fulgner, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse
No. 24, Abt. 585.

Un oraş trăieşte din gunoiul său

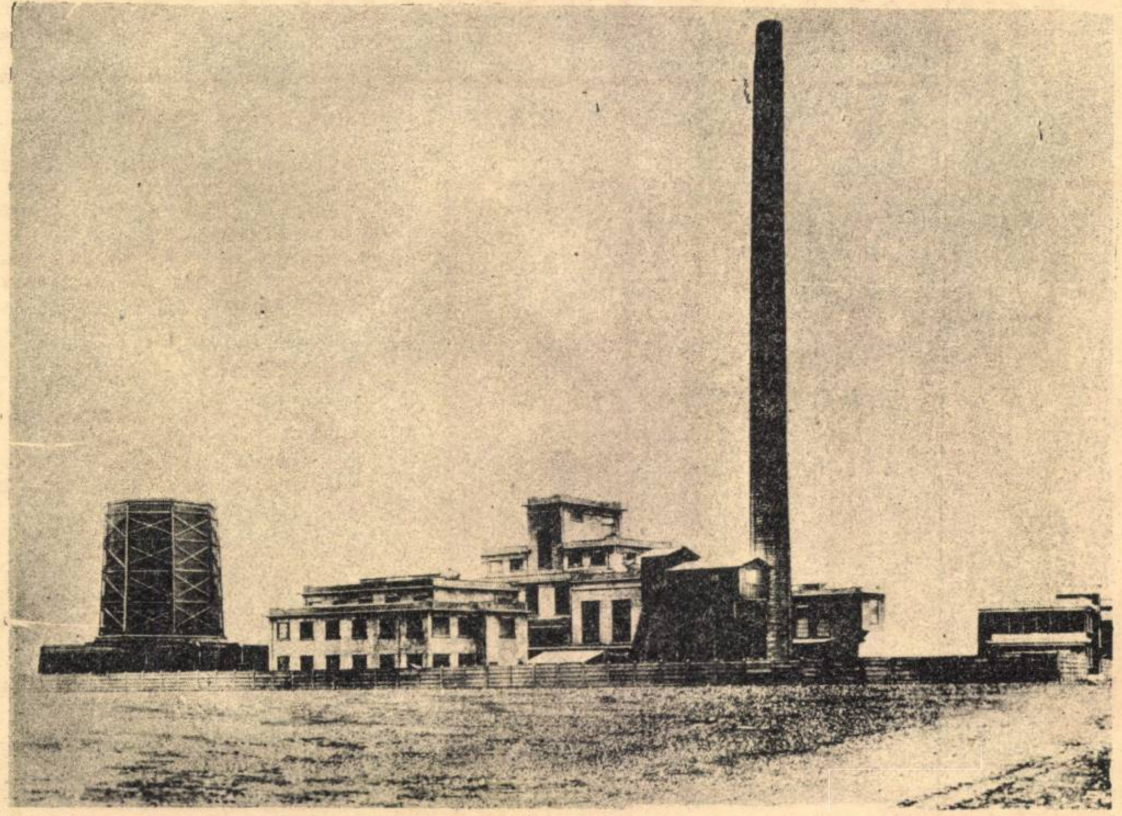

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Căldură şi energie electrică din gunoiu: acest principiu formidabil a fost înfăptuit, într'un mod uluitor, de o întreprindere industrială din oraşul Lyon, care a construit la marginea oraşului o uzină uriaşă pentru arderea gunoaielor, a cărei imagină o vedeți mai sus. Arderea gunoaielor produce electricitate pentru iluminarea întregului oraş, iar sgura rămasă poate fi admirabil folosită pentru pavajul străzilor. Toată lumea de specialitate recunoaşte că uzina aceasta reprezintă cel mai mare triumf al technicei industriale moderne.

Un colos al industriei

Noua oțelărie Krupp dela Essen-Borbeck

Nouile mari furnale ale lui Fried. Krupp dela Essen-Borbeck, în centrul regiunii industriale rhenane din Westfalia, reprezintă un progres considerabil, atât din punct de vedere economic cât şi din punct de vedere technic. Construirea acestor uzini gigantice a fost hotărâtă, din cauza luptei severe pe care trebuie s'o susțină metalurgia germană care, suportând mari sarcini fiscale şi sociale, trebuie să-şi reducă costul de producție...

Ideea fundamentală care a prezidat la planul general al uzinei este aceea a unei concentrațiuni mai strânse între cuptoarele pentru topitul mineralelor şi oțelăriile şi laminoarele. Altădată fonta, în momentul când ieşia din cuptor era vărsată în tipare, unde se solidifica, sub forma de drugi bruți. Deabia apoi, era scoasă din tipare şi transportată la o oțelărie, situată la o distanță considerabilă de cuptoare, pentru a o retopi şi transforma în oțel.

Acum, fonta este vărsată în linguri mari şi transportată, în stare lichidă, până la oțelărie. In felul acesta, se economisesc cheltuielile de scoatere din tipar, de transport și de refacere.

Bazinul nouei uzini poate primi 150.000 tone de minereu.

Intre bazin şi marile cuptoare se află un rând de rezervoare suspendate. Pe fața bazinului care merge de-alungul râului, se găsesc bărci metalice, pentru primirea minereului ce soseşte pe apă. O cale de distribuție merge de-asupra acestor două rânduri de rezervoare.

Metoda de mânuire a cocsului şi a minereului este următoarea: două poduri electrice, având fiecare o capacitate de 150 tone pe oră, descarcă minereul din şalupe. Fiecare pod e controlat de un singur operator, aşezat intr'o cuşcă, în vârful aparatului. Cungile încarcă minereul pe vagonetele de distribuție, cari le transportă, la rândul lor, la bărci. Minereul, sosind sub formă de fer e descărcat în bărci, cu ajutorul unei bascule electrice. Astfel îngrămădit, est reluat de marele pod şi răsturnat în rezervoarele suspendate.

Minereul din rezervoare este transportat, apoi, în vagonete, la baza ascensorului, care îl duce direct în gura marelui cuptor.

Cocsul vine în vagoane basculante şi e vărsat în rezervoare subterane de unde un ascensor îl transportă la rezervoarele suspendate. In cazul vreunui deranjament, în funcționarea marelui pod de transbordare, mecanismul de manipulare a cocsului poate fi utilizat pentru minereu.

Trebue, de asemeni, să semnalăm simplicitatea controlului electric al aparatelor de ridicare şi încărcare.

La fiecare mare cuptor, aparatele acestea sunt conduse de un singur om, aşezat într'o cabină dedesuptul rezervoarelor de cocs. Toate operațiunile succesive se săvârşesc în ordinea voită prin simpla deplasare a unei pârghii. Mai mult: fiecare cuptor mare e înzestrat cu un ascensor electric pentru transportul lucrătorilor şi al materialului de reparație, la platforma superioară.

O parte din sgura provenită din cuptoare e pisată, pe loc, pentru fabricațiunea cimentului. Totuşi, produsul cel mai prețios, este gazul. In uzinele Krupp, gazul, după ce a fost curățat de praf, e condus într'un aparat de precipitare electrică, putând primi 200.000 metri cubi pe oră, care reduce proporția de praf la 10 miligrame de fiecare metru cub.

Jumătate aproape din gazul produs de marile cuptoare este reîntrebuințat, chiar în cuptoare, pentru urcarea temperaturii şi producerea de electricitate. Electricitatea produsă, peste nevoile cuptoarelor e transmisă uzinilor principale Krupp din Essen. Restul e utilizat în cuptoarele mai mici ale oțelăriei.

In rezumat, concentrarea într'un acelaş punct, a marilor cuptoare, a oțelăriilor şi a laminoarelor, afară că scade, în mod considerabil, deplasările de materii, în diferitele faze de transformare, dar permite, în acelaş timp, o utilizare mai rațională a energiei termice produse. Intrebuințarea largă a materialului de manipulare mecanică are, drept consecință, o simțitoare economie de salarii.